

Jaarstukken 2018
gemeente Geldermalsen

Inhoudsopgave Jaarstukken 2018

Inleiding	5
Leeswijzer	7
Programmaplan	10
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	11
Programma in één oogopslag.....	12
Stip op de horizon.....	13
Relatie met andere programma's.....	13
Indicatoren.....	13
Doelstellingen 2018.....	14
Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?.....	14
Wat hebben de speerpunten gekost?.....	14
Verbonden partijen.....	15
Wat heeft het totale programma gekost?.....	19
Overhead.....	20
Wonen, werken en bedrijven	23
Programma in één oogopslag.....	24
Stip op de horizon.....	25
Relatie met andere programma's.....	25
Indicatoren.....	25
Doelstellingen 2018.....	26
Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?.....	26
Wat hebben de speerpunten gekost?.....	27
Verbonden partijen.....	28
Wat heeft het totale programma gekost?.....	30
Leefbaarheid, welzijn en zorg	33
Programma in één oogopslag.....	34
Stip op de horizon.....	35
Relatie met andere programma's.....	35
Indicatoren.....	35
Doelstellingen 2018.....	36
Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?.....	36
Wat hebben de speerpunten gekost?.....	36
Verbonden partijen.....	37
Wat heeft het totale programma gekost?.....	38
Landschap, verkeer en openbare ruimte	41
Programma in één oogopslag.....	42
Stip op de horizon.....	43
Relatie met andere programma's.....	43
Indicatoren.....	43
Doelstellingen 2018.....	44
Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?.....	44
Wat hebben de speerpunten gekost?.....	44
Verbonden partijen.....	45
Wat heeft het totale programma gekost?.....	45
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	47
Programma in één oogopslag.....	48
Stip op de horizon.....	49
Relatie met andere programma's.....	50
Indicatoren.....	50
Verbonden partijen.....	51
Wat heeft het totale programma gekost?.....	51
Wat heeft de totale gemeentelijke exploitatie gekost?.....	53
Paragrafen	54
1 Lokale heffingen	55
2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	61
3 Onderhoud kapitaalgoederen	64
4 Financiering	83
5 Bedrijfsvoering	91
6 Verbonden partijen	93
7 Grondbeleid	111
8 Reserves en voorzieningen	117
Jaarrekening 2018	123

1. Overzicht van baten en lasten en de toelichting	125
1.1 Algemeen	126
1.2 Budgetautorisatie van de programma's	126
1.3 Het overzicht van baten en lasten	127
1.4 Financieel resultaat	130
1.5 Programma's versus begroting	133
1.5.1 Programma 1 Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	133
1.5.2 Programma 2 Wonen, werken en bedrijven.....	137
1.5.3 Programma 3 Leefbaarheid, welzijn en zorg	140
1.5.4 Programma 4 Landschap, verkeer en openbare ruimte.....	145
1.5.5 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.....	149
1.6 Overzicht verloop begrotingssaldo en stelpost onvoorziene lasten	154
1.7 Overzicht incidentele baten en lasten	157
1.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT).....	158
1.9 Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid	158
2. Balans en de toelichting	160
3. Sisa bijlage	187
4. Overzicht Taakvelden.....	189
Controleverklaring over de Jaarrekening 2018	193

Inleiding

De Jaarstukken 2018 is de laatste rapportage uit de P&C cyclus voor de Gemeente Geldermalsen. Vanaf 1 januari 2019 is de gemeente Geldermalsen samen met de gemeente Neerijnen en de gemeente Lingewaal opgegaan in de nieuwe gemeente West Betuwe.

De beleidsinhoudelijke programmaverantwoording 2018 is in december 2018 als onderdeel van de oogstrapportage vastgesteld door het college en de gemeenteraad van Geldermalsen. De definitieve jaarstukken 2018 van de gemeente Geldermalsen worden nu aan de gemeenteraad van West Betuwe ter vaststelling aangeboden.

Geldermalsen heeft door de economische crisis een aantal zware jaren achter de rug. Met onder andere het treffen van voorzieningen en een risicoreserve voor de grondexploitatie en tegelijkertijd het vasthouden van kwaliteitseisen, is het gelukt om aan de nieuwe gemeente West Betuwe een toekomstbestendige uitgangspositie mee te geven. De gronduitgifte in De Plantage verloopt voorspoedig en de voorbereidingen voor de bouw van de school zijn in volle gang. .

Tot nu toe is het voor Geldermalsen gelukt om de groene gemeente te zijn waar het prettig wonen en werken is.

De afgelopen jaren was ons sociale beleid erop gericht dat iedereen kan 'Meedoen in de samenleving'. Zo hebben de leefbaarheidsbudgetten en dorpsplannen voor een goede impuls op het gebied van inwonersparticipatie gezorgd.

De invoering van de decentralisaties in het sociaal domein is voor de inwoners van Geldermalsen in het algemeen goed verlopen.

De Pluk is gerealiseerd en heeft inmiddels zijn maatschappelijke meerwaarde bewezen.

Wij dragen een goed onderhouden openbare ruimte over aan de nieuwe gemeente. Het jaarrekeningresultaat 2018 bedraagt in totaal € 4.887.499 positief. We hebben in de afgelopen jaren veel grote projecten gerealiseerd. Hierbij zijn de inrichtingsplannen mede met de inwoners tot stand gekomen.

Tot slot dragen wij een gemeente over die de financiën keurig op orde heeft. Door solide te begroten en hier strikt aan vast te houden neemt de reservepositie in het afgelopen jaar met ruim € 6 miljoen toe tot ruim € 55 miljoen en hebben we nauwelijks meer te maken met onverwachte tegenvallers.

Burgemeester en wethouders van West Betuwe,

De secretaris,
K. Coesmans

de burgemeester,
H.W.C.G. Keerweer

Leeswijzer

Relatie met de Oogstrapportage 2018 (gemeenteraad Geldermalsen 18 december 2018)

De programmaverantwoording 2018 is inhoudelijk vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente West Betuwe als onderdeel van de oogstrapportage 2018 op 18 december 2018. Deze vastgestelde programmaverantwoording is inhoudelijk ongewijzigd opgenomen in deze jaarstukken 2018. Bij het opstellen van de oogstrapportage waren nog niet alle inkomsten en uitgaven over het gehele jaar 2018 verwerkt. De financiële informatie is nu toegevoegd. Ook is informatie over de verbonden partijen geactualiseerd.

Programmaverantwoording:

De programmaverantwoording is een verantwoordingsdocument op de programmabegroting 2018. Om deze reden hebben beide documenten dezelfde indeling. Voor een aantal onderdelen willen wij de volgende toelichting meegeven:

Stip op de horizon

De tekst is opgesteld in lijn met de programmabegroting 2018. Op deze wijze is voor iedereen helder wat we met elkaar voor ogen hadden in 2017 bij de vaststelling van de programmabegroting 2018.

Indicatoren

De indicatoren zijn verplicht voorgeschreven vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording. De bron van de indicatoren is de website [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl). De actualiteit van de indicatoren is verschillend, voor de laatste stand van zaken verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl.

Doelstellingen

Voor het realiseren van doelstellingen maken we gebruik van een stoplichtmodel. Doelstellingen waartoe in 2018 in overleg met de gemeenteraad is besloten om geen invulling meer aan te geven zijn grijs gekleurd. De reden hiervan is meestal dat de activiteit later in West Betuwe-verband wordt uitgevoerd.

Kosten per programma

De financiële overzichten zijn opgesteld op taakveldniveau zoals deze door ministeriële regelingen zijn voorgeschreven. Taakvelden kunnen in meerdere programma's voorkomen. De onderliggende budgetten zijn uiteraard wel verschillend.

Per programma worden de taakvelden uitgesplitst in baten en lasten. Indien de baten hoger zijn dan de lasten wordt dit met een min teken weergegeven. Het betreft dan een voordeel.

Toelichting financiële afwijkingen

In de jaarrekening 2018 worden de werkelijke kosten en baten met de begroting 2018 inclusief alle vastgestelde wijzigingen vergeleken en de afwijkingen verklaard. Het verloop van wijzigingen van de programmabegroting 2018 is op hoofdlijnen terug te vinden in hoofdstuk 1.6. Alle besluiten zijn terug te vinden in de bij vermelde raadsbesluiten.

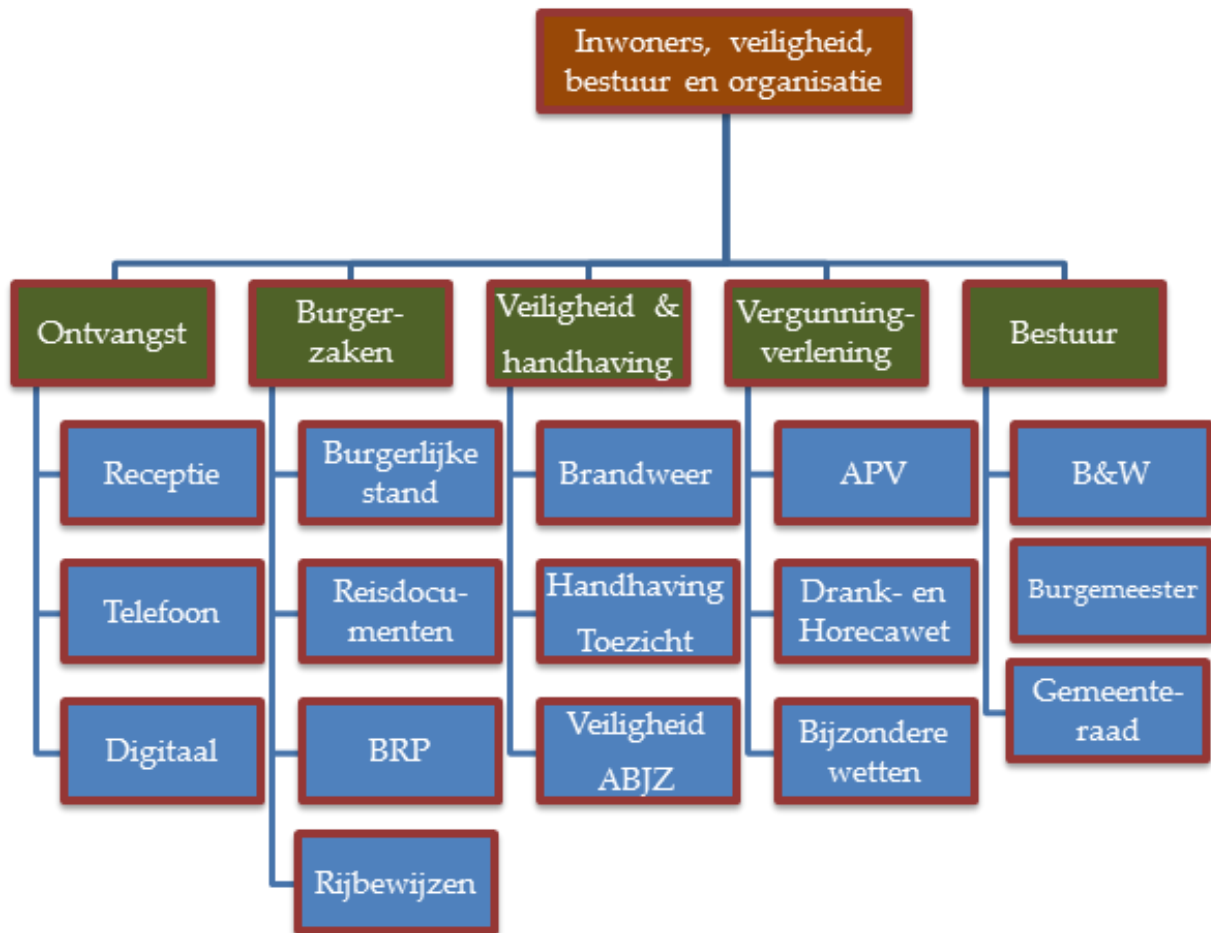
Jaarverslag 2018

Programmaplan

Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie

Programma in één oogopslag

Stip op de horizon

Op 20 juni 2017 heeft de Provincie Gelderland het herindelingsadvies over de samenvoeging van de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen met een positief advies ingediend bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. Op 24 april 2018 heeft de Tweede Kamer ingestemd met het Wetsontwerp over de samenvoeging. Op 10 juli 2018 is het Wetsontwerp aangenomen in de Eerste Kamer. De inwerkingtreding van de Wet is bij Koninklijk Besluit bepaald op 15 september 2018. Op 21 november 2018 vinden er verkiezingen plaats voor de gemeente West Betuwe.

Vanaf 1 januari 2019 maakt de gemeente Geldermalsen deel uit van de nieuwe gemeente West Betuwe. In 2019 hebben de drie gemeenten voorbereidingen getroffen voor de start van de nieuwe gemeente. Er is een Dienstverleningsconcept West Betuwe vastgesteld 'Dichtbij en op Maat' en zijn uitgangspunten voor gebiedsgericht werken geformuleerd.

Relatie met andere programma's

Tussen de programma's in deze begroting bestaan onderlinge relaties.

Programma 1 heeft een relatie met Programma 2, Wonen, werken en bedrijven omdat de toezichts- en handhavingstaken die door de ODR op de omgevingsvergunningen worden uitgevoerd ook te maken hebben met veiligheid. De Omgevingsdienst Rivierenland werkt ook samen met de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. In voorkomende gevallen is er daarnaast op het terrein van openbare orde en veiligheid ook samenwerking tussen ODR en politie. De relatie tussen Programma 1 en Programma 3, Leefbaarheid, welzijn en zorg is gelegen in het feit dat de Regionale Ambulancevoorziening door de Veiligheidsregio Gelderland Zuid onder Programma 3 valt.

De taken die de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe uitvoert voor de gemeente Geldermalsen en het Regionaal Archief Rivierenland hebben een relatie met de bedrijfsvoering. Daarom heeft Programma 1 ook een relatie met de Paragraaf Bedrijfsvoering.

Indicatoren

De bron van de gegevens, die we hebben opgenomen, is de website waarstaatjegemeente.nl.

Ter vergelijking hebben we de cijfers voor heel Nederland opgenomen (stand per 5 november 2018).

Indicatoren Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie				
Indicator	Eenheid	Periode	Geldermalsen	Nederland
Formatie	FTE per 1000 inwoners	2017	4,42	niet bekend
Bezetting	FTE per 1000 inwoners	2017	4,02	niet bekend
Overhead	% van totale lasten	2017	10,9	niet bekend
Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inwoners lft 12-17 jaar	2017	129	131
Jeugdige veelplegers	aantal per 10.000 inwoners lft 12-17 jaar	2015	1,45	1,24
Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2017	0,8	2,2
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2017	2,8	5,0
Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2017	2,7	2,9
Vernieling en beschadiging	aantal per 1.000 inwoners	2017	5,1	4,8

Doelstellingen 2018

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Dienstverlening dichtbij en op maat	
In de eerste twee kwartalen van 2018 zijn twee experimenten om de dienstverlening te vernieuwen gestart.	
Om te komen tot nieuwe vormen van participatie, inspraak en communicatie met onze inwoners zijn twee proeftuinen gestart: de fusie van scholen Fluvium in Buurmalsen en Tricht en de verkeersveiligheid Herman Kuijkstraat te Geldermalsen. Deze proeftuinen zijn bedoeld om leerervaring op te doen: wat ging goed, wat kan beter? Zij hebben diverse specifieke evaluatiepunten opgeleverd, maar ook een aantal algemene verbeterpunten. Deze laatste groep willen wij benutten ten behoeve van de nieuwe gemeente West Betuwe. De resultaten zijn besproken in de raadscommissie Bestuur en Middelen. Het experiment gastdames is doorgelopen vanuit 2017. In de raadsvergadering van 30 januari is aangegeven vanuit het college om vooral met proeftuinen te starten en niet nog een experiment dienstverlening te starten binnen alleen Geldermalsen. De doorontwikkeling dienstverlening wordt verder opgepakt in West Betuwe verband.	
Uiterlijk in het tweede kwartaal van 2018 is samen met Neerijnen en Lingewaal bepaald hoe dienstverlening West Betuwe er uit komt te zien.	
In West Betuwe verband is een dienstverleningsvisie opgesteld. Deze visie is besproken in het West Betuwe Beraad van 17 september 2018.	

Vorming van de nieuwe gemeente West Betuwe	
Het 'Bidbook' zal uiterlijk in november 2018 ter vaststelling aan de gemeenteraden worden voorgelegd.	
Het bidbook is tot stand gekomen met input vanuit de inwoners van alle kernen van de toekomstige gemeente West Betuwe. Op 28 november 2018 is het bidbook gepresenteerd. Het is aan de gemeenteraad van West Betuwe om het bidbook vast te stellen.	

Wat hebben de speerpunten gekost ?

Dienstverlening dichtbij en op maat	
Het werken met gastdames is als experiment voortgezet. De kosten hiervan zijn opgevangen binnen bestaande formatie. Daarnaast is gewerkt met "mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt". In verband met de gemeentelijke fusie is met Neerijnen en Lingewaal om niet nog meer experimenten te starten. Kosten zijn daardoor nauwelijks gemaakt.	
Vorming van de nieuwe gemeente West Betuwe	
Binnen het fusiebudget is voor het proces van de totstandkoming van het bidbook in totaal € 300.000 geraamd. Hiervan ontvangen wij van de provincie Gelderland een subsidie van € 100.000, waardoor de netto-raming op € 200.000 uitkomt. De werkelijke uitgaven voor het proces van het bidbook blijven binnen het beschikbare budget.	

Verbonden partijen

GR Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ)

Wat heeft in 2018 gespeeld?	<p><u>Brandweezorgplan</u> In 2018 zijn de raden in de regio Gelderland Zuid in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze te geven bij het concept Brandweezorgplan. Door de VRGZ is voorgesteld om alle 2e tankautospuiten af te schaffen, met uitzondering van Tiel en Wijchen. De burgemeesters van Geldermalsen en Neerijnen en beide gemeenteraden hebben zich, met steun van de vrijwilligers, verzet tegen het verdwijnen van de 2e tankautospuiten in Neerijnen en Geldermalsen. Tegen die achtergrond heeft de raad van Geldermalsen niet ingestemd met het voor 2019 begrote bedrag voor materieel. Helaas hebben alle inspanningen niet geleid tot een ander standpunt van het Algemeen Bestuur. Vanuit de Veiligheidsregio is aangegeven dat een tweede tankautospuiter op een kazerne niet noodzakelijk is. Er kan al een zo groot mogelijke dekkinggraad gerealiseerd worden door inzet van de eerste tankautospuiter vanaf een andere locatie.</p> <p><u>Verdeling specialismen in de regio Gelderland Zuid</u> De VRGZ is in het tweede kwartaal 2018 gestart met de uitwerking van fase 2 van het Brandweezorgplan: de verdeling van specialismen in de regio. Op 15 en 16 november heeft een bestuurlijke tweedaagse plaatsgevonden.</p> <p><u>Financiële ontwikkelingen</u> De huisvestingskosten hebben vanwege de grote tekorten de afgelopen twee jaar veel bestuurlijke aandacht gekregen. Er is veel werk verzet om de vastgoedportefeuille op orde te brengen. In 2017 was er nog een tekort van 877.000 euro. De taakstellende bezuiniging voor 2018 wordt niet gehaald, omdat bepaalde maatregelen niet per 1 januari 2018 geëffectueerd konden worden. Dit leidt in 2018 tot een toename van de lasten. Onder andere vanwege extra inhuur op ondersteunende functies, ziektevervanging en extra inzet van vrijwilligers tijdens de storm van januari 2018 vallen de personeelslasten in 2018 hoger uit. Echter wordt er, mede door een gedeeltelijke onttrekking uit de algemene reserves, een positief resultaat verwacht van 113.000 euro.</p>
------------------------------------	---

GR Regionaal Archief Rivierenland (RAR)

Wat heeft in 2018 gespeeld?	<p>Het jaar 2018 vormt het laatste jaar van het RAR beleidsplan 2015-2018, het plan waarin 'digitaal' centraal staat maar waarin natuurlijk ook de archieven en collecties en de educatie aan bod komen. Veel werkzaamheden worden uitgevoerd als gemeenteverstijgende activiteiten; centrale voorzieningen komen alle gemeenten ten goede.</p> <ul style="list-style-type: none">• <u>E-depot</u>: Het RAR werkt aan de voorbereiding van een e-depotvoorziening als digitale archiefbewaarplaats voor de aangesloten gemeenten. In 2018 werden vorderingen gemaakt aan de hand van enkele pilots bij een leverancier. Het RAR heeft de landelijke primeur met de beschikbaarstelling van e-depot ontsluiting via het Internet! Het RAR maakte voor het algemeen bestuur een rapport van bevindingen en aanbevelingen op.• <u>Scanning on demand</u>: Ook de digitale beschikbaarstelling van
------------------------------------	---

	<p>dossiers aan ambtenaren van de aangesloten gemeenten is een voorbeeld van een centrale activiteit. Pilots hiervoor werden succesvol afgerond. Voor de aangesloten gemeenten werden ruim 2000 dossiers gedigitaliseerd</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Toezicht (incl. inspectie/advisering)</u>: Het archieftoezicht richt zich op de Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe, waarbij Geldermalsen het informatie- en archiefbeheer heeft ondergebracht. <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor Geldermalsen werd o.a. de jaarlijkse vernietigingslijst beoordeeld, het calamiteitenplan vastgesteld en de archiefruimte geïnspecteerd. ○ Speerpunt is de advisering voor het harmonisatieproces t.b.v. de nieuwe gemeente West-Betuwe. Het RAR volgt dit proces het gehele verslagjaar van voert overleg met projectverantwoordelijken en adviseurs m.b.t. de aanschaf van systemen, systeem- en gegevensmigratie, nieuwe ICT-inrichting en toekomstige Cloudcomputing. De archivaris brengt nog in 2018 een vereist advies uit overeenkomstig artikel 7 van het gemeentelijke besluit informatiebeheer. ○ Parallele activiteit: betrokkenheid bij de afsluiting van de archieven van Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. De bewerking vindt via coördinatie bij BvoWB plaats op basis van een advies van het RAR en in overleg met een van de RAR-adviseurs. ○ Een tweede voor Geldermalsen belangrijk project bij BvoWB waar het RAR nauw betrokken is, is de archiefwettelijke vervanging van de archiefinformatie van Culemborg, Geldermalsen en Tiel en de audit van de nieuwe beheeromgeving door Van Bussel Document Services. ○ Toezicht werd ook uitgeoefend op de verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen waar Geldermalsen aan deelneemt waaronder de Belasting Samenwerking, Werkzaak, de Omgevingsdienst en Recreatiemaatschappij Uiterwaarde. Over de positie van de archivaris als toezichthouder op de verbonden partijen en verdere invulling hiervan werd overleg gevoerd met directeuren, secretarissen en juristen. • <u>AVG</u>: Een belangrijke activiteit was de inrichting van de organisatie naar de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), zowel voor het RAR als overheidsorganisatie als voor de dienstverlening aan het publiek en zowel voor regelgeving als voor systeeminrichting. Het wordt bestuurlijk geborgd. Op deze wijze wordt ook voor Geldermalsen voorzien in AVG-conforme aanbieder van openbare informatie uit de Geldermalsense archieven en collecties. • <u>Ontsloten archieven</u>: Ontsluiting van o.a.: Stichting Kunstfort Asperen, Geldermalsens Kamerorkest, Vereniging Landelijk Overleg Betuweroute, Politie- en verzetsman G. Ezendam te Geldermalsen, Dorpsvereniging Ons eigen gebouw te Buurmalsen; Voortzetting van de ontsluiting van Bouwvergunningen Beesd, Geldermalsense documentatie en foto's; De beeldcollectie Chamotte Unie werd gedigitaliseerd. De indicering van genealogische bronnen werden met duizenden namen uitgebreid. De videocollectie van R.T.V Betuwe werd materieel verzorgd. Voor de besturen van de historische verenigingen is het RAR een ontmoetingsplaats
--	--

	<p>geworden. Voortgang digitalisering van gemeenteraadsnotulen, kranten, affiches.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Educatie</u>: Lezing 'Markante vrouwen uit de Betuwe' voor Christelijke Vrouwenvereniging Passage afd. Geldermalsen; Deelname aan infomarkt tijdens Politiek en Maatschappelijke Scholing voor vrouwen over cultuurhistorie; Cursusavond workshop "Oorlogscodes" voor basisschool Bloeiende Betuwe, Rhenoy; Bijdrage aan Historische café Geldermalsen; Samenwerking 'Geschiedenis Geldermalsen' met Historische Kring West Betuwe; Themamiddag Ruilverkavelingen in het Rivierengebied voor studenten Culturele en Historische geografie van Wageningen Universiteit;
--	--

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe (BWB)

<p>Wat heeft in 2018 gespeeld?</p>	<p>Het jaar 2018 was voor de Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (BWB) qua ontwikkeling vooral een overgangsjaar. Er hebben twee grote evaluaties plaatsgevonden: enerzijds is de governance van BWB geëvalueerd en anderzijds is de kwaliteit van de bedrijfsvoering in relatie tot de 4K's onderzocht. Qua harmonisatie is er een flinke slag gemaakt en heeft BWB ondersteuning geleverd aan het fusieproces van West Betuwe io. Highlights in 2018:</p> <p>Evaluatie governance De evaluatie is uitgevoerd door het bureau Rijnconsult, dat tevens een aantal aanbevelingen heeft gedaan. De conclusies luiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De wens om de bedrijfsvoeringsorganisatie te zien als een 'eigen gemeentelijke afdeling' wringt met een eigenstandige bedrijfsvoeringsorganisatie (oa. eigen P&C cyclus) in de vorm van een gemeenschappelijke regeling - De verdeling van rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden is onduidelijk - Besluitvormingsprocedures zijn onduidelijk - Vertrouwen staat onder druk <p>Rijnconsult adviseert de huidige samenwerkingsvorm te behouden. Binnen de samenwerking is het dan nodig om te zorgen voor een betere duiding en toedeling van rollen en verantwoordelijkheden. Oorspronkelijk was het voornemen de functie van directeur per 1 januari 2019 te beëindigen en deze rol in te laten vullen door de secretarissen van de drie gemeenten. Er wordt voorgesteld, met het oog op de ontwikkelopgaven die voorliggen, om de functie van directeur, onder aansturing van het bestuur BWB, met een periode van twee jaar te verlengen. Deze keuze zou voor een periode van twee jaren kunnen gelden, zodat de huidige problemen worden opgelost, terwijl het herindelingsproces in en rondom Geldermalsen wordt afgerond. Wanneer de BWB in rustig vaarwater gekomen is, zou het aanhouden van een separate directeur heroverwogen kunnen worden en zou deze taak ingevuld kunnen worden door de gemeentesecretarissen van de drie gemeenten.</p> <p>Evaluatie bedrijfsvoering BWB Samenvattend constateert Sietsma & Sietsma dat BWB –na een start in 2014 en een formalisering van de samenwerking in de gemeenschappelijke regeling in 2016- goed uit de startblokken is gekomen. In de formatie en in de kwaliteit van uitoefening van haar dienstverlenende taken scoort BWB gemiddeld. Ten aanzien van Kostenreductie concludeert het bureau dat de taakstellingen niet</p>
---	--

kunnen/zullen worden gehaald, het bureau wijdt dit vooral aan het feit dat er te weinig personele capaciteit is om de taken van de eigen (BWB) organisatie uit te voeren (de overhead: denk aan eigen jaarrekening, eigen personeelsbeleid etc.). Over Kwaliteit zegt Sietsma & Sietsma dat deze niet (volledig) aan de doelstellingen beantwoordt. Dit komt volgens het bureau omdat de overhead niet voldoende is ingevuld en omdat de harmonisatie nog onvoldoende is gerealiseerd. Het is de bedoeling dat de BWB de bedrijfsvoeringsprocessen van de drie gemeenten zoveel als mogelijk hetzelfde uitvoert, om daarmee de dienstverlening kwalitatief te verhogen. Daarnaast merkt Sietsma & Sietsma op dat er geen kwaliteitseisen vastliggen, noch dat er sprake is van zaken als bijvoorbeeld dienstverleningovereenkomsten. Het bureau verwijst naar de conclusies van het Rijnconsult rapport, met name voor wat betreft de onduidelijke rolverdeling. De Kwetsbaarheid is volgens Sietsma & Sietsma wel degelijk op een aantal terreinen afgenomen, alleen zijn er geen objectieve criteria bekend/vastgesteld om dit te kunnen toetsen.

Vervolg op de rapporten

Het bestuur heeft inmiddels een nieuwe directeur, Niek Duursema, aangesteld voor de duur van 2 jaar. Het bestuur van BWB heeft de nieuwe directeur opgedragen om in samenspraak met de netwerkdirectie, maar ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, te komen tot een nieuwe visie, structuur, een nieuw ontwikkelplan en de uitvoering van dit ontwikkelplan. De aanbevelingen uit de rapporten van Rijnconsult en Sietsma & Sietsma dienen als basis voor de nieuwe visie en structuur. In het doorontwikkeltraject doen de medewerkers van BWB actief mee en worden ook de wensen van de moederorganisaties betrokken.

Harmonisatie

In 2018 is door BWB in samenwerking met medewerkers van de gemeenten hard gewerkt aan de uitvoering van het harmonisatieplan van het applicatielandschap. Dit heeft ertoe geleid dat er per 1 januari 2019 geharmoniseerde applicaties zijn voor burgerzaken, de website, financieel systeem en zaakstelsel. In 2019 worden overige systemen geharmoniseerd. Op het gebied van P&O zijn diverse personele regelingen geharmoniseerd en op het gebied van Financiën is het rekeningschema geharmoniseerd.

Implementatie AVG

Op 25 mei van dit jaar moesten de richtlijnen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming geïmplementeerd zijn. BWB heeft de gemeenten Culemborg, Tiel, Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal ondersteund bij de uitvoering hiervan, zodat de deadline van 25 mei gehaald is. De gemeenten hebben via BWB ook gezamenlijke functionaris gegevensbescherming aangesteld.

Fusieproces West Betuwe

Vanuit de fusie heeft BWB een aantal opdrachten gekregen om het fusieproces te ondersteunen. Dit gaat onder meer over het ondersteunen van het plaatsingsproces en inrichten van de personeelsadministratie, het opstellen van de begroting en inrichten van de financiële administratie en het inrichten van de ICT-omgeving en harmoniseren en inrichten van applicaties voor West Betuwe. Dit zijn complexe processen omdat BWB hierbij vooral afhankelijk is van het tempo van en besluitvorming binnen het fusieproces. Zo heeft de besluitvorming over het al dan niet uitbesteden van taken door West Betuwe aan BWB een lange looptijd gekend. De stuurgroep heeft op 21 augustus besloten om de taken ten aanzien van IM/ICT (inclusief

DIV), P&O en de financiële administratie bij BWB onder te brengen. De taken op het gebied van financieel beleid en consultantschap onder te brengen bij West Betuwe. Het implementatieplan naar aanleiding van dit besluit wordt momenteel uitgewerkt.

Voortgangsrapportage BWB 2018

De voortgangsrapportage 2018 sluit voor 2018 met een tekort van € 909.500. Daarnaast bedragen de structurele effecten € 203.000 (2019), € 227.000 (2020) en € 91.000 (2021). De structurele effecten nemen hoofdzakelijk af doordat de invulling van de functie van directeur is voorzien voor de komende twee jaar (afloop in 2020).

Het tekort over 2018 is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

	Omschrijving	Bedrag
1	Voortzetting dienstverlening en de uitvoering van (nieuwe) wettelijke taken *1	712.500
2	Bedrijfsrisico's	124.500
3	Onvoorziene veranderingen in de bedrijfsvoering	72.500
	Totaal	909.500

*1 Van het bedrag van € 712.500 wordt € 455.000 uitgegeven aan de inhuur van personeel. De BWB heeft geen eigen budget voor inhuur om bijvoorbeeld ziekte op te vangen.

De gevolgen van het tekort van BWB voor Geldermalsen is verwerkt in de begrotingswijziging bij de oogstrapping

Wat heeft het totale programma gekost?

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Lasten (x 1.000)			
0.1 Bestuur	1.401	6.447	5.795
0.2 Burgerzaken	589	816	813
0.4 Overhead	6.679	8.394	7.724
0.8 Overige baten en lasten	211	150	152
0.10 Mutaties reserves	698	698	1.373
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.839	1.869	1.868
1.2 Openbare orde en veiligheid	461	564	550
8.1 Ruimtelijke Ordening	0	127	99
Totaal Lasten	11.878	19.065	18.374
Baten (x 1.000)			
0.1 Bestuur	0	3.555	3.772
0.2 Burgerzaken	502	494	526
0.4 Overhead	4	55	68
0.8 Overige baten en lasten	0	24	24
0.10 Mutaties reserves	611	4.283	3.859

1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	75	75
1.2 Openbare orde en veiligheid	18	18	18
8.1 Ruimtelijke Ordening	0	0	0
Totaal Baten	1.135	8.504	8.342
Exploitatieresultaat na bestemming	10.744	10.560	10.032

De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	698	698	1.373
Totaal toevoegingen	698	698	1.373
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	611	4.283	3.859
Totaal onttrekkingen	611	4.283	3.859
Saldo mutaties reserves	87	-3.586	-2.486

Overhead

Overheadkosten zijn kosten die niet direct toegerekend kunnen worden aan een product of een programma in de begroting. Voorbeelden hiervan zijn huisvesting, facilitair, ICT, management, personeelszaken en financiën. In de vorige P&C rapporten had u als raad minder inzicht in de kosten van overhead. De overheadkosten werden namelijk via een ingewikkelde systematiek verdeeld over alle programma's. In de kosten van alle programma's zat dus een component overheadkosten.

Dit gaat vanaf 2017 anders. De kosten van overhead worden niet meer verdeeld over de andere taakvelden en daarmee ook niet over de programma's, maar worden gepresenteerd in een afzonderlijk overzicht. Directe loonkosten van medewerkers die direct aan een programma/taakveld werken worden wel aan dat programma toegerekend.

Een en ander betekent dat de omvang van alle programma's kleiner is geworden. In het bijzonder geldt dat meer voor programma 1 Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie, omdat we in dat programma producten hadden opgenomen zoals Bestuursondersteuning en Juridische zaken die volgens de definitie van het nieuwe BBV onder overhead vallen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de kosten van overhead op circa € 8,3 miljoen geraamd zijn. De werkelijke kosten bedragen circa € 7,7 miljoen. Er is in 2018 € 0,7 miljoen minder uitgegeven dan geraamd. De afwijking van de lagere uitgaven heeft betrekking op de minder uitgave voor vervangingsinvesteringen ICT, welke gerelateerd zijn aan de vervangingsreserve ICT. Omdat niet alle uitgaven in 2018 zijn gedaan (het restant volgt in 2019) zijn de lasten lager dan begroot maar ook de onttrekking aan de vervangingsreserve ICT is lager.

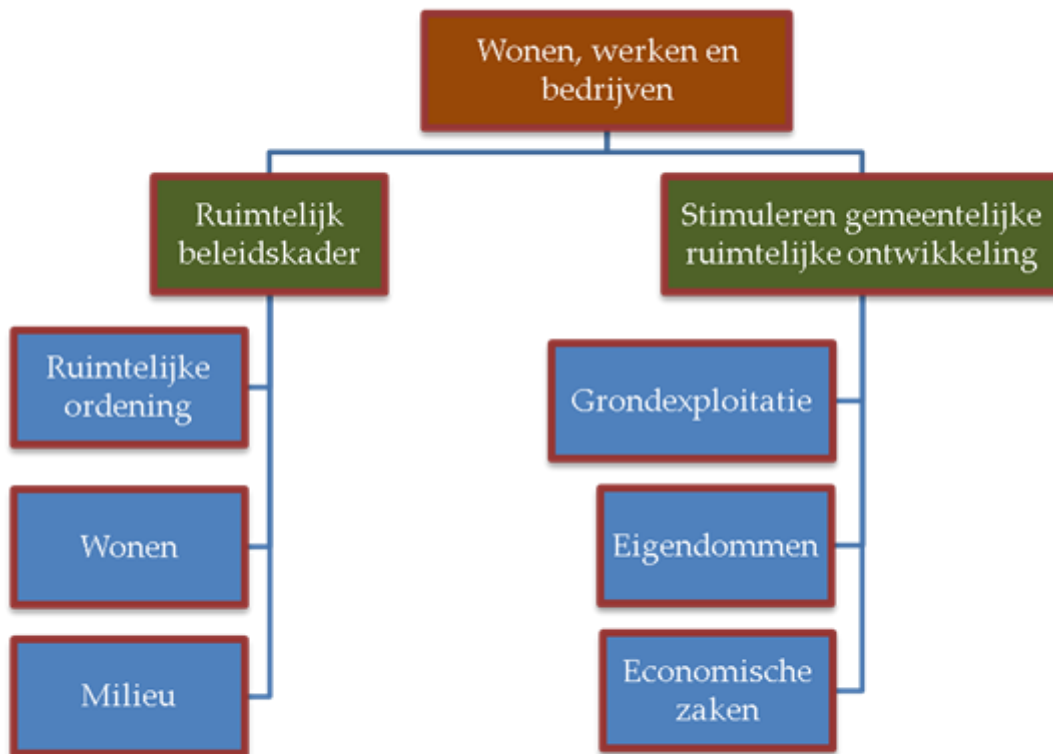
Deze uitgaven van de overhead bestaan uit de volgende onderdelen:

bedragen x 1.000	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Salarislasten	2.238	2.029	1.993
Bijdragen aan verbonden partijen	3.102	3.496	3.473
Materiële kosten	1.213	2.723	2.113
Kapitaallasten	360	379	378
Doorbelasting met Grex/GRP	-301	-301	-301
Verrekening met voorzieningen	68	68	68
Totaal lasten	6.679	8.394	7.724
Bijdragen van derden	-4	-55	-68
Totaal baten	-4	-55	-68
Saldo	6.675	8.338	7.657

Wonen, werken en bedrijven

Programma in één oogopslag

Stip op de horizon

De gemeente Geldermalsen wil een groene gemeente zijn waar het prettig wonen en werken is. Dit vraagt telkens om een zorgvuldige afweging. Via het herindelingsontwerp en op termijn de Omgevingsvisie voor West Betuwe wordt in dit kader een stip op de horizon geplaatst. Ook vraagt de steeds sneller veranderende samenleving om flexibel inspelen op actuele ontwikkelingen.

Voor de toekomst willen we grondexploitaties realiseren met beperkte en voor de gemeente beheersbare risico's. Nu staat de grondexploitatie van de Plantage nog steeds fors onder druk. Dit vergt extra inspanning van ons. Hoge prioriteit heeft woningbouw in de Plantage, aandacht voor de starter op de woningmarkt en de bouw van extra sociale huurwoningen.

Zowel de gemeente Geldermalsen als de toekomstige gemeente West Betuwe wil als gemeente (organisatie, bedrijven én inwoners) in 2030 energieneutraal zijn. Dit is uitgesproken in de gemeentelijke duurzaamheidsvisie (Geldermalsen) en het herindelingsadvies voor West Betuwe.

Voor het economisch klimaat heeft onze gemeente het ontwikkelen van (hoogwaardige) werkgelegenheid hoog in het vaandel met de drie regionale speerpunten agribusiness, toerisme & recreatie en logistiek. Ondernemers krijgen in onze gemeente de ruimte. We investeren in het aantrekkelijker maken van het centrum van Geldermalsen.

Relatie met andere programma's

Tussen de programma's in deze begroting bestaan onderlinge relaties.

De integrale aanpak van (grote) projecten vraagt veel afstemming tussen de werkzaamheden die vallen binnen dit programma en de programma's 3 (Leefbaarheid, welzijn en zorg) en 4 (Landschap, verkeer en openbare ruimte).

Ontwikkelingen in het grondbeleid en de actieve grondexploitaties staan beschreven in de paragraaf Grondbeleid.

Indicatoren

De bron van de gegevens, die we hebben opgenomen, is de website waarstaatjegemeente.nl.

Ter vergelijking hebben we de cijfers voor heel Nederland opgenomen (stand per 5 november 2018).

Indicatoren Wonen, werken en bedrijven				
Indicator	Eenheid	Periode	Geldermalsen	Nederland
Vestiging (van bedrijven)	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	2017	161,4	139,7
Funcziemenging	verhoudingspercentage tussen banen en woningen, 0 is alleen wonen, 100 alleen werken	2017	58,0	52,4
Hernieuwbare elektriciteit	percentage elektriciteit, opgewekt uit wind, water, zon of biomassa ten opzichte van totale elektriciteitsverbruik	2016	2,1	12,8
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	17,4	7,2
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar, uitgedrukt in %	2018	77,3	69,6
'Fijn' huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2017	112	174

Doelstellingen 2018

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Duurzaamheid	
Jaarschijf 2018 uit het Uitvoeringsplan Duurzaamheid is uitgevoerd, waarin we onder andere invulling geven aan maatschappelijk verantwoord inkopen en gasloze nieuwbouw (vooruitlopend op wetgeving).	
De Plantage 2de fase wordt gasloos uitgevoerd. Zelfs een deel van fase 1 is ook nog gasloos uitgevoerd. door het gesprek aan te gaan met de ontwikkelaars is een tweetal ontwikkelaars akkoord gegaan om hun project gasloos uit te voeren, ondanks dat er wel al een gasleiding aanwezig was. Per 1 juli 2018 is het wettelijk niet meer toegestaan om woningen met gas te realiseren, mits de aanvraag om een bouwvergunning niet voor 1 juli 2018 was ingediend.	
Raamwerk voor de investeringen voor de uitvoering van de duurzaamheidsvisie op de middellange- en lange termijn in West Betuwe verband.	
Op dit moment wordt gewerkt aan de jaarschijf 2019 voor de investeringen in duurzaamheid voor West Betuwe. Begin 2019 zal met de relevante stakeholders gestart worden met het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor de nieuwe raadsperiode 2019-2022.	
Economische ontwikkeling	
Er is een besluit genomen om Hondsgemet-Noord al dan niet in exploitatie te nemen.	
In september 2018 heeft de gemeenteraad besloten het gebied Hondsgemet Noord in exploitatie te nemen.	
Voor de vernieuwing van de Geldersestraat zijn in 2018 de plannen door de raad vastgesteld en is de uitvoering uitgewerkt.	
De vernieuwing van de Geldersestraat is in 2018 uitgevoerd en afgerond.	
Voor de kwaliteitsslag van de jachthaven - Lingepark zijn in 2018 de plannen door de raad vastgesteld.	
Het plan voor de vernieuwing van de Linge-oeverzone is in september 2018 vastgesteld.	
Omgevingswet	
Vorbereiden van de omgevingsvisie voor de nieuwe gemeente West Betuwe, deels parallel en grotendeels opgenomen in het traject van het Bidboek voor de nieuwe gemeente.	
De opgehaalde informatie bij de rondgang door onze dorpen zijn verwerkt in het zogenaamde bidboek. Dit bidboek zal door onze inwoners in november 2018 worden aangeboden aan de gemeente. Dit bidboek zal één van de bouwstenen zijn voor de gemeentelijke omgevingsvisie.	
Het dienstverleningsconcept en de organisatiestructuur en -cultuur van de nieuwe gemeente West Betuwe sluiten aan op de vraaggestuurde werkwijze in de nieuwe Omgevingswet.	

Bij het verder uitwerken/uitrollen van het gebiedsgericht werken en de hostmanshipgedachte zal dit verder worden afgestemd met de implementatie van de Omgevingswet.

Wat hebben de speerpunten gekost?

Duurzaamheid	
Nagenoeg alle acties uit het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2018 is in gang gezet. Daarbij blijven de budgetten binnen de financiële kaders.	
Economische ontwikkeling	
De drie speerpunten "economische ontwikkeling" zijn c.q. worden binnen de beschikbare budgetten afgerond.	
Omgevingswet	
Werkzaamheden voor de invoering van de Omgevingswet zijn beperkt gebleven, gelet op de fusie met Neerijnen en Lingewaal. Naar verwachting worden in 2019 meer kosten gemaakt.	

Verbonden partijen

GR Regio Rivierenland

<p>Wat heeft in 2018 gespeeld?</p>	<p>Regionaal Investeringsfonds (RIF) Ter ondersteuning van projecten uit het Ambitiedocument 2016-2020 is een Regionaal Investeringsfonds ingesteld. Ondernemers en organisaties kunnen projectsubsidie aanvragen die aansluiten bij de speerpunten agribusiness, economie en logistiek en/of recreatie en toerisme. In 2017 zijn de eerste twee subsidierondes geweest. In 2018 is naar aanleiding van deze ervaringen besloten om minimaal 60 % van het budget te besteden aan uitvoeringsprojecten en 40 % aan haalbaarheidsstudies. Het maximale subsidiepercentage voor uitvoeringsprojecten is verhoogd naar 30 %.</p> <p>Concept Ruimtelijke Visie De regionale afstemming in ruimtelijke keuzes en regelgeving is een belangrijke randvoorwaarde voor het mogelijk maken van de ontwikkeling van de drie speerpunten. Medio 2018 is door het Algemeen Bestuur een concept Ruimtelijke Strategische Visie vastgesteld. Dit stuk is daarna voor consultatie naar de gemeenteraden gezonden. Na deze consultatie wordt het concept aangepast. Besluitvorming door de raden over het definitieve concept vindt plaats in 2019.</p> <p>Glasvezel Omdat er sprake van marktfalen in de buitengebieden van de regio Rivierenland heeft de Europese Commissie in 2018 toestemming gegeven om zelf een infrastructuur voor glasvezel aan te leggen. Bijna alle deelnemende gemeenten hebben inmiddels ingestemd met het voorstel om voor de uitvoering een gemeenschappelijke regeling op te richten. In de nieuw op te richten GR is al rekening gehouden met de nieuwe gemeente West Betuwe. Zodra alle deelnemende gemeenten hebben ingestemd, kan het aanbestedingstraject worden afgerond. De deelnemende gemeenten nemen daarvoor nog een besluit over het afsluiten van een lening voor de investering met daarbij behorende garantstelling van de deelnemende gemeenten. Dit gebeurt in het e of 2e kwartaal 2019.</p> <p>Uitvoeringsplan mobiliteit Het Algemeen Bestuur heeft de opiniërende nota Mobiliteit voor zienswijzen aangeboden aan de raden. Tegelijkertijd met de opiniërende nota, heeft de regio de deelnemende gemeenten gevraagd om een regionaal Mobiliteitsfonds te vormen ter grootte van 1 miljoen euro als bijdrage aan majeure regionale mobiliteitsprojecten (A2, A15 en verbeteringen op het onderliggende wegennet). Het bedrag komt neer op € 1 per inwoner gedurende vier jaar. Een aantal gemeenten hebben inmiddels besloten financieel bij te dragen aan het fonds. Bij een aantal gemeenten is de besluitvorming nog niet afgerond. De nieuwe gemeente West Betuwe kan hierover pas een besluit nemen in 2019. Er is sprake van nieuw beleid.</p> <p>Lobby & Branding In 2018 is een Strategisch Plan voor lobby & branding opgesteld. Aan de raden zal worden gevraagd dit plan te onderschrijven. Op basis van de doelen van het plan zal elk jaar een uitvoeringsprogramma opgesteld en gerealiseerd. In het kader van Lobby & Branding heeft het AB besloten dat Fruitdelta naamdrager van het Corso in Tiel wordt. De Kersenparty heeft in 2018 plaatsgevonden in Culemborg.</p>
---	---

	<p>Structurele bijdrage voor Uitvoeringsplan wonen</p> <p>Voor het Uitvoeringsplan Wonen is een structurele bijdrage voor personele capaciteit vastgesteld. De bijdrage wordt vanaf 2019 verwerkt in de programmabegroting 2019 van de Regio Rivierenland.</p> <p>Herhuisvesting ODR en Regio Rivierenland</p> <p>Medio 2018 hebben de Algemeen Besturen van de Regio en de ODR besloten om van pand te ruilen. Dat betekent dat het pand aan het J.S. de Jongplein verkocht is aan de ODR. De Regio gaat terug naar de Van Lidth de Jeudestraat 3.</p>
--	---

GR Avri

<p>Wat heeft in 2018 gespeeld?</p>	<p>Bij Avri stond en staat 2018 geheel het teken van de invoering van een nieuw afvalbeleid 'Van afval naar grondstof' (per 1/1/2019). Hiervoor is de Uitvoeringsregeling afvalstoffenverordening Avri 2019 vastgesteld. Voor het nieuwe afvalbeleid is een investeringskrediet van € 1.470.000 beschikbaar gesteld. Op grond van de verschillende zienswijzen vanuit diverse gemeenteraden zijn de tarieven herzien en op 18 oktober vastgesteld. Het basistarief bedraagt € 169. Een zak restafval van 30 l kost € 1,-. Inwoners die in hoogbouw wonen betalen € 0,80 per zak van 30 liter restafval, omdat zij gft-afval niet kunnen scheiden. Inwoners in het buitengebied hebben de keuze om eigen restafvalcontainer te behouden.</p> <p>Avri heeft de opdracht gekregen om te zoeken naar een oplossing voor incontinentiemateriaal en voor ouderen die zelf hun afval niet weg kunnen brengen. De inzameling van incontinentiemateriaal kan op zijn vroegst op 1 oktober starten, i.v.m. capaciteit bij de verwerker. Op verzoek van de gemeenten moet er gezocht worden naar een tijdelijke oplossing tot 1 oktober. Hierover wordt in een extra AB-vergadering gesproken op 16 november as.</p> <p>In oktober is Avri gestart met het plaatsen van de ondergrondse restafvalcontainers. Op 1 januari moet deze klus geklaard zijn.</p> <p>Er is verder besloten om de huidige grijze minicontainers in te zetten voor de inzameling van plastic en drankkartons (PD) en deze van een sticker te voorzien. Inwoners kunnen in 2019 kosteloos wisselen van het formaat van de minicontainer. Deze maatregel levert een besparing op van 1,2 miljoen euro. Tot slot is er besloten dat blik bij glas ingezameld gaat worden vanaf 1 januari 2019.</p>
---	--

Stichting Logistieke Hotspot

<p>Wat heeft in 2018 gespeeld?</p>	<p>Via de kwartaalrapportages is uw raad in kennis gesteld over de ontwikkelingen bij de Stichting Logistieke Hotspot. In mei heeft de commissie Bestuur en Middelen een toelichting gehad van de LHR over de toekomst. 2018 heeft met name in het teken gestaan voor een verandering van de structuur en financiering van de LHR.</p>
---	--

GR Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)

<p>Wat heeft in 2018 gespeeld?</p>	<p>- Voorgenomen besluit m.b.t. aanpassing DienstverleningsOvereenkomst ODR in kader van West Betuwe per 1-</p>
---	---

	<p>1-2019 (overgangsjaar) en 1-1-2020 (feitelijke aanpassing DVO): ontvlechten ODR en het maken van heldere en werkbare afspraken ten behoeve van het overgangsjaar 2019.</p> <p>- Project Verbeteren ruimtelijke kwaliteit Lingelandjes. Hiervoor is door de Raad een bedrag van totaal € 50.000,- beschikbaar gesteld (€ 25.000,- voor 2018 en € 25.000,- voor 2019).</p> <p>- Breedplaatvloeren: het college heeft besloten om in de Bloesemrapportage een bedrag van € 25.000,- op te nemen en ten laste te brengen van de post onvoorzien incidenteel 2018 ten behoeve van het project breedplaatvloeren. Project is ruimschoots binnen budget gebleven (c.a. € 11.000,- kosten voor gemeente Geldermalsen. Formele afronding van project moet nog plaatsvinden)</p> <p>- De ODR heeft verder gewerkt naar de output gestuurde begroting in 2018, onder andere door optimaliseren kengetallen dmv dubbele (schaduw)facturatie te weten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Facturatie op basis van werkelijk gemaakte uren en; 2. Schaduwfactuur facturatie op basis van kengetallen <p>Beide facturen zullen gedurende heel 2018 door de ODR worden geleverd en op basis daarvan kunnen de kengetallen worden geëvalueerd en op goede wijze worden geïmplementeerd vanaf 01-01-2019.</p> <p>- Er is door het AB van de ODR een besluit genomen over het onderzoek naar de herhuisvesting van de ODR. De Regio Rivierenland heeft hierover ook een besluit genomen. Aanleiding om dit onderzoek te doen was het feit dat de ODR behoefte had aan uitbreiding van het aantal werkplekken op de locatie Van Lidth de Jeugdstraat 3 (voormalige locatie van de Regio Rivierenland). Daarnaast had de GGD Gelderland-Zuid de huur voor het pand aan de J.S. de Jongplein 2 opgezegd, waardoor er bij de Regio Rivierenland sprake was van huurderiving. Beide besturen hebben besloten dat ze van pand zullen ruilen en dat het J.S. de Jongplein 2 verkocht wordt aan de ODR. Het college heeft op 14 augustus ingestemd met de aankoop van het pand van de Regio t.b.v. huisvesting ODR.</p>
--	---

Wat heeft het totale programma gekost?

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Wonen, werken en bedrijven	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Lasten (x 1.000)			
0.64 Belastingen overig	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	3.543	644	576
3.1 Economische ontwikkeling	158	234	222
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	675	1.970	6.467
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	79	108	116
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	5	5	2
5.4 Musea	7	8	8

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	147	160
7.4	Milieubeheer	735	946	766
8.1	Ruimtelijke Ordening	586	800	658
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	3.554	3.993	7.334
8.3	Wonen en bouwen	1.426	1.535	1.469
Totaal Lasten		10.798	10.390	17.778
Baten (x 1.000)				
0.64	Belastingen overig	40	42	42
0.10	Mutaties reserves	657	1.324	1.030
3.1	Economische ontwikkeling	0	20	9
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.937	1.991	7.601
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	47	71	67
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	0
5.4	Musea	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	55	138	85
7.4	Milieubeheer	4	30	66
8.1	Ruimtelijke Ordening	133	133	101
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	3.003	3.959	7.320
8.3	Wonen en bouwen	622	898	1.090
Totaal Baten		8.498	8.606	17.411
Exploitatieresultaat na bestemming		2.301	1.784	367

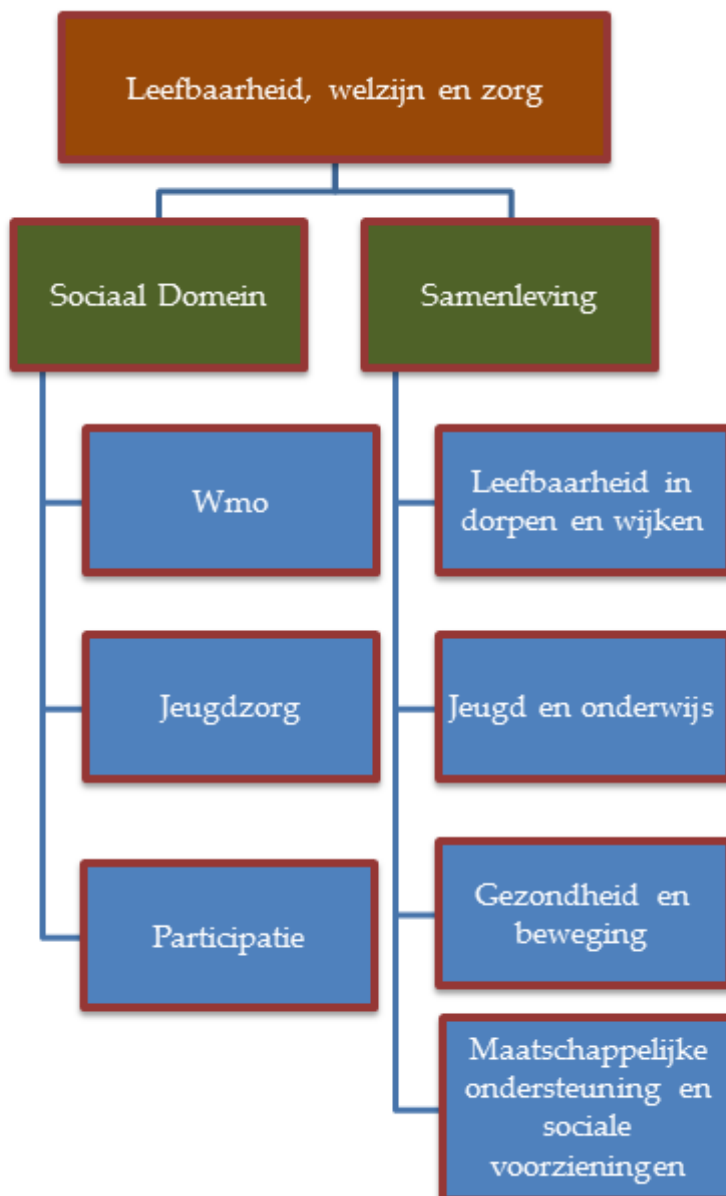
De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Wonen, werken en bedrijven	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	3.543	644	576
Totaal toevoegingen	3.543	644	576
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	657	1.324	1.030
Totaal onttrekkingen	657	1.324	1.030
Saldo mutaties reserves	2.887	-681	-454

Leefbaarheid, welzijn en zorg

Programma in één oogopslag

Stip op de horizon

'Meedoen in de samenleving' is het motto van dit programma.

Geldermalsen zet in op een samenleving waarin iedereen mee kan doen, een inclusieve gemeente heet dat. Dat vertaalt zich onder meer in een ruimhartig minimabeleid, een breed samengesteld Kernteam met oog en oor voor inwoners die extra ondersteuning nodig hebben en het initiëren en actief meedoen in projecten op het gebied van bevordering van gezondheid, sport en educatie.

De gemeente brengt inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven bij elkaar en wil waardevolle initiatieven uit de gemeenschap ondersteunen. We willen ruimte geven voor de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners. De dorpen bepalen zoveel als mogelijk hun eigen leefbaarheidsagenda. De komst van Dorpsplannen, van en door het dorp gemaakt, worden financieel gestimuleerd.

Sinds 2015 heeft de gemeente nog meer verantwoordelijkheid gekregen binnen het sociale domein. De transformatie hierbinnen is echter nog lang niet klaar en feitelijk pas begonnen. De gemeente – al dan niet op de achtergrond – stimuleert en vervult zo nodig de rol van regisseur. De transformatie gaat daarmee vorm krijgen en draagt bij aan het sociale gezicht van Geldermalsen.

Relatie met andere programma's

Tussen de programma's in deze begroting bestaan onderlinge relaties.

Programma 3 (Leefbaarheid, welzijn en zorg) en programma 2 (Wonen, werken en bedrijven) heeft diverse dwarsverbanden zoals:

- (preventieve) woningaanpassingen
- verschillende woon/zorg-initiatieven

De samenhang met programma 4 (Landschap, verkeer en openbare ruimte) komt naar voren bij:

- dorpsplannen
- onderwijsgebouwen
- vervoer
- speelvoorzieningen
- sportvelden

Indicatoren

De bron van de gegevens, die we hebben opgenomen, is de website waarstaatjegemeente.nl.

Ter vergelijking hebben we de cijfers voor heel Nederland opgenomen (stand 5 november 2018).

Indicatoren Leefbaarheid, welzijn en zorg				
Indicator	Eenheid	Periode	Geldermalsen	Nederland
Absoluut verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2017	2,38	1,82
Relatief verzuim	aantal per 1.000 leerlingen	2017	9,74	26,58
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het vo en mbo onderwijs	2016	1,0	2,0
Niet-sporters	% niet-sporters ten opzichte van bevolking van 19 jaar en ouder	2016	52,7	48,7
Banen	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	2017	883,8	758,2
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2015	1,24	1,45
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen	2015	2,63	6,58
Netto participatiegraad	% mensen tussen 15 en 67 jaar dat een baan heeft	2016	70,0	66,7

Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2015	0,44	1,52
Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder	2017	17,5	41,1
Personen met een lopend re-integratietraject	aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2017	9,5	29,0
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	%van alle jongeren tot 18 jaar	2017	8,3	9,7
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	%van alle jongeren tot 18 jaar	2017	0,4	1,0
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdreclassering	% jongeren van 12-22 jaar ten opzichte van alle jongeren 12-22	2017	0,3	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	aantal per 1.000 inwoners	2017	34	54

Doelstellingen 2018

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Harmoniseren en transformeren Sociaal beleid West Betuwe	
Minimaal die verordeningen en beleidsdocumenten die wettelijke verplicht zijn om te harmoniseren in het kader van de gemeentelijke fusie zijn gereed voor 1 januari 2019	
Uit inventarisatie blijkt dat een deel van de verordeningen wel moeten worden voorbereid voor West Betuwe i.o., maar dat geen van de verordeningen sociaal domein voor 1 januari wettelijk vastgesteld moet zijn. In ieder geval worden in januari 2019 de verordeningen Jeugd, Wmo en Participatiewet aan de gemeenteraad West Betuwe ter vaststelling aangeboden.	

Wat hebben de speerpunten gekost?

Harmoniseren en transformeren Sociaal beleid West Betuwe	
Werkzaamheden zijn verricht binnen bestaande begrote uren dan wel uitvoeringskosten. Uitvoering blijft daarmee binnen het budget.	

Verbonden partijen

GR GGD Gelderland-Zuid

Wat heeft in 2018 gespeeld?	<p>De rode draad bij de GGD in 2018 zijn de zorgen over het functioneren van Veilig Thuis. Veilig thuis is al van af de start het zorgenkindje bij de GGD. De inspectie heeft de GGD daarom onder verscherpt toezicht geplaatst. Het verbeterplan heeft er toe geleid dat het verscherpt toezicht weer is opgeheven. Dit verbeterplan heeft er ook toe geleid dat de gemeenten er heel veel extra geld hebben moeten bijleggen.</p> <p>Van de GGD Gelderland Zuid zijn recent 3 documenten ontvangen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Op 23 oktober 2018 is ter kennisname een brief ontvangen van de GGD over een brief van het dagelijks bestuur (DB) van de GGD aan het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD.2. Op 12 oktober 2018 is ter ook kennisname een bief ontvangen van de GGD met de managementrapportage (Marap) t/m juni 2018.3. Op 19 september 2018 is een brief ontvangen van de GGD met een begrotingswijziging Veilig Thuis 2018. <p>De verbindende schakel van deze stukken is het feit dat het allemaal voornamelijk over Veilig Thuis gaat.</p> <p>Ad 1 De brief van het DB aan het AB gaat over een halfjaarlijkse rapportage 2018 van Veilig Thuis en op basis daarvan extra inhuur van Personeel. De extra inhuur is nodig om de huidige werkvoorraad te verkleinen. De inhuur gaat circa € 70.000,- kosten. Dit wordt voorlopig betaald uit het weerstandsvermogen. De brief met het voorstel wordt in het de AB vergadering van 13 december 2018 besproken.</p> <p>Ad2. Op 12 oktober 2018 is de Marap over januari t/m juni 2018 van de GGD ontvangen. Er is een tekort geprognotiseerd van € 447.000- inclusief een tekort van Veilig Thuis van € 381.000,- Het tekort exclusief Veilig Thuis wordt vooralsnog geprognotiseerd op € 66.000,-. Bij de jaarrekening over 2018 zal duidelijk worden hoe het jaar 2018 voor de GGD is verlopen.</p> <p>Ad 3 Het Algemeen Bestuur van de GGD heeft, op basis van de zienswijzen, op 28 juni 2018 besloten niet akkoord te gaan met de begrotingswijziging Veilig Thuis van € 1.088.166. Het Dagelijks Bestuur heeft de GGD/Veilig Thuis verzocht een nieuwe begrotingswijziging voor 2018 op te stellen gebaseerd op reële instroomaantallen. De nieuwe begrotingswijziging 2018 bedraagt € 375.885. Het totaal tekort is geprognotiseerd op € 381.000,- Na goedkeuring van de nu voorgestelde begrotingswijziging wordt voor 2018 nog een tekort geprognotiseerd van € 5.000,- De structurele gevolgen voor de begroting 2019 zijn € 230.566.</p>
------------------------------------	---

GR Werkzaak Rivierenland

Wat heeft in 2018 gespeeld?	Werkzaak Rivierenland heeft in 2018 ook in Geldermalsen dienstverlening op locatie aangeboden. Gesprekken met inwoners met
------------------------------------	--

	<p>een Participatiewet uitkering vonden deels op het gemeentehuis plaats.</p> <p>Er heeft een nabetaling plaatsgevonden ter reparatie van de CAO van SW-medewerkers. Voor de 21 medewerkers uit Geldermalsen is dit een totaalbedrag van € 6.100. De voorbereidingen voor de uitvoering van de Participatiewet in West Betuwe door Werkzaam Rivierenland zijn gaande.</p> <p>Werkzaam zal de Participatiewet voor West Betuwe gaan uitvoeren. In 2018 zijn de voorbereidingen gestart.</p>
--	--

Wat heeft het totale programma gekost?

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Leefbaarheid, welzijn en zorg	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Lasten (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	302	2.671	2.671
3.4 Economische promotie	28	25	27
4.2 Onderwijshuisvesting	1.752	1.783	2.313
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.348	1.493	1.521
5.1 Sportbeleid en activering	108	173	176
5.2 Sportaccommodaties	455	414	393
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	121	112	115
5.5 Cultureel erfgoed	10	10	10
5.6 Media	707	720	676
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	156	201	195
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.146	3.696	3.573
6.2 Wijkteams	745	857	849
6.3 Inkomensregelingen	5.658	5.616	5.546
6.4 Begeleide participatie	2.215	2.297	2.024
6.5 Arbeidsparticipatie	243	313	279
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	664	1.007	1.180
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.678	3.280	3.371
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.084	3.206	4.603
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	49	58	52
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.440	1.457	1.222
7.1 Volksgezondheid	1.092	1.269	1.243
Totaal Lasten	27.000	30.658	32.039
Baten (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	96	1.144	1.049

3.4	Economische promotie	24	23	23
4.2	Onderwijshuisvesting	50	61	621
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	218	222	249
5.1	Sportbeleid en activering	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	4	4	4
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0
5.6	Media	48	48	47
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	789	649	673
6.2	Wijkteams	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	3.687	3.951	4.422
6.4	Begeleide participatie	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	335	335	247
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	23
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	0	0	0
Totaal Baten		5.251	6.437	7.358
Exploitatieresultaat na bestemming		21.747	24.222	24.683

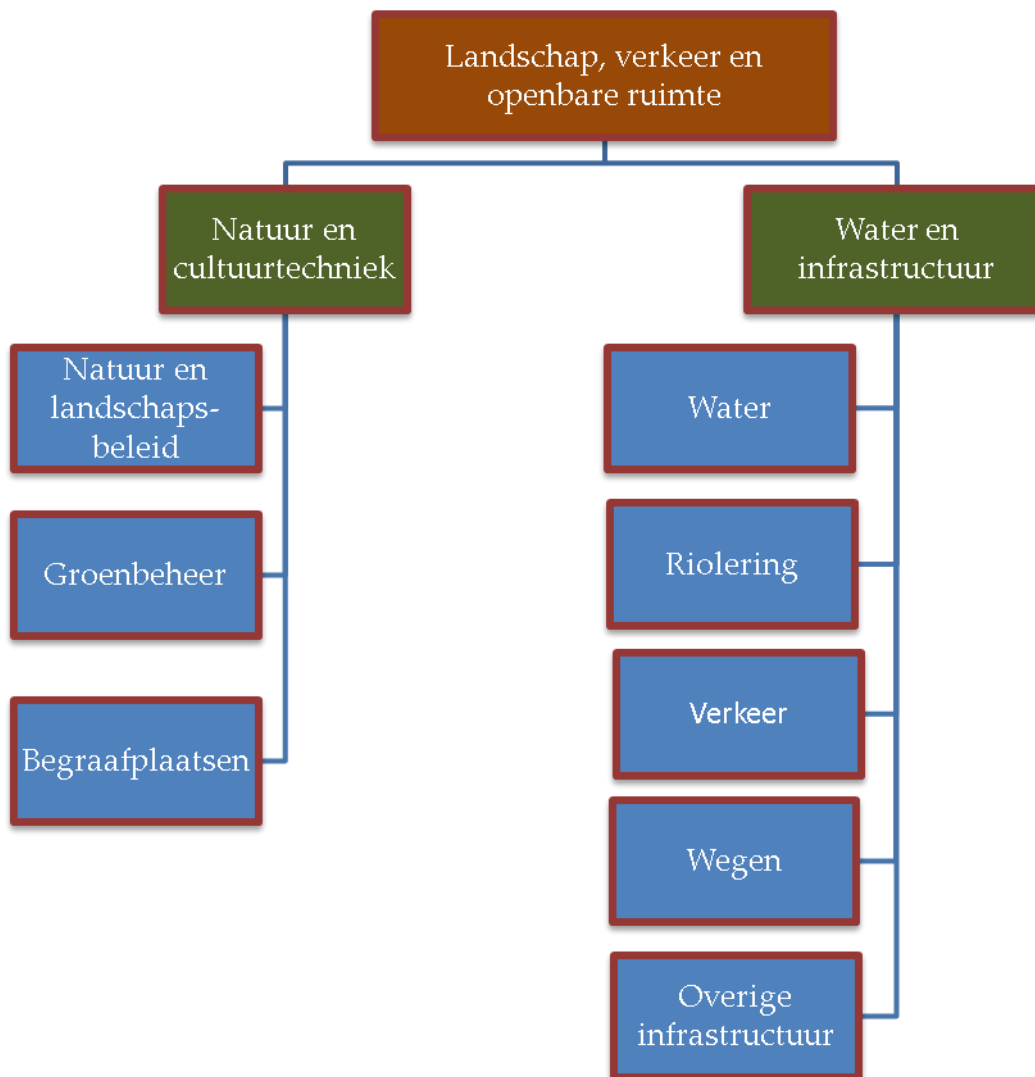
De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Leefbaarheid, welzijn en zorg Taakvelden BBV (incl. reserves)	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	302	2.671	2.671
Totaal toevoegingen	302	2.671	2.671
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	96	1.144	1.049
Totaal onttrekkingen	96	1.144	1.049
Saldo mutaties reserves	206	1.527	1.622

Landschap, verkeer en openbare ruimte

Programma in één oogopslag

Stip op de horizon

De overkoepelende beleidsdoelstelling bij dit programma is het behouden én benutten van het landschappelijke karakter van de gemeente. Tegelijkertijd moeten de ontwikkelingen in mobiliteit in goede banen geleid worden. Zoals elektrische fietsen en auto's en eco-combi's (extra lange vrachtwagens).

Uitgangspunt is om op een doelmatige en doeltreffende wijze de openbare ruimte en de infrastructuur in te richten en te beheren met voldoende aandacht voor leefbaarheid, verkeersveiligheid en landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Daarbij wordt zo veel als mogelijk het beheer planmatig uitgevoerd op een, over het algemeen, basis niveau.

We zoeken steeds meer de samenwerking met de inwoners. Dat is ook het uitgangspunt van de nieuwe gemeente West Betuwe. Inwoners willen we ruimte geven voor eigen verantwoordelijkheid. In onze eigen gemeente hebben we al langere tijd afspraken met speeltuinverenigingen over het onderhoud van de speelplaatsen, met sportverenigingen over het beheer van de velden en Groen Doen verklaringen voor het onderhoud van het groen in wijken/straten. Daar komen nieuwe ontwikkelingen bij:

- op wat grotere schaal, vanuit de dorpsplannen
- op een kleinere schaal, zoals met en door de inwoners verbeteren van de kwaliteit van het groen bij Groen van voldoende naar goed

Relatie met andere programma's

Tussen de programma's in deze begroting bestaan onderlinge relaties. Er is afstemming met programma 2 voor het speerpunt Duurzaamheid (in relatie tot het herziene beheerplan Openbare Verlichting en het toenemende gebruik van elektrische auto's).

Bij programma 3 is afstemming met het speerpunt dorpsgericht werken, met het oog op het werken met dorpsambtenaren en het besteden van het dorpsbudget.

Klimaatbestendig Geldermalsen wordt binnen de omgevingsvisie opgenomen in programma 2. Een aantal beleidspunten en te nemen maatregelen worden binnen het nieuwe Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan 2019-2023 opgenomen (opgesteld in WB verband).

Indicatoren

De bron van de gegevens, die we hebben opgenomen, is de website waarstaatjegemeente.nl.

Ter vergelijking hebben we de cijfers voor heel Nederland opgenomen (stand per 5 november 2018).

Indicatoren Landschap, verkeer en openbare ruimte				
Indicator	Eenheid	Periode	Geldermalsen	Nederland
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig: Verkeersongeval met motorvoertuig als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen	%	2015	5	8
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser: Vervoersongeval met fietser als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.	%	2015	10	9

Beide indicatoren zijn nu nog verplicht onderdeel van het BBV, maar komen bij een eerstvolgende herziening te vervallen.

Doelstellingen 2018

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Opstellen nieuw Beleid- en beheerplan begraafplaatsen en verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP)	
In 2017/2018 opstellen van een gezamenlijk Beleid- en beheerplan begraafplaatsen (inclusief de nieuwe begraafplaats- en tarievenverordening) en dit eind 2018 vast te laten stellen voor de nieuwe gemeente. Ingangsdatum 1 januari 2019.	
Het beleids- en beheerplan begraafplaatsen voor West Betuwe is gereed en zou volgens planning najaar 2018 door de 3 raden worden vastgesteld. In het plan zijn verschillende keuze mogelijkheden opgenomen. Deze keuzes kunnen het beste worden gemaakt door de nieuwe raad van West Betuwe in plaats van door de huidige 3 raden, omdat het plan gaat gelden voor de nieuwe gemeente. Het voorstel is het beleids- en beheerplan begraafplaatsen in 2019 vast te laten stellen door de raad van West Betuwe. De consequenties van de keuzes kunnen dan in 2019 verwerkt worden in het plan. Het eventueel aangepaste plan kan dan vanaf 2020 worden uitgevoerd.	
In 2017/2018 opstellen van een gezamenlijk Beheer- en beleidsplan vGRP en dit eind 2018 vast te laten stellen, inclusief de rioolheffing voor de nieuwe gemeente. Ingangsdatum 1 januari 2019.	
In verband met de herindeling was het uitgangspunt om het beleid riolering te harmoniseren en het beleidsplan vast te laten stellen door de 3 raden voor 1 januari 2019. Voorstel is om dit plan in 2019 te laten vaststellen door de nieuwe Raad in plaats van najaar 2018 door de huidige 3 raden. Argument is dat de nieuwe raad bij de inhoudelijke vaststelling van de plannen keuzes kan maken. Het tarief van het WaterRioleringsPlan is geharmoniseerd en voor 2019 berekend op € 333,- per huishouden/jaar. Dit komt overeenkomst met het genoemde tarief het Herindelingsontwerp. De wijziging van het planningstraject voor dit beheerplan heeft geen juridische consequenties. De planning voor de vaststelling van de tarieven rioolheffing (WRP) voor 2019 blijft ongewijzigd.	

Wat hebben de speerpunten gekost?

Opstellen nieuw Beleid- en beheerplan begraafplaatsen en verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP)	
De kosten zijn binnen het huidige budget Gemeentelijk rioleringsbeleidsplan en beheer/beleidsplan begraafplaatsen gebleven.	

Verbonden partijen

GR Natuur- en Recreatieschap Lingegebied

Wat heeft in 2018 gespeeld?	<p>De GR Natuur- en Recreatieschap Lingegebied heeft in 2018 de going concern taken opgepakt, namelijk het beheren en onderhouden van recreatieplassen binnen het werkgebied.</p> <p>Tevens is in de vergadering een positief besluit genomen over het uitgeven in erfpacht/opstal van een gedeelte van De Beldert ten behoeve van een ZonneWaterpark.</p>
------------------------------------	--

Merwede Lingelijn BV

Wat heeft in 2018 gespeeld?	<p>Deze BV wordt in stand gehouden om projecten ter verbetering van de Merwede Lingelijn in een fiscaal gunstig klimaat te kunnen realiseren. Dit speelt in de toekomst waarschijnlijk alleen nog in de gemeente Gorinchem, waar een nieuwe haltevoorziening is gepland.. In 2018 hebben in dit samenwerkingsverband geen nieuwe ontwikkelingen plaatsgevonden.</p>
------------------------------------	---

Wat heeft het totale programma gekost?

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Landschap, verkeer en openbare ruimte	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Lasten (x 1.000)			
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	1.007	1.616	1.659
1.2 Openbare orde en veiligheid	34	34	30
2.1 Verkeer en vervoer	3.127	5.196	3.215
2.2 Parkeren	54	54	44
2.3 Recreatieve havens	21	22	22
2.5 Openbaar vervoer	265	353	185
5.5 Cultureel erfgoed	184	183	141
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.770	2.387	2.286
7.2 Riolering	3.504	3.555	3.633
7.3 Afval	8	9	7
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	728	687	691
Totaal Lasten	10.702	14.096	11.913
Baten (x 1.000)			
0.63 Parkeerbelasting	326	226	250
0.10 Mutaties reserves	474	2.882	1.398

1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	112	541	177
2.2	Parkeren	20	20	20
2.3	Recreatieve havens	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	0	98	143
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	17
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6	6	119
7.2	Riolering	4.615	4.686	4.763
7.3	Afval	0	0	0
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	674	680	674
Totaal Baten		6.227	9.139	7.561
Exploitatieresultaat na bestemming		4.472	4.958	4.353

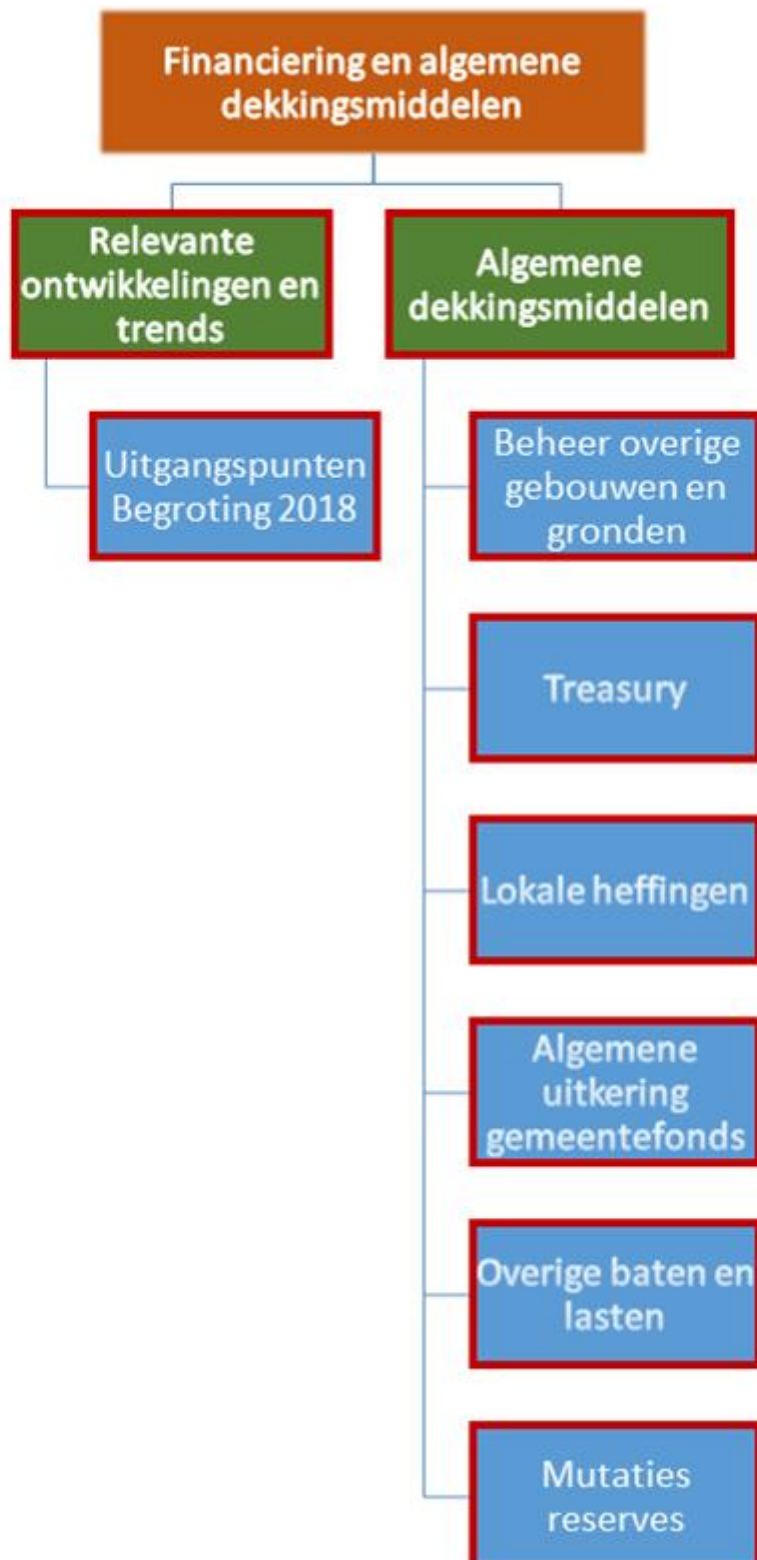
De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Landschap, verkeer en openbare ruimte	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	1.007	1.616	1.659
Totaal toevoegingen	1.007	1.616	1.659
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	474	2.882	1.398
Totaal onttrekkingen	474	2.882	1.398
Saldo mutaties reserves	532	-1.266	261

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Programma in één oogopslag

Stip op de horizon

Voor de gemeente Geldermalsen staat een gezonde financiële positie en beperking van de lokale lasten voor onze inwoners voorop. Een strakke financiële discipline dwingt soms tot pijnlijke keuzes, maar creëert uiteindelijk ook de ruimte om die projecten te realiseren die in het belang zijn van onze gemeenschap. Volgens de methodiek van de solide begroting kunnen wij tegenvallers binnen de begroting opvangen zonder dat bij elke grote tegenvaller een pakket van bezuinigingsmaatregelen moet worden getroffen. De onroerende zaakbelastingen (OZB) verhogen we alleen met een inflatiecorrectie en als blijkt dat er structurele exploitatie-overschotten zijn, onderzoeken we of het mogelijk is de tarieven te verlagen.

Relatie met andere programma's

De begroting staat vol met plannen en projecten. Daar hangt natuurlijk een financieel plaatje aan vast. Dit programma geeft een overzicht van waar het geld vandaan komt om de overige programma's te bekostigen. Daarnaast wordt een overzicht gegeven wat de totale gemeentelijke exploitatie heeft gekost.

Indicatoren

De bron van de gegevens, die we hebben opgenomen, is de website waarstaatjegemeente.nl.

Ter vergelijking hebben we de cijfers voor heel Nederland opgenomen (stand per 5 november 2018).

Indicatoren Financiering en algemene dekkingsmiddelen				
Indicator	Eenheid	Periode	Geldermalsen	Nederland
Gemiddelde WOZ waarde	€ 1.000	2018	276	230
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€ 1	2018	900	649
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 1	2018	937	721

Verbonden partijen

GR Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR)

<p>Wat heeft in 2018 gespeeld?</p>	<p>Voor het management en medewerkers heeft de focus van BSR in 2018 op de kwaliteit van de data en op eenduidige processen, alsmede op het verbeteren van stuurinformatie en jaarplanning gelegen. Borgen, controleren en analyseren van data en werkprocessen, inclusief digitalisering en automatisering zijn hierbij de speerpunten. Hierbij blijft BSR Performance Improvement toepassen, te weten het verbeteren van zowel resultaten als houding en gedrag. De begroting 2018 van BSR is opgesteld in februari 2017. De noodzakelijke budgetten zijn opgenomen, echter de ruimte voor onvoorzien was hierbij minimaal. Daarnaast beschikt BSR conform besluit algemeen bestuur niet over een algemene reserve. Sinds het opstellen van de begroting 2018 hebben diverse ontwikkelingen plaatsgevonden die bij het opstellen van de begroting in februari 2017 niet bekend waren. Hierdoor is de totale deelnemersbijdrage t.o.v. de primitieve begroting 2018 met € 441.000 gestegen. De belangrijkste financiële wijzigingen t.o.v. de primitieve begroting 2018 betreffen personeelskosten, kapitaallasten, automatiseringskosten, gebruikersvergoeding MijnOverheid, overige kosten, onvoorzien en vervolgingskosten. Op verzoek is een zienswijze ingediend waarin, vanwege onvermijdelijkheid, akkoord is gegaan met de 1e begrotingswijziging 2018 van BSR. De impact voor gemeenten en BSR komt in 2018, naast de stijging van personeelskosten vanwege de vaststelling van een nieuw CAO, voornamelijk voort uit de wettelijke verplichting om met ingang van 2022 te waarderen op basis van gebruikersoppervlakte in plaats van inhoud. BSR heeft hiertoe een benodigd transitieproject opgestart.</p>
---	--

Wat heeft het totale programma gekost?

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening
Taakvelden BBV (incl. reserves)	2018	2018	2018
Lasten (x 1.000)			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	630	782	688
0.5 Treasury	-411	-225	-191
0.61 OZB woningen	293	313	300
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0
0.64 Belastingen overig	26	121	83
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	11
0.8 Overige baten en lasten	391	25	27
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	14
0.10 Mutaties reserves	2.570	8.958	8.958
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0

3.4 Economische promotie	0	0	0
Totaal Lasten	3.499	9.974	9.890
Baten (x 1.000)			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	158	578	597
0.5 Treasury	890	862	865
0.61 OZB woningen	4.204	4.267	4.218
0.62 OZB niet-woningen	3.342	3.357	3.351
0.64 Belastingen overig	3.217	3.219	3.221
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	31.137	32.358	32.377
0.8 Overige baten en lasten	222	222	281
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	490	6.523	6.523
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	8	8	11
3.4 Economische promotie	102	102	108
Totaal Baten	43.770	51.496	51.552
Exploitatieresultaat na bestemming	-40.271	-41.521	-41.663

De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	2.570	8.958	8.958
Totaal toevoegingen	2.570	8.958	8.958
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	490	6.523	6.523
Totaal onttrekkingen	490	6.523	6.523
Saldo mutaties reserves	2.080	2.435	2.435

Wat heeft de totale gemeentelijke exploitatie gekost?

Programma Lasten:	Begroting 2018 voor wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	-11.180.729	-18.366.589	-17.000.014
Wonen, werken en bedrijven	-7.255.569	-9.746.471	-17.200.294
Leefbaarheid, welzijn en zorg	-26.698.194	-27.985.860	-29.366.646
Landschap, verkeer en openbare ruimte	-9.694.490	-12.480.534	-10.253.501
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	-929.228	-1.016.465	-930.975
Totaal lasten	-55.758.210	-69.595.919	-74.751.430

Programma Baten:	Begroting 2018 voor wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	524.438	4.220.294	4.482.952
Wonen, werken en bedrijven	7.840.965	7.281.769	16.380.062
Leefbaarheid, welzijn en zorg	5.155.793	5.292.877	6.307.577
Landschap, verkeer en openbare ruimte	5.753.567	6.257.794	6.162.363
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	43.280.121	44.971.970	45.029.522
Totaal baten	62.554.884	68.024.704	78.362.476

Gerealiseerd saldo van baten en lasten (excl. reserve)	6.796.674	-1.571.215	3.611.047
Toevoeging reserves	-8.120.864	-14.585.602	-15.236.322
Onttrekking reserves	2.328.287	16.156.817	13.858.999
Gerealiseerd resultaat (incl. reserves)	1.004.097	0	2.233.725

Paragrafen

1 Lokale heffingen

Algemeen

Het totale pakket van de gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit tien verschillende belastingen/heffingen, welke gelegitimeerd worden door de door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen.

Voor de hoogte van de belastingtarieven en de leges gelden de volgende uitgangspunten:

- voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden;
- streven naar een volledige kostendekking bij leges en andere rechten.

Op grond van artikel 14 van de verordening ex artikel 212 (voor het laatst gewijzigd in de raadsvergadering van 26 maart 2013), biedt het college eens in de vier jaar een (bijgestelde) Kaderstellende nota Lokale heffingen aan de gemeenteraad ter vaststelling aan.

Deze nota dient in ieder geval de volgende onderwerpen te behandelen:

- de samenstelling van het pakket aan gemeentelijke belastingen en heffingen;
- de verdeling van de druk van de belastingen over de diverse bevolkingsgroepen en belanghebbenden;
- de kostendekkendheid van de heffingen;
- de druk van de lokale belastingen en heffingen;
- het kwijtscheldingsbeleid;
- het tarievenbeleid.

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 27 september 2011, de Kaderstellende nota Lokale heffingen 2011-2014 vastgesteld. De in deze nota gestelde kaders zijn van toepassing met ingang van 2012 en blijven van kracht totdat er nieuwe kaders worden vastgesteld.

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 30 september 2008 besloten het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen om per 1 januari 2009 toe te treden tot de 'Gemeenschappelijke Regeling Belasting Samenwerking Rivierenland' (BSR) te Tiel. Het bovenstaande betekent dat BSR vanaf 1 januari 2009 de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ), de heffing, invordering en kwijtschelding van de onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting en de rioolheffing verzorgt. De gemeenteraad heeft op 20 december 2016 besloten tot het, per 1 januari 2017, invoeren van een reclamebelasting. De heffing en invordering van de reclamebelasting is overgedragen aan BSR.

Onroerende-zaakbelastingen

Als gevolg van de uitvoering van de Wet WOZ zijn in 2017 alle in de gemeente aanwezige onroerende zaken, met als waardepeildatum 1 januari 2017, door BSR voorzien van een nieuwe WOZ-waarde. Deze WOZ-waarde geldt voor het jaar 2018 als heffingsmaatstaf voor de OZB. In de Kadernota 2017 is vastgelegd dat de tarieven onroerende-zaakbelastingen voor 2018 zouden worden verhoogd met de inflatiecorrectie. Tijdens de behandeling van de Kadernota 2017 is besloten om voor 2018 de inflatiecorrectie achterwege te laten. Dit is in de lijn met de besluitvorming binnen de gemeente Neerijnen en Lingewaal. Ook deze toekomstige fusiegemeenten zullen niet overgaan tot het verhogen van de OZB-tarieven 2018. In het meerjarig financieel dekkingsplan, behorende bij de begroting 2018, is rekening gehouden met het achterwege laten van de inflatiecorrectie. De OZB wordt als percentage van de (WOZ)waarde van de onroerende zaak geheven.

De tarieven voor 2018 zijn door de gemeenteraad in zijn vergadering van 30 januari 2018 vastgesteld.

Voor 2018 gelden de volgende tarieven:

• eigenarenbelasting woningen	0,1460%
• eigenarenbelasting niet-woningen	0,3143%
• gebruikersbelasting niet-woningen	0,2566%

In onderstaande tabel treft uw raad per belasting een overzicht aan de verschillen tussen de gerealiseerde opbrengsten en de begrote opbrengsten over 2018.

Soort belasting	Begroot	Werkelijk	Vershil
Eigenaren woningen	4.266.776	4.218.367	- 48.410
Eigenaren niet-woningen	1.974.695	1.972.222	- 2.473
Gebruikers niet-woningen	1.382.042	1.379.207	- 2.835
Totaal	7.623.513	7.569.795	- 53.718

De totaal gerealiseerde opbrengst aan onroerende-zaakbelastingen is € 53.718 lager dan de begrote opbrengst. Uitgedrukt in een percentage van de totaal begrote opbrengst is dit 0,7%.

Rioolheffing

In het door de gemeenteraad op 28 mei 2013, onder nummer 11, vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan Geldermalsen 2014-2018 (GRP 2014-2018) is vastgesteld dat de tarieven voor 2018 zouden worden verhoogd met de inflatiecorrectie. Naast deze inflatiecorrectie zouden de tarieven, op basis van het GRP 2014-2018, nog extra moeten worden verhoogd met 2,45%.

In tegenstelling tot hetgeen is opgenomen in het GRP 2014-2018 zijn de tarieven voor 2018 niet verhoogd. In het kader van de komende fusie tussen de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal is afgezien van een verhoging van de tarieven.

Het basistarief 2018 is hierdoor gebleven op € 324,-- per aansluiting op het rioolstelsel. In de begroting 2018 is rekening gehouden met het achterwege laten van de verhoging.

In onderstaande tabel treft uw raad per heffing een overzicht aan de verschillen tussen de gerealiseerde opbrengsten en de begrote opbrengsten over 2018.

Soort belasting	Begroot	Werkelijk	Vershil
Rioolheffing woningen	3.313.600	3.382.455	+ 68.855
Rioolheffing niet-woningen	362.534	346.214	- 16.320
Totaal	3.676.134	3.728.670	+ 52.536

De totaal gerealiseerde opbrengst aan rioolheffing is € 52.536 hoger dan de begrote opbrengst. Omdat er bij de rioolheffing sprake is van een gesloten financieringssysteem heeft de hogere gerealiseerde opbrengst geen gevolgen voor de jaarrekening 2018.

Hondenbelasting

De tarieven zijn, op basis van de Programmabegroting 2018, verhoogd met een inflatiecorrectie van 1,4%. Het tarief voor de 1e hond is ten opzichte van 2017 verhoogd van € 73,20 naar een bedrag van € 74,40. De begrote opbrengst bedraagt € 147.855. De gerealiseerde opbrengst bedraagt € 147.815. De opbrengst is € 40 hoger dan begroot.

Toeristenbelasting

Het tarief per overnachting is op basis van de Programmabegroting 2018 verhoogd met een inflatiecorrectie van 1,4%. Het tarief is ten opzichte van 2017 met € 0,01 verhoogd van € 0,70 naar € 0,71 per persoon per overnachting. De begrote opbrengst bedraagt € 101.530. De gerealiseerde opbrengst bedraagt € 108.436. De opbrengst is € 6.906 hoger dan begroot.

Lijkbezorgingsrechten

In het door de gemeenteraad op 31 mei 2016 vastgestelde Beleids- en Beheerplan Begraafplaatsen 2017-2021 is vastgelegd dat de tarieven van de graf- en onderhoudsrechten worden bevroren en dat de jaarlijkse inflatiecorrectie achterwege blijft. De overige tarieven voor 2018 zijn verhoogd met een inflatiecorrectie van 1,4%. De totaal begrote (netto) opbrengst aan lijkbezorgingsrechten bedraagt € 496.364. De gerealiseerde opbrengst bedraagt € 507.150. De opbrengst is € 10.786 hoger dan begroot.

Marktgeden

In eerdergenoemde nota Lokale heffingen is bepaald dat de tarieven met ingang van 2012 jaarlijks dienen te worden verhoogd met een inflatiecorrectie. De tarieven voor 2018 zijn verhoogd met 1,4%. De begrote opbrengst bedraagt € 42.771. De gerealiseerde opbrengst bedraagt € 38.812. De opbrengst is € 3.959 lager dan begroot.

Precariobelasting

Het tarief voor 2018 bedraagt € 5,06 per strekkende meter. Dit tarief is gelijk aan het door de gemeenteraad op 15 december 2015 vastgestelde tarief voor 2016.

Met dagtekening 31 augustus 2018 is de aanslag precariobelasting 2018 voor het gasleidingnetwerk aan Liander opgelegd, groot € 943.674. Tevens zijn met dagtekening 31 augustus 2018 de aanslagen precariobelasting 2017 en 2018 met betrekking tot het elektriciteitsnetwerk opgelegd, beide groot € 2.123.302. Tegen deze aanslagen is door Liander bezwaar aangetekend.

Tegen de volgende opgelegde aanslagen voor het elektriciteitsleidingsnetwerk is door Liander eveneens bezwaar aangetekend:

- Belastingjaar 2013: 419.625 meter x € 1,50 = € 629.437
- Belastingjaar 2014: 419.625 meter x € 2,50 = € 1.049.062
- Belastingjaar 2015: 419.625 meter x € 4,00 = € 1.678.500
- Belastingjaar 2016: 419.625 meter x € 5,06 = € 2.123.302

De aanvulling van het bezwaarschrift met betrekking tot de aanslag voor belastingjaar 2016 wordt op verzoek van de gemachtigde van Liander aangehouden tot de aanslagen over de belastingjaren 2013 t/m 2015 onherroepelijk zijn. De overige bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard. Tegen deze ongegrondverklaringen is beroep ingesteld bij de Rechtbank Gelderland, de beroepen zijn ongegrond verklaard. Liander is in Hoger Beroep gegaan.

Op 20 maart 2019 is ter regiezitting bij het Hof in Amsterdam door Liander de procedure voor de jaren 2013 t/m 2015 ingetrokken. De verwachting is dat het bezwaarschrift inzake belastingjaar 2016 ook wordt ingetrokken. De procedures 2017 en 2018 staan nog open, de uitspraak op de bezwaarschriften wordt binnenkort verzonden.

De Tweede Kamer heeft in 2016 ingestemd met het beperken van de overgangstermijn voor gemeenten voor de afschaffing van de precariobelasting voor nutsbedrijven. Gemeenten mogen tot uiterlijk 1 januari 2022 nog precariobelasting op nutsbedrijven heffen. Het wetsvoorstel tot afschaffing is op 21 maart 2017 aangenomen door de Eerste Kamer. Het kabinet had bij het indienen van zijn wetsvoorstel gekozen voor een overgangstermijn tot 1 januari 2027 (10 jaar) zodat gemeenten de effecten kunnen opvangen van de inkomstenderving vanwege het afschaffen van deze vorm van precariobelasting. Op initiatief van de Tweede Kamer is de overgangstermijn nu gehalveerd. Onder de overgangsregeling kan een gemeente maximaal heffen naar het tarief zoals dat gold op 10 februari 2016. Zo wordt voorkomen dat de tarieven verder oplopen en het aantal gemeenten dat precariobelasting heft verder stijgt. Het kabinet wil de precariobelasting op nutsbedrijven afschaffen omdat burgers nu soms meebetalen aan de heffing van een precariobelasting door een gemeente waar zij zelf niet wonen en dus ook zelf niet hebben gestemd op de gemeenteraad. Dit komt omdat nutsbedrijven nu in sommige gemeenten precariobelasting moeten betalen over het netwerk dat zij op de gemeentegrond exploiteren. Nutsbedrijven berekenen dat door aan hun klanten, die echter vaak in een andere gemeente wonen dan de gemeente die de belasting heft op het bedrijf.

Ondanks het feit dat het nog steeds niet volledig duidelijk is of het elektriciteitsnetwerk door de gemeente Geldermalsen met succes kan worden belast, is er in 2018 een opbrengst verwerkt van € 3.066.976.

Van dit bedrag wordt € 2.123.303 gestort in de bestemmingsreserve Precariobelasting. Voor alsnog wordt er van uitgegaan dat het belasten van het gasleidingnetwerk geen juridische problemen oplevert.

Parkeerbelasting

In de nota Lokale heffingen is bepaald dat de kosten verbonden aan een naheffingsaanslag parkeerbelasting jaarlijks dienen te worden vastgesteld op het maximaal toelaatbare bedrag. De kosten wegens het opleggen van een naheffingsaanslag parkeerbelasting voor 2018 zijn ten opzichte van

2017 (€ 61,--) met € 1,-- verhoogd naar € 62,--. In de raadsvergadering van 27 juni 2017 heeft de raad besloten het betaald parkeren te optimaliseren, met als doel het centrum van Geldermalsen meer aantrekkelijk te maken voor bezoekers. De optimalisering bestaat o.a. uit het mogelijk maken van mobiel parkeren, de maximale parkeertijd te harmoniseren op maximaal 4 uur en het parkeertarief voor alle parkeerterreinen te stellen op € 0,60 per uur. Uitgangspunt voor de begroting 2018 was dat de parkeergeldtarieven en de parkeervergunningtarieven voor 2018 gelijk bleven aan zoals deze golden vanaf 1 juli 2017. De tarieven 2018 zijn dan ook ongewijzigd gebleven. De begrote opbrengst aan parkeergelden en parkeervergunningen (exclusief invaliden/gehandicapten-parkeerkaarten) bedraagt € 166.500. De gerealiseerde opbrengst bedraagt € 185.217. De opbrengst is € 18.717 hoger dan begroot. De begrote opbrengst aan naheffingsaanslagen bedraagt € 59.644. De gerealiseerde opbrengst bedraagt € 65.144. De opbrengst is € 5.500 hoger dan begroot.

Reclamebelasting

Op verzoek van de plaatselijke ondernemersvereniging heeft de gemeenteraad op 20 december 2016 besloten om met ingang van het belastingjaar 2017 een reclamebelasting in te voeren. De reclamebelasting wordt geheven voor openbare aankondigingen welke zichtbaar zijn vanaf de openbare weg en zich bevinden in een afgebakend gebied in het centrum van Geldermalsen.

De (netto)opbrengst uit de reclamebelasting wordt door de gemeente in de vorm van een subsidie aan de Stichting Ondernemersfonds Geldermalsen Centrum uitbetaald. Het uitgangspunt is dat de uitvoering van de reclamebelasting voor de gemeente budgettair neutraal verloopt. Dit betekent dat de door de gemeente gemaakte perceptiekosten worden verrekend met de bruto opbrengst aan reclamebelasting.

Bij de invoering van de reclamebelasting is afgesproken dat de heffing gebaseerd is op een activiteitenplan van de Stichting dat voor 1 september van het voorafgaande jaar wordt ingediend. Op basis daarvan is ervan uitgegaan dat het tarief van 2017 ook voor 2018 van toepassing is. Het basistarief voor 2018 bedraagt € 350,-- per vestiging. De betaling van de subsidie vindt plaats door middel van voorschotten, met een afrekening in het jaar volgend op het betreffende belastingjaar. De begrote (bruto)opbrengst bedraagt € 40.000. De gerealiseerde (bruto)opbrengst bedraagt € 43.564. De (bruto)opbrengst is € 3.564 hoger dan begroot.

Legesverordening

Vanaf 2011 wordt, als gevolg van de inwerking getreden Europese Dienstenrichtlijn (EDR), de tarieventabel behorende bij de legesverordening in drie titels onderverdeeld:

- Titel 1: Algemene dienstverlening;
- Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning;
- Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn.

Vanaf 2011, leefde de gedachte dat met betrekking tot de kostendekkendheid, het om de totale baten en lasten van het vergunningstelsel of de samenhangende vergunningstelsels ging. Niet iedere dienst afzonderlijk hoefde kostendekkend te zijn, maar het totaal van die diensten, zodat kruissubsidiëring tussen bepaalde diensten mogelijk was. Binnen titel 1 en 2 was per titel kruissubsidiëring mogelijk tussen de verschillende hoofdstukken. Binnen titel 3 was enkel kruissubsidiëring binnen elk hoofdstuk mogelijk. De Hoge Raad heeft echter op 13 februari 2015 in arrest bepaald dat de per 1 oktober 2010 in werking getreden Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) niet heeft geleid tot wijziging van artikel 229b van de Gemeentewet, of invoering van een andere wettelijke bepaling, zodat voor de vraag of de opbrengstlimiet wordt overschreden de kostendekkendheid op het niveau van de gehele verordening dient te worden beoordeeld.

In de nota Lokale heffingen is bepaald dat de legestarieven jaarlijks dienen te worden aangepast met een inflatiecorrectie. In de Programmabegroting 2018 is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 1,4%. De vaststelling van de tarieven voor 2018, heeft voor het overgrote deel, plaatsgevonden in de raadsvergadering van 19 december 2017. Nagenoeg alle tarieven in de hierboven genoemde titels zijn verhoogd met eerdergenoemde inflatiecorrectie. Zowel binnen titel 1 als binnen titel 2 zijn er enkele tarieven, afhankelijk van het soort tarief, met een ander percentage aangepast. De begrote opbrengst aan leges via de legesverordening bedraagt € 1.527.731 de gerealiseerde opbrengst bedraagt € 1.648.012. De opbrengst is € 120.281 hoger dan begroot. De hogere opbrengst wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere legesopbrengst aan verleende omgevingsvergunningen en aan het wijzigen van bestemmingsplannen ten behoeve van derden. Door het aantrekken van de markt is het aantal aanvragen voor een omgevingsvergunning en het wijzigen van bestemmingsplannen toegenomen, wat geleid heeft tot een hogere legesopbrengst.

Afvalstoffenheffing

De verwijdering en verwerking van huishoudelijk afval is in beginsel een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Regionaal is de inzameling van de afvalstoffen en de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing ondergebracht bij Avri. Avri was, tot 1 januari 2016, een onderdeel van de Regio Rivierenland. Op 1 januari 2016 is de Avri uit de Regio Rivierenland getreden en is als een afzonderlijke gemeenschappelijke regeling verder gegaan. De tarieven afvalstoffenheffing worden jaarlijks door het Algemeen Bestuur van Avri vastgesteld. De opbrengst van deze heffing mag alleen worden gebruikt om de kosten te dekken van de afvalinzameling- en verwerking. Avri heeft de heffing en inning bij BSR ondergebracht.

Overzicht geraamde inkomsten per belastingsoort

	Begroot	Werkelijk
Onroerende-zaakbelastingen (eigenaren woningen)	4.266.776	4.218.366
Onroerende-zaakbelastingen (eigenaren niet-woningen)	1.974.695	1.972.222
Onroerende-zaakbelastingen (gebruikers niet-woningen)	1.382.042	1.379.207
Rioolheffing (woningen)	3.313.600	3.382.455
Rioolheffing (niet-woningen)	362.534	346.214
Hondenbelasting	147.855	148.658
Toeristenbelasting	101.530	108.436
Lijkbezorgingsrechten	496.364	507.151
Marktgeden	42.771	38.812
Precariobelasting	3.066.962	3.066.976
Parkeerbelastingen (parkeergelden)	166.500	185.218
Parkeerbelastingen (naheffingsaanslagen)	59.644	65.114
Reclamebelasting	40.000	43.564
Leges	1.527.731	1.648.012
Totaal	16.949.004	17.110.406

Lokale lastendruk

Uit de rapporten over 2017 en 2018, zoals deze zijn samengesteld door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO), is een overzicht samengesteld van de lokale lastenontwikkeling in Geldermalsen zowel in vergelijking met de buurgemeenten als met het landelijk gemiddelde. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de gemeente Geldermalsen in vergelijking met de buurgemeenten in 2018 de duurste gemeente is.

	2017			2018		
	Bruto woonlasten éénpersoons-huishouden in €	Bruto woonlasten meerpersoons-huishouden in €	Rang-Nummer 1)	Bruto woonlasten éénpersoons-huishouden in €	Bruto woonlasten meerpersoons-huishouden in €	Rang-nummer 2)
Geldermalsen	882	933	381	900	937	369
Tiel	556	655	68	615	706	128
Culemborg	682	733	173	700	736	179
Zaltbommel	726	777	253	748	785	269
Buren	735	786	272	767	803	296
Lingewaal	772	824	314	812	851	339
Neerijnen	801	852	350	815	852	340

Landelijk gemiddelde éénpersoonshuishouden in 2017 is	€ 650,--.
Landelijk gemiddelde meerpersoonshuishouden in 2017 is	€ 723,--.
Landelijk gemiddelde éénpersoonshuishouden in 2018 is	€ 654,--.
Landelijk gemiddelde meerpersoonshuishouden in 2018 is	€ 721,--.

- 1) De gemeente met classificatie 1 heeft de laagste woonlasten, de (deel)gemeente met nummer 398 de hoogste.
- 2) De gemeente met classificatie 1, heeft de laagste woonlasten, de (deel)gemeente met nummer 387 de hoogste.

Kwijtscheldingsbeleid

Bij de kwijtschelding van belasting wordt de 100% norm van de relevante bijstandsnorm gehanteerd. Sinds 1 januari 2012 biedt het rijksbeleid lagere overheden de mogelijkheid om op de volgende onderdelen een ruimhartiger kwijtscheldingsbeleid te voeren dan de rijksoverheid:

- de voor 65 plussers geldende vermogensnormen;
- het mogelijk maken van kwijtschelding voor kleine ondernemers (voor zover het belastingheffing in de privé-sfeer betreft);
- het in aanmerking nemen van de kosten van kinderopvang.

In de raadsvergadering van 28 mei 2013, nummer 13, heeft de gemeenteraad besloten om, met terugwerkende kracht per 1 januari 2012, gebruik te maken van de mogelijkheid tot het toepassen van een ruimhartiger kwijtscheldingsbeleid. Op grond van de belastingverordeningen wordt enkel kwijtschelding verleend voor de hondenbelasting, rioolheffing en de onroerende-zaakbelastingen. Voor de overige belastingen en heffingen wordt geen kwijtschelding verleend. In eerdergenoemde Nota lokale heffingen is hieraan nader aandacht besteed.

2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doel

Deze paragraaf dient om vast te stellen in welke mate de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen enerzijds de weerstandscapaciteit en anderzijds de daarmee af te dekken risico's.

$$\text{Risicobedrag} / \text{weerstandscapaciteit} = \text{Weerstandsvermogen}$$

Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het jaar zelf (statisch), het kan ook betrekking hebben op de gevolgen voor meerdere (begrotings)jaren (dynamisch weerstandsvermogen).

Bestaande beleidskaders

Beleidskader	Vastgesteld door	Datum vaststelling	Geldig tot
Nota Weerstandsvermogen en Risico-management	Gemeenteraad	April 2012	December* 2015

*de nota werkt door zolang geen nieuwe nota is opgesteld, dit wordt meegenomen in het fusietraject West Betuwe.

Deze paragraaf dient om vast te stellen in welke mate de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen enerzijds de weerstandscapaciteit en anderzijds de daarmee af te dekken risico's.

Samenvatting weerstandsvermogen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen statisch en dynamisch weerstandsvermogen. Het Statisch weerstandsvermogen wordt berekend via de incidentele weerstandscapaciteit en het dynamisch weerstandsvermogen via de structurele weerstandscapaciteit. In beide gevallen is de norm op 1,0 gesteld. Hoger is niet wenselijk omdat dan de onderkende risico's niet kunnen worden opgevangen.

Statisch weerstandsvermogen:

Incidenteel risico*1) / incidentele capaciteit
€ 4.693.636 / € 27.096.128 = 0,17

Dynamisch weerstandsvermogen:

Structureel risico*1) / structurele capaciteit
€ 520.575 / € 1.669.750 = 0,31

*1)De incidentele en structurele risico's zijn overgenomen uit de begroting 2018. De risico's zijn bij het opstellen van de jaarstukken 2018 niet geactualiseerd in verband met de fusie.

Beoordeling toekomstbestendigheid financiële positie

De gemeente Geldermalsen zal in 2019 niet meer bestaan Voor de jaarrekening 2018 worden onderstaand de kengetallen gepresenteerd, met vergelijkende cijfers voor West Betuwe.

Kengetallen weerstandsvermogen	jaarrekening 2018 Geldermalsen	ultimo 2018 West Betuwe
Solvabiliteit	43%	34%
Grondexploitatie	45%	33%
Netto schuldquote	62%	71%
Debt Ratio	57%	66%
Netto schuld in % Lasten	65%	71%
Netto schuld in % van balanstotaal	36%	44%
Eigen vermogen in % van balanstotaal	43%	34%
Eigen vermogen in % totale lasten	78%	55%
Materiele vaste activa -/- eigen vermogen in % balanstotaal	15.572	49.314
Materiele vaste activa -/- eigen vermogen in % exploitatie	21%	37%
Externe financiering t.b.v. Materiele vaste activa in % materiele vaste activa	12%	30%
Resultaat voor bestemming in % totale baten	5%	1%
Netto schuld	48.911	94.528
Netto schuld per inwoner	0,97	1,87

Kengetallen West Betuwe zijn samengesteld uit de jaarstukken Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal.

Risico's jaarrekening 2018

Algemeen

Onder risico wordt verstaan het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne of externe omstandigheden. De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen, zijn de financiële risico's die niet op andere wijze zijn afgedekt. Reguliere risico's (die zich regelmatig voor kunnen doen en veelal kwantificeerbaar zijn) maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Voor deze risico's kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen op de balans worden getroffen.

In de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement is voor het risico van tegenvallers ten aanzien van het feitelijk gebruik van open einde regelingen en voor volumerisico's opgenomen dat wordt uitgegaan van een risicobedrag van 10% van de geraamde jaarlast. Risico's < € 20.000,- worden in deze paragraaf niet meer genoemd. In het kader van de solide begroting heeft een uitgebreide, meerjarige risico-inventarisatie plaatsgevonden, waarvan de risico's vanaf het jaar 2016 in deze paragraaf zijn verwerkt. Deze geven inzicht in het feitelijk weerstandsvermogen per balansdatum.

Voor de risico analyse bij deze jaarrekening 2018 worden de kengetallen van de risico's gehanteerd zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2018 omdat er geen actualisatie heeft plaatsgevonden.

Samenvatting risico's opgenomen in de begroting 2018 (en jaarrekening 2018).

Totaal Incidenteel ongewogen: € 4.771.136

Rekening houdend met de wegingsfactoren volgens de nota Risico's de baas voor hoog (75%), middel (50%) en laag (25%) wordt de schatting van het totaalbedrag voor incidentele risico's ten behoeve van het weerstandsvermogen: € 4.693.636

Totaal Structureel ongewogen: € 1.192.900

Volgens de nota Risico's de baas moet voor structurele risico's in het statische weerstandsvermogen worden uitgegaan van 1,75 maal het berekende jaarbedrag (alleen van toepassing voor het statisch weerstandsvermogen, dus optellen bij de incidentele bedragen). Naar aanleiding van het project

Solide Begroting houdt de Gemeente Geldermalsen echter jaarlijks in het begrotingssaldo rekening met een bufferbedrag voor het opvangen van de (structurele) risico's. Het is daardoor niet noodzakelijk om ook de structurele risico's onderdeel te laten zijn van het statische weerstandsvermogen.

Voor de berekening van het dynamische weerstandsvermogen wordt uitgegaan van de 'kale' structurele risicobedragen inclusief weging. De berekening komt hierbij uit op € 520.575.

Weerstandscapaciteit

Uitgegaan wordt van het vrij beschikbare deel van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves.

Incidentele capaciteit:

Algemene reserve

De algemene reserves, zoals opgenomen in paragraaf 8 (reserves en voorzieningen) bedraagt eind 2018 (inclusief resultaatbestemming) in totaal € 25.103.891 + € 1.992.237= € 27.096.128.

Structurele capaciteit:

De structurele capaciteit is bij de begroting 2018 gebaseerd op de onbenutte belastingcapaciteit, de structurele begrotingsruimte en de inzet van structurele dekking uit bestemmingsreserves. Voor de kengetallen bij de jaarrekening wordt hetzelfde bedrag voor structurele capaciteit aangehouden als bij de begroting 2018: € 1.669.750

Risicobeheersing

In de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement is onder andere vastgelegd op welke manier de Gemeente Geldermalsen wil omgaan met risicobeheersing. Belangrijkste uitgangspunt voor risicobeheersing is risicobewustwording. Wanneer we niet weten welke risico's er zijn, kunnen we de risico's ook niet beheersen.

In de organisatie zetten we al een aantal jaar in op bewustwording van de financiële risico's. Nu wordt meer aandacht gevraagd voor de niet-financiële risico's die met onze werkzaamheden of projecten samenhangen.

Met name het management en medewerkers in de 'harde' beheersector zijn zich bewust van mogelijke risico's en sturen hier ook op, maar de aandacht gaat uit naar medewerkers in de 'zachte of welzijnssector'.

Na risicobewustzijn zijn de belangrijkste instrumenten voor risicobeheersing:

- de verplichte risicoparagraaf voor raadsvoorstellen;
- projectmatig werken;
- functiescheiding en interne controle;
- het inkoopbeleid, met name de procedure van voorleggen van geplande opdrachten en gegunde opdrachten;
- risico-inventarisatie en het opnemen van bufferbedragen in de begroting volgens de uitgangspunten van solide begroting;
- planning & controlcyclus
- toezichtsarrangementen verbonden partijen

3 Onderhoud kapitaalgoederen

Doel

Verspreid over de programma's in de programmabegroting zijn alle taken van de gemeente Geldermalsen omschreven. Eén ervan is de zorg voor alle kapitaalgoederen in eigendom van de gemeente Geldermalsen. Deze kapitaalgoederen worden beheerd en onderhouden door de gemeente. Hiervoor zijn, afhankelijk van de situatie, kleine tot grote uitgaven nodig. Al deze investeringen zijn geraamd in de productenraming, of worden bekostigd vanuit een voorziening.

De uitgangspunten en randvoorwaarden worden per product door middel van een visie of beleidsplan vastgesteld. Voorbeelden hiervan zijn het Verbreed Gemeentelijk RioleringsbeleidsPlan (vGRP) en de Beleidsvisie Begraafplaatsen. De hieruit volgende taken worden in de meerjarige uitvoeringsprogramma's omschreven, de zogenaamde beheerplannen, die de basis vormen voor de paragraaf 'Onderhoud Kapitaalgoederen'. De benodigde financiële middelen voor deze beheerplannen zijn grotendeels afhankelijk van het gewenste onderhoudsniveau. Per beheerdiscipline wordt ingegaan op:

- het betreffende beheerplan;
- het te onderhouden areaal;
- het aangehouden kwaliteitsniveau;
- op hoofdlijnen, de uitgevoerde werkzaamheden over 2018, incl. uitgaven i.r.t. het beschikbaar gestelde budget
- mogelijke relaties met andere beheerdisciplines, of overige ontwikkelingen.

Wat het onderhoudsniveau betreft, kan in zijn algemeenheid gesteld worden dat ingestoken is op een sober, doelmatig en planmatig beheer. Vertaald naar de (landelijk gehanteerde) CROW kwalificaties betekent dit dat voor de meeste beheerplannen kwaliteit 'B/C' wordt aangehouden. De CROW kwaliteitsnormen lopen van 'A+' (heel netjes) tot en met 'D' (extensief onderhoud). Niveau 'B' geldt als standaard/basis niveau.

Uitzonderingen hierop zijn bijvoorbeeld gebieden waar extra aandacht gewenst is, zoals bijvoorbeeld de begraafplaatsen (kwaliteit A). Daarentegen zijn voor andere beheerdisciplines bewust (om financiële redenen) keuzes gemaakt om het beheer niet vanuit een vastgesteld beheerplan uit te voeren, maar onderhoud op ad hoc basis toe te passen, zoals bijvoorbeeld bij de wegbermen, het wegmeubilair en wegbelijning.

Vanaf 2008 is een flink aantal beheerplannen geactualiseerd, of opnieuw opgesteld. Bij de vaststelling van de beheerplannen is een termijn van 4-5 jaar aangehouden voor de eerstvolgende herziening. Omdat in een korte tijd vele plannen zijn vastgesteld, betekent dit ook dat de herzieningen wederom in een korte periode opgesteld zouden moeten worden. Zowel voor de bestuurlijke besluitvorming als de ambtelijke voorbereiding is dat geen gewenste situatie. Daarom is in 2012 gekeken in hoeverre de huidige beheerplannen nog actueel zijn en in hoeverre de aangehouden periode van 4 jaar verlengd kan worden. Voor een aantal plannen bleek dit mogelijk en zijn nieuwe 'geldigheidsdata' door de raad vastgesteld.

Terminologie

In de hierna omschreven beheerdisciplines is de onderstaande terminologie gebruikt:

Onderhoud

Onderhoud betreft de uitvoering van maatregelen om het kapitaalgoed (gedurende de levensduur) in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Onderhoud betreft maatregelen die de levensduur van het kapitaalgoed niet verlengen. De kosten van onderhoud kunnen vooraf via een jaarlijkse storting in een voorziening over de totale levensduur worden verdeeld.

Vervanging maakt geen deel uit van het onderhouden van een kapitaalgoed. Er wordt pas tot vervanging overgegaan als bijv. een weg geheel "op" is. Het einde van de levensduur is bereikt en de

weg moet opnieuw, in z'n geheel, aangelegd worden. Bij de meeste beheerdisciplines is er om financiële redenen bewust voor gekozen om het vervangen van een kapitaalgoed niet in het betreffende beheerplan op te nemen.

Investerings

Een investering is, meestal een qua omvang wat grotere, uitgave voor het aanschaffen van (kapitaal)goederen/bedrijfsmiddelen die meerjarig gebruikt worden. Dit kan bestaan uit nieuwe,- uitbreidings,- of vervangingsinvesteringen.

Exploitatie

Exploitatie betreft periodieke (met een zekere regelmaat terugkerende) kosten, zoals energiekosten, of het schoonhouden van de wegen.

Advies en onderzoek

Externe kosten ten behoeve van advies en onderzoek (uitvoeren onderzoeken, opstellen bestekken, toezicht op bestekken, actualiseren beheerplan).

Uren

Benodigde interne uren conform de urenplanning (die overeenstemt met de formatie zoals opgenomen in de beheerplannen). In verband met het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV ingaande 2017 is het uurtarief van de afdelingen lager geworden. Er wordt geen opslag voor de indirecte kosten (overhead) toegepast. Bij de onttrekking van de voorziening beheerplan riolering en begraafplaatsen wordt hier wel rekening mee gehouden.

Begraafplaatsen

Beleidskader

Beheerplan Begraafplaatsen 2017-2021.

Vastgesteld door: Datum vaststelling: Geldig tot en met:
Gemeenteraad juni 2016 december 2021

- Wet op de Lijkbezorging
- Inspectierichtlijn Lijkbezorging
- Beheersverordening Begraafplaatsen
- Verordening Lijkbezorgingsrechten
- Nadere regels begraafplaatsen

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

1. Begraafplaatsen beheren op kwaliteitsniveau intensief (= kwaliteitsniveau A van het CROW).
2. Zorgen voor voldoende begraafcapaciteit tot 2050 (mede door middel van ruimen van graven).
3. Uitvoeren éénmalige maatregelen (verbetering groenstructuur e.d.).

Areaal

- 10 begraafplaatsen
- circa 6.000 graven, urnenmuren/-zuilen,
- 826 st.bomen
- 2,6 ha beplanting
- 1,7 ha gras
- 2,3 ha (grind)paden/verharding
- 21 st. banken
- 28 st. afvalbakken
- 111 m plantsoenhekwerken
- 10 informatieborden
- 10 baarhuisjes en 16 poorten/toegangshekken

Uitgevoerde activiteiten en kosten

De begraafplaatsen zijn conform het beheerplan beheerd op het vastgestelde onderhoudsniveau, Kwaliteitsniveau A. Het Groen is onderhouden, hagen geknipt en het gras netjes gemaaid. De grindpaden zijn mechanisch onkruidvrij gehouden. Er zijn 3 grote beuken geroid omdat deze waren aangetast door de reuzenzwam. Er zijn circa 100 begrafenissen uitgevoerd. In november zijn 100 graven geruimd zodat de begraafcapaciteit is gewaarborgd. In samenwerking met Neerijnen en Lingewaal is een beleids- en beheerplan begraafplaatsen opgesteld, dit wordt in 2019 ter vaststelling aangeboden aan de raad van West Betuwe.

Beheerplan begraafplaatsen			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 139.950	€ 139.950	€ 138.552
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ -	€ -	€ -
Exploitatie	€ 58.261	€ 58.261	€ 60.769
Personeelskosten	€ 295.935	€ 297.135	€ 297.135
Totaal	€ 494.146	€ 495.346	€ 496.456

Toelichting significante verschillen

N.v.t.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Groenbeheerplan 2010-2013, Bomenbeheerplan 2012-2016, beheerplan Watergangen en beheerplan Hekwerken.

Bomenbeheerplan

Beleidskader

Bomenbeheerplan 2012-2016.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
20 december 2011

Geldig tot en met:
2018 (looptijd verlengd)

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

1. Zorgdragen voor een goed, veilig en verantwoord bomenbestand.
2. Uitvoeren Boom VeiligheidsControle (BVC-controle).
3. Vervangen bomen bij wegreconstructies (indien noodzakelijk).
4. Kappen bomen kapvergunningvrij voor gemeente en particulieren met uitzondering van bomen op "Lijst bomen met bijzondere waarde" en bomen in de hoofdstructuur.
5. Onderhoud bomen buitengebied. Op 31 mei 2016 heeft de raad het onderhoudsplan voor de bomen in het buitengebied vastgesteld. Het daarvoor benodigde budget is als "wens" meegenomen in de kadernota 2016. De raad heeft hier op 28 juni 2016 kennis van genomen. Bij de begrotingsraad in november 2016 is besloten geen extra middelen voor de bomen in het buitengebied beschikbaar te stellen. Consequentie hiervan is dat de bomen met ingang van 1 januari 2017 risico gestuurd worden gesnoeid.

Areaal

- 21.234 st.bomen

Uitgevoerde activiteiten en kosten

De bomen zijn volgens de planning gesnoeid, leilinden geknipt en geschoren, knotbomen geknot. Najaar 2018 is de Boomveiligheidscontrole (BVC) uitgevoerd. Dit is de basis voor het snoeiplan voor 2019. Er wordt een inhaalslag gemaakt voor het snoeien van de bomen in het buitengebied.

In het voorjaar zijn alle essen gecontroleerd in verband met de essentaksterfte. Winterseizoen 2018/2019 worden 480 essen gekapt en 1900 essen gesnoeid. Tevens is beleid opgesteld hoe het beste met de essentaksterfte kan worden omgegaan.

Beheerplan bomen			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 34.829	€ 331.081	€ 258.233
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ 12.931	€ 20.000	€ 2.714
Exploitatie	€ -	€ -	€ -
Personeelskosten	€ 205.346	€ 205.346	€ 205.346
Totaal	€ 253.106	€ 556.427	€ 466.292

Toelichting significante verschillen

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Groenbeheerplan 2012-2016, beheerplan Begraafplaatsen 2017-2021, Landschapsontwikkelingsplan, Wegenbeheerplan, G.R.P., O.V.L., Mobiliteitsplan Geldermalsen 2020 en beheerplan Hekwerken.

Groenbeheerplan

Beleidskader

Groenbeheerplan 2010-2014.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
22 december 2009

Geldig tot en met:
2017 (looptijd verlengd)

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

- Het openbaar groen wordt in 3 kwaliteitsniveaus beheerd en bestaat uit dagelijks- en meerjarenbeheer:
 - intensief (= kwaliteitsniveau A) : centra van de kernen
 - standaard (= kwaliteitsniveau B, hagen en gras) : woonwijken
(= kwaliteitsniveau B, onkruidbestrijding)
 - extensief (= kwaliteitsniveau C) : buitengebied
- Beheerplan is op diverse onderdelen bijgesteld naar aanleiding van de bezuinigingen.
- Groenrenovaties worden zoveel mogelijk gekoppeld aan wegreconstructies. Bij groenrenovatie wordt kritisch gekeken naar efficiëntie van het beheer en eventuele passende mogelijkheden tot omvorming naar goedkopere beheergroepen.

Areaal

- 33,8 ha beplanting
- 173 ha gras
- 278 banken
- 373 afvalbakken
- 4.535 m¹ hekwerk ten behoeve van de plantsoenen (diverse soorten)

Uitgevoerde activiteiten en kosten

Het openbaar groen is conform het Groenbeheerplan onderhouden op het afgesproken kwaliteitsniveau (intensief in de kernen (Crow A), standaard in de wijken (Crow B) en extensief buiten de bebouwde kom (Crow C)). Het reguliere snoeiwerk is uitgevoerd, waarbij blokhagen van sierheester weer teruggesnoeid zijn zodat deze als sierheester weer uit kunnen groeien. Op een aantal locaties met overhangende beplanting is de eerste rij beplanting gerooid zodat dit probleem structureel opgelost is. De randen zijn ingezaaid met gras of een wildbloemenmengsel. Er zijn diverse (kleinschalige) groen-renovaties uitgevoerd omdat de beplanting aan vervanging toe was.

Groenbeheerplan			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 484.068	€ 475.898	€ 502.675
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ 0	€ 4.840	€ 4.840
Exploitatie	€ 5.685	€ 11.185	€ 15.056
Personeelskosten	€ 0	€ 766.628	€ 741.140
Totaal	€ 489.756	€ 1.258.551	€ 1.263.711

Toelichting significante verschillen

N.v.t.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Bomenbeheerplan 2012-2016, beheerplan Begraafplaatsen 2017-2021, Landschapsontwikkelingsplan, Wegenbeheerplan, G.R.P., O.V.L., Mobiliteitsplan Geldermalsen 2020, beheerplan Watergangen en beheerplan Hekwerken.

Watergangen

Beleidskader

Beheerplan watergangen 2013-2017.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
30 januari 2013

Geldig tot en met:
2017 (verlengd)

· Keur van Waterschap Rivierenland

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

1. Beheren en onderhouden van gemeentelijke watergangen en vijvers, zodat voldaan wordt aan de Keur van Waterschap Rivierenland.
2. Afvoeren en verwerken van slootvuil uit A- watergangen.
3. Onderhouden van duikers.

Areaal

- 191 km watergangen
- 7.980 m² vijvers
- 1.453 duikers (totale lengte circa 8.718 m, inventarisatie 2015).

Uitgevoerde activiteiten en kosten

In september en oktober zijn de B watergangen uitgemaaid volgens de Keur van het waterschap en het slootvuil afgevoerd.. Ook is het slootvuil van de A-watergangen opgeruimd. Incidenteel zijn enkele duikers schoongemaakt om de doorstroming te waarborgen.

Beheerplan Watergangen			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 115.390	€ 124.390	€ 129.062
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ -	€ -	€ -
Exploitatie	€ -	€ -	€ -
Personeelskosten	€ 15.211	€ 15.211	€ 15.211
Totaal	€ 130.601	€ 139.601	€ 144.273

Toelichting significante verschillen

N.v.t.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Groenbeheerplan, Bomenbeheerplan 2012-2016, beheerplan Begraafplaatsen 2017-2021, Landschapsontwikkelingsplan, Wegenbeheerplan, G.R.P, en beheerplan Hekwerken.

Wegbeheer

Beleidskader

Wegenbeheerplan 2015-2019.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
1 juli 2014

Geldig tot en met:
2019

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

1. Het wegenareaal wordt op niveau B onderhouden. Dit is vastgesteld n.a.v. het onderzoek 'hoger kwaliteitsniveau wegen' en aanvullend budget (raadsbesluit 30 juni 2015);
2. Er worden reconstructies/rehabilitaties uitgevoerd aan de wegverhardingen. Dit gebeurt op wegen waar overlagen en herstraten niet meer als maatregel kan worden uitgevoerd.
3. Er wordt extra budget voor klein onderhoud ingezet omdat er op bepaalde wegen geen groot onderhoud aan de elementenverhardingen uitgevoerd worden.
4. Er wordt geen rood asfalt aangebracht op vrijliggende fietspaden.
5. De wegbermen worden ad hoc onderhouden. (geen duurzame bermverhardingen)

Areaal

- 234 km rijbaan - asfaltverharding
- 71 km rijbaan - elementenverharding
- 27 km fietspad - asfaltverharding
- 6 km fietspad - elementenverharding
- 20 km - halfverharding

Uitgevoerde activiteiten en kosten

Conform beleidsplan is het wegenonderhoud uitgevoerd op niveau B. Daarbij zijn extra maatregelen uitgevoerd om schades te herstellen ten gevolge van de droge zomer.

Er is groot onderhoud uitgevoerd op enkele belangrijke hoofdwegen zoals de Randweg inclusief de rotonde Poppenbouwing, de D.J. van Wijkstraat en de Verlengde Bredestraat. Er is gestart met de voorbereiding van een aantal grote projecten zoals het herstraten van de Laan 40-45, groot onderhoud van de Dr. A. Kuiperweg en de revitalisering van industrieterrein Homburg. In de 25 junistraat is in samenwerking met de aanwonenden de voorbereiding van het herinrichten van het woonerfgedeelte opgestart. Ook in de Coreanna is een project opgestart en succesvol uitgevoerd waarbij het woonerf opnieuw is ingericht.

Eind 2018 wordt een integrale inspectie opgestart voor West Betuwe, ter voorbereiding op het maatregelenplan 2019 en een nieuw wegenbeheerplan voor West Betuwe.

Beheerplan Wegen				
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening	
Onderhoud	€ 830.343	€ 1.416.827	€	1.158.497
Investerings	€ 543.699	€ 1.168.127	€	225.460
Advies en Onderzoek	€ 77.500	€ 171.238	€	59.425
Exploitatie	€ 18.724	€ 18.724	€	8.853
Personeelskosten	€ 215.259	€ 230.357	€	230.357
Totaal	€ 1.685.525	€ 3.005.273	€	1.682.592

Toelichting significante verschillen

De uitvoering van een aantal grote projecten en het groot onderhoud aan diverse elementenwegen en asfaltwegen zijn doorgeschoven naar 2019.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

GRP, Watersysteem, beheerplan Watergangen en beheerplan Groen

Watersysteem

Beleidskader

1. Stedelijk Waterplan 2009-2023 "Visie en oplossingsrichtingen".

Vastgesteld door:	Datum vaststelling:	Geldig tot en met:
Gemeenteraad	december 2009	2023
2. Stedelijk Waterplan 2009-2015 "Uitvoeringsprogramma".

Vastgesteld door:	Datum vaststelling:	Geldig tot en met:
Gemeenteraad	december 2009	maart 2017
3. Gemeentelijk Rioleringsbeleidsplan (vGRP) 2014-2018 (uit te voeren maatregelen)

Vastgesteld door:	Datum vaststelling:	Geldig tot en met:
Gemeenteraad	mei 2013	2018

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

'Water op orde' t.a.v. de waterkwaliteit en de waterberging is de doelstelling. Dit willen we bereiken door het uitvoeren van maatregelen in het watersysteem en in/aan de riolering.

Oorspronkelijk is er naar gestreefd de maatregelen in 2015 uitgevoerd te hebben. Dat is echter te ambitieus gebleken. De nog te nemen maatregelen vallen thans binnen de planperiode van het vGRP 2014-2018.

Areaal

N.v.t.

Uitgevoerde activiteiten en kosten

Stand van zaken Waterbergingsopgaven gemeente Geldermalsen

In 2009 is het Gemeentelijk Waterplan van Geldermalsen vastgesteld. Hierin staan inspanningsopgaven om de afvoer vanuit bebouwde kernen vertraagd af te laten voeren naar het landelijk gebied. Ook gaat het om waterkwaliteitsmaatregelen om het oppervlaktewater schoner te krijgen, conform de KRW (Kader Richtlijn Water).

Afgelopen jaren hebben we ons best gedaan om uitvoering te geven aan deze opgaven. Hieronder kunt u een samenvatting lezen van de stand van zaken.

Kwaliteitsmaatregelen

De kwaliteitsmaatregelen concentreerden zich voornamelijk rond de overstorten van onze gemengde riolering in de diverse kernen. Er zijn gepaste maatregelen per overstort genomen, zoals het verbeteren van de doorstroming nabij een overstort, het plaatsen van terugslagkleppen en het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

Op dit moment zijn we bezig met het opstarten van een evaluatie om de bestaande overstorten te onderzoeken op effectiviteit, frequentie en vuil uitwerp van de overstorten.

Waterbergingsopgaven

In 2009 zijn voor diverse kernen waterbergingsopgaven vastgesteld. Omdat men toen de werking van het gehele watersysteem nog niet goed in beeld had, zijn er meerdere herberekeningen gemaakt.

Uiteindelijk zijn voor de volgende kernen de wateropgaven vastgesteld;

Acquoy 1,4 ha
Beesd 2,5 ha
Buurmalsen 1,12 ha
Deil 0,09 ha
Rumpt 0,17 ha
Tricht 0,93 ha

Voor Geldermalsen en Meteren is een herberekening in 2017 uitgevoerd en zijn de opgaven in 2018 vastgesteld.

Acquoy 1,4 ha. wateropgave.

In Acquoy is de wateropgave gerealiseerd door het plaatsen van een automatische stuw. De kern heeft voldoende oppervlaktewater, maar de beschikbare berging werd onvoldoende benut. De stuw zorgt ervoor dat het water beter wordt vastgehouden in bovenstrooms gebied en daarmee is een vertraging in de afstroming gerealiseerd.

Beesd 2,5 ha. wateropgave.

In Beesd is langs de Parkweg een berging gerealiseerd van 0,15 ha.

In combinatie met de voorbereiding van de revitalisering van bedrijventerrein Homburg , wordt er gewerkt aan een watergangverbinding tussen Homburg Noord en de Oude Waag. Hierdoor treedt er een verbetering op in de waterafvoer van Beesd. Deze werkzaamheden liggen in de voorbereiding klaar en wachten op uitvoering medio 2019. Hiermee wordt ca. 0,2 ha waterbergingsopgave gerealiseerd.

Het Waterschap bereidt de werkzaamheden "verbreding A-watergang ten noorden van de Schuttersweg" voor. Zij zijn bezig met het verwerven van de benodigde gronden. De uitvoering laat echter nog op zich wachten, omdat een aantal eigenaren niet bereid zijn de gronden op minnelijke wijze te verkopen. Met de realisatie van de verbreding van de A-watergang wordt 0,18 ha. waterberging gerealiseerd.

De gemeente is op dit moment bezig met de inrichting van de waterbergingslocatie langs de dr. A. Kuiperweg. De werkvoorbereidingen, zoals de ontwerpen en de technische uitvoeringstekeningen zijn klaar en de aanbestedingsstukken liggen gereed. De uitvoering laat echter op zich wachten, omdat op de ruimtelijke procedure beroep en bezwaar is aangetekend. De verwachting is dat medio 2019 gestart kan worden met de uitvoering. Met de realisatie van de waterbergingslocatie wordt ca. 0.85 ha. waterberging gerealiseerd.

In Beesd is dan nog ruim een hectare aan restopgave over. Hierover worden gesprekken gevoerd met een private partij, welke ca. 1 ha. grond heeft op een zeer geschikte locatie voor Beesd.

Buurmalsen 1,12 ha. wateropgave.

Buurmalsen heeft, als één van de weinige kernen in de gemeente, van nature weinig watersystemen door de ligging op een zandbaan. Hierdoor is het in Buurmalsen mogelijk om hemelwater in de grond te laten infiltreren. I.v.m. lokale infiltratie is de berekende wateropgave voor Buurmalsen niet representatief. De wateropgave voor Buurmalsen is bijgesteld naar 0 ha. Er was een watersysteemmaatregel nodig om de watergang nabij de Rooimond te verbinden met de A-watergang. Deze werkzaamheden zijn gerealiseerd, daarmee zijn de opgaven voor Buurmalsen afgerond.

Deil 0,09 ha. wateropgave.

In Deil was in eerste instantie een opgave berekend van 3,13 ha. De conclusie van de herberekening in 2013 was dat er te weinig open water was en de afvoer van Deil niet was begrensd. Er zijn daarom twee stuwen geplaatst om de afvoer van het oppervlaktewater te begrenzen. Met deze maatregel kwam de restopgave neer op 0,09 ha. Op dit moment wordt gewerkt aan de uitwerking van een waterberging langs de Bulkstraat in Deil, door met name bestaande watergangen te verbreden.

Rumpt 0,17 ha. wateropgave.

In Rumpt was in eerste instantie een opgave berekend van 2,51 ha. De conclusie van de herberekening in 2013 was dat er 0,17 ha te veel over de stuw werd afgevoerd. Er zijn toen twee stuwen verbeterd om de afvoer van oppervlaktewater te begrenzen. Met deze maatregel kwam de restopgave neer op 0,06 ha. Deze restopgave hebben we in eerste instantie proberen te realiseren in de A-watergangen op de laagste percelen in Rumpt. We kregen echter geen medewerking van aanliggende eigenaren. Op dit moment zijn we bezig met een haalbaarheidsonderzoek van een waterberging langs de Achterweg in Rumpt, ook hier willen we met name de bestaande watergangen verbreden.

Tricht 0,93 ha. wateropgave

In Tricht zijn we afhankelijk van de ontwikkelingen m.b.t. de spoorverbreding en de Randweg. Het spoor verdeelt Tricht in twee delen, waardoor er ook twee onafhankelijke watersystemen zijn. De opgave is dan ook verdeeld in een oostelijke en een westelijke opgave. Ca. 0,75 ha in het westen en ca. 0,25 ha in het oosten. Op dit moment zijn we bezig met het verwerven van 1ha grond in het westen van Tricht (ten noorden van de toekomstige Randweg). In het oosten willen we de opgave realiseren in het toekomstige dorpspark. De uitvoering zal vlak na de realisatie van de Randweg gaan plaatsvinden medio 2021.

Geldermalsen en Meteren herberekening

In 2017 is er voor Geldermalsen en Meteren een herberekening van de afstroming uitgevoerd, incl. een doorrekening met klimaatscenario's, zoals vastgesteld in de KNMI '14. Voor de kern Geldermalsen was in eerste instantie een waterbergingsopgave berekend van 4,34 ha en voor de kern Meteren 0,47 ha. Een herberekening in 2013 gaf andere resultaten, namelijk voor Geldermalsen een opgave van 3,95 ha en voor Meteren een opgave van 0,97 ha. Hierbij werden de watersystemen van Geldermalsen en Meteren als afzonderlijke watersystemen benaderd. Ook bleken in de benadering verkeerde uitgangspunten gehanteerd te zijn om te komen tot een goede opgave. In de herberekening van 2017 zijn Geldermalsen en Meteren als één functionerend watersysteem meegenomen in de berekeningen en zijn ontbrekende gegevens aangevuld. De uitkomsten zijn verrassend te noemen, want nu bleken Geldermalsen en Meteren te voldoen aan de gestelde landelijke afvoernorm en werd de bergingsopgave 0ha. Vervolgens zijn de berekeningen ook uitgevoerd met de meest recente klimaatscenario's en werden behoorlijk wat knelpunten in het systeem zichtbaar. Dit varieert van opstuwende duikers, verdrongen overstorten tot water op straat situaties. Ook is duidelijk geworden dat ten oosten van Geldermalsen te weinig watersystemen aanwezig zijn om een klimaatbui op te vangen.

In het bestuurlijk overleg van 27 september 2018 zijn gemeente en waterschap overeengekomen dat Geldermalsen en Meteren voldoen aan de landelijke afvoernorm en dat daarmee de opgave op 0ha. is vastgesteld.

Neemt niet weg dat er wel degelijk ook duidelijk klimaatuitdagingen zijn, die gezamenlijk opgepakt moeten worden, zeker gezien de huidige ontwikkelingen. Vanuit het deltaplan Ruimtelijke Adaptatie moet nader afgestemd worden hoe aan deze knelpunten uitvoering kan worden gegeven.

Watersysteem (vGRP)			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 30.000	€ 30.000	€ 16.453
Investerings	€ 722.100	€ 1.803.386	€ 286.066
Advies en Onderzoek	€ -	€ -	€ -
Exploitatie	€ -	€ -	€ -
Personeelskosten	€ 189.300	€ 410.769	€ 64.857
Totaal	€ 941.400	€ 2.244.154	€ 367.376

Toelichting significante verschillen

Een aantal projecten is voorbereid en gestart in 2018. De uitvoering van deze werkzaamheden lopen door in 2019.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Gemeentelijk Rioleringsplan, beheerplan Watergangen, beheerplan Groen en Landschapsontwikkelingsplan

Waterketen

Beleidskader

Gemeentelijk Rioleringsbeleidsplan (vGRP) 2014-2018.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
mei 2013

Geldig tot en met:
2018

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

1. Het zorgen voor voldoende afvoercapaciteit van de riolering;
2. Het beperken van de vuilemissie bij overstorten;
3. Voldoen aan de eisen en normen vanuit de wet Milieubeheer en hiermee de nauwe relatie met het Waterschap Rivierenland.

Areaal

- 10.884 kolken
- 148 km vrijvervalriolering
- 56 km drukriolering
- 331drukrioolgemalen
- 36 riooloverstorten
- 18 rioolgemalen
- 365 individuele behandeling afvalwater units (IBA)
- 7 bergbezinkvoorzieningen

Uitgevoerde activiteiten en kosten

-15 km vrijvervalriolering geïnspecteerd en gereinigd. Het hieruit voortvloeiende maatregelenplan is in uitvoering.

-In concept gereed een geharmoniseerd water en rioleringsplan West Betuwe (WRP) en in routing gebracht naar de Stuurgroep en West BetuweRaad.

-Harmoniseren van het totale areaal riolering Neerijnen, Lingewaal en Geldermalsen.

-Harmoniseren van de applicaties gemalen en riolering en kabels en leidingen (WION).

-diverse projecten in voorbereiding en uitvoering o.a. inmeten alle bergbezinkbassins, overstorten en vrijvervalrioleringsputten, project Gellicum wateroverlastproblematiek, renovatie 2 gemalen Geldermalsen en Beesd, project Zijtak Buurmalsen wateroverlastproblematiek en realiseren onderbemaalingsgebied, Project Geldersestraat Geldermalsen regenwaterafkoppelpunten.

-

Beheerplan Riolering (vGRP)			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 1.506.622	€ 1.506.622	€ 1.006.572
Investerings	€ 2.816.141	€ 1.864.112	€ 1.191.456
Advies en Onderzoek	€ 210.700	€ 157.330	€ 54.999
Exploitatie	€ 1.021.592	€ 1.021.592	€ 1.023.258
Personeelskosten	€ 267.977	€ 267.977	€ 331.322
Totaal	€ 5.823.032	€ 4.817.633	€ 3.607.607

Toelichting significante verschillen

Dit heeft te maken met doorgeschoven onderhoud en investeringsprojecten.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Beheerplan Wegen, Watersysteem, beheerplan Watergangen, beheerplan Groen en beheerplan Gemeentelijke Gebouwen

Kunstwerken

Beleidskader

Beleids-/beheerplan Kunstwerken 2011-2014.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
juni 2010

Geldig tot en met:
2018 (looptijd verlengd)

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

De kunstwerken worden beheerd op niveau B. hebben veiligheid en functionaliteit prioriteit boven esthetica.

Areaal

•	Betonnen brug	24
•	Houten brug	4
•	Stalen brug	2
•	Duiker(brug)	1
•	Steiger	5
•	(Talud)trap	5
•	Stuw	1
•	Keerwand	4
	Totaal	46

Uitgevoerde activiteiten en kosten

Op uitgebreide schaal zijn kleine onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Daarbij zijn onder ander brugleuningen hersteld en geschilderd. Ook zijn er kleine betonreparatiewerkzaamheden uitgevoerd. Aan de landhoofden zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd waarbij ook de beschoeiingen zijn hersteld. In het kader van West Betuwe is integraal een inspectie uitgevoerd om een 0-situatie en een maatregelenplan voor West Betuwe op te stellen.

Beheerplan Kunstwerken			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 63.250	€ 147.618	€ 125.157
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ 14.850	€ 14.850	€ 4.944
Exploitatie	€ -	€ -	€ -
Personeelskosten	€ 7.335	€ 9.135	€ 9.135
Totaal	€ 85.435	€ 171.603	€ 139.235

Toelichting significante verschillen

De werkzaamheden aan de Blauwe Huisbrug en de brug inde Acquoyseweg zijn doorgeschoven naar 2019.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Beheerplan wegen en beheerplan beschoeiingen (beschoeiingen nabij de kunstwerken worden ook aangepakt, indien nodig, tlv beheerplan beschoeiingen)

Beschoeiingen

Beleidskader

Beleids- en beheerplan Beschoeiingen 2010-2014.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
juni 2010

Geldig tot en met:
2018 (looptijd verlengd)

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

1. Te vervangen, of nieuw te plaatsen beschoeiingen worden uitgevoerd op kwaliteitsniveau B;
2. Voor beschoeiingen binnen de bebouwde kom, die 'in het zicht' geplaatst zijn, kán kwaliteitsniveau A worden toegepast;
3. Het toepassen van natuurvriendelijke oevers wordt per geval beoordeeld;
4. Geen beschoeiingen beheren, of plaatsen in het buitengebied.

Areaal

- 6.336 meter aan harde beschoeiingen

Uitgevoerde activiteiten en kosten

Er is op diverse plaatsen klein onderhoud en calamiteiten onderhoud uitgevoerd.

Op basis van een inspectie is een maatregelenplan opgesteld. Daarin zijn de beschoeiingen in de kwaliteiten C en D in beeld gebracht. Deze beschoeiingen worden vervangen waarna deze weer tenminste voldoen aan B kwaliteit. Als gevolg van een calamiteit (afschuivende wegberm) is langs de Ridderslag nieuwe beschoeiing aangebracht. Deze beschoeiing wordt nog verder uitgebreid om de volledige berm te stabiliseren. Ook langs de Banweg speelt deze problematiek, waardoor ook daar beschoeiing aangebracht wordt.

Beheerplan Beschoeiing			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 66.982	€ 169.898	€ 96.942
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ 4.912	€ 4.912	€ 344
Exploitatie	€ -	€ -	€ -
Personeelskosten	€ 8.169	€ 8.169	€ 8.169
Totaal	€ 80.063	€ 182.979	€ 105.456

Toelichting significante verschillen

De onderhoudsmaatregelen van 2018, vervangen van beschoeiing op diverse plekken en aanbrengen van beschoeiing op de Banweg lopen door naar 2019.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Beheerplan Watergangen en Beheerplan kunstwerken

Openbare Verlichting

Beleidskader

Beleids- en beheerplan 2017 tot en met 2021 Openbare verlichting Gemeente Geldermalsen

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
mei 2016

Geldig tot en met :
2021

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

1. De openbare verlichting wordt beheerd op basis van niveau 'gemiddeld';
2. Dit houdt in dat er extra wordt geïnvesteerd in sociale- en verkeersveiligheid, duurzaam materiaalgebruik en levensduur en vermindering van energieverbruik;
3. Daarbij wordt extra geïnvesteerd in het verlichten van een drietal specifiek aangeduide schoolroutes;
4. Van het totale areaal wordt de vervangingsachterstand van lichtmasten en armaturen weggewerkt;
5. Daarbij wordt bij grootschalige vervanging van armaturen Led verlichting toegepast;
6. Daardoor wordt een besparing gerealiseerd in energie- beheer- en onderhoudskosten;
7. Met de besparing wordt de vervanging gefinancierd;
8. Met de besparing wordt in 2020 voldaan aan energiebesparing conform de doelstellingen uit het energieakkoord.

Areaal

- 6.172 masten
- 6.413 lampen
- 6.264 armaturen

Uitgevoerde activiteiten en kosten

In 2018 worden de vervangingsopgave van 2017 opgeleverd. In 2018 zijn we gestart met de nieuwe opdrachtnemer voor het contract meerjarig onderhoud aan de openbare verlichting. Door een moeizame start bij de opdrachtnemer wordt de uitvoering van de vervangingsopgave 2018 begin 2019 uitgevoerd. In 2019 wordt ook de vervangingsopgave van 2019 uitgevoerd. Hierdoor verloopt de vervangingsopgave eind 2019 weer conform planning.

De provincie Gelderland heeft begin 2018 haar Omgevingsvisie 'Gelderland Gaaf' vastgesteld. Hierdoor ligt de te verlichte fietsroute Culembourg in het Gelders natuurnetwerk. Voor uitvoering van openbare verlichting dienen we een ontheffing op de Wet natuurbescherming aan te vragen en dient de openbare verlichting gewijzigd te worden uitgevoerd in 2019.

Beheerplan Openbare Verlichting				
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening	
Onderhoud	€ 75.926	€ 233.454	€	230.855
Investerings	€ 247.800	€ 700.269	€	169.637
Advies en Onderzoek	€ 16.500	€ 26.187	€	10.567
Exploitatie	€ 128.941	€ 108.195	€	111.071
Personeelskosten	€ 36.895	€ 48.055	€	48.055
Totaal	€ 506.062	€ 1.116.160	€	570.185

Toelichting significante verschillen

Het groot onderhoud (remplace, storingen, verwijderen masten) wordt in 2019 opgepakt. De grootschalige vervangingen van masten en armaturen zal ook in de pas gaan lopen.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

GRP, Groenbeheerplan, Bomenbeheerplan, Wegenbeheerplan

Baggeren

Beleidskader

Baggerplan 2015-2029.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
juni 2014

Geldig tot en met:
2019

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

- Door cyclisch baggeren (1x per 15 jaar) voorkomen dat de baggersituatie in de gemeentelijke watergangen onacceptabel wordt;
- Met het nieuwe beheerplan baggeren is de werkwijze overgegaan van locatiespecifiek baggeren naar gebiedsbaggeren, waarbij dit zoveel als mogelijk wordt afgestemd op de gebiedsplanning van het waterschap;
- Door de verandering in werkwijze te wijzigen hebben we de eerste jaren van het beheerplan nodig om een inhaalslag te maken. Vanaf 2018 volgen we het baggercyclus van het waterschap;
- Daarmee tevens voldoen aan de eisen van de Keur van Waterschap Rivierenland.

Areaal

- Te baggeren watergangen 195 km

Uitgevoerde activiteiten en kosten

Beheerplan Baggeren			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 143.485	€ 376.201	€ 272.703
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ -	€ 22.305	€ 11.858
Exploitatie	€ 3.850	€ 3.850	€ 3.850
Personeelskosten	€ 10.978	€ 10.978	€ 10.978
Totaal	€ 158.313	€ 413.334	€ 299.388

Toelichting significante verschillen

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Beheerplan Watergangen en Groenbeheerplan

Schoonhouden van verhardingen

Beleidskader

Beleids en beheerplan Schoonhouden van verhardingen 2016-2020.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
30 juni 2015

Geldig tot en met :
2020

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

Straten worden functioneel geveegd (werkbreedte 2,25-3 meter). Onder functioneel vegen wordt verstaan, het vegen van straten waar waterafvoerende goten aanwezig zijn. Esthetisch vegen (alle overige oppervlakten verhardingen) wordt niet uitgevoerd.

De straten in de kernen worden 6 x per jaar mechanisch geveegd op beeldkwaliteit B.

Het centrum van Geldermalsen wordt 8 x per jaar mechanisch geveegd op beeldkwaliteit B.

Het onkruid op elementverhardingen wordt 4 x per jaar bestreden met een duurzame methode op beeldkwaliteit B. De onkruidbestrijding wordt integraal met de veegrondes uitgevoerd.

De middengeleiders en vluchtheuvels worden budget gestuurd (stelpost) onderhouden.

Het bladruimen wordt separaat door de buitendienst uitgevoerd waarbij de rondes afgestemd worden met de veeg/ onkruidbestrijdingsrondes.

Areaal

- 739.722 m2 functioneel te vegen straatranden (straten met waterafvoerende goten).
- 406.938 m2 onkruidvrij te houden elementenverharding

Uitgevoerde activiteiten en kosten

De verhardingen zijn schoongehouden conform het beleidsplan op kwaliteitsniveau B. Daarbij is ervaring opgedaan met een beeldbestek, waarbij de aannemer voor een vaste vergoeding per week de verharding moet schoonhouden, ongeacht de hoeveelheid werk/onkruiddruk. Er is door de stuurgroep besloten om het schoonhouden van de verharding als onderdeel van het werkpakket 'straatreiniging' onder te brengen bij de Avri vanaf 1-1-2019 voor geheel West Betuwe.

Beheerplan Vegen van wegen			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 271.009	€ 151.101	€ 133.238
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ 9.024	€ 9.024	€ 17.531
Exploitatie	€ -	€ -	€ -
Personeelskosten	€ 6.795	€ 6.795	€ 6.795
Totaal	€ 286.828	€ 166.920	€ 157.564

Toelichting significante verschillen

N.v.t.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Bladruimen buitendienst en kolkenzuigen

Beheerplan renovatie Sportvelden

Beleidskader

Beheerplan renovatie sportvelden 2014-2018

Vastgesteld door: Datum vaststelling: Geldig tot en met :
Gemeenteraad 28 mei 2013 2018

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

Het bieden van voldoende sportcapaciteit aan de inwoners van de gemeente Geldermalsen. De sportvelden worden op basis van werkelijke noodzaak gemiddeld om de 16 jaar (grassportvelden), of om de 10-12 jaar (kunstgrasvelden) gerenoveerd.

Naar aanleiding van het sport- en kunstgrasbeleid zijn de tennisvelden van tennisvereniging GLTC en TV Rhelico met ingang van 2016 aan het renovatieschema toegevoegd en worden 4 natuurgras voetbalvelden (VV Beesd, MVV'58, GVV en Rhelico) omgevormd naar kunstgras. Onder de voorwaarden dat de verenigingen 25% bijdragen aan de kosten voor realisatie en dat zij conform een goedgekeurd plan de velden beschikbaar stellen t.b.v. maatschappelijke (sportgerelateerde) doeleinden (bijvoorbeeld schoolvoetbaltoernooi, bootcamp, sportlessen aan scholen). In 2017 zijn kunstgras voetbalvelden aangelegd voor VV Beesd, RVV Rhelico en MVV'58. Het kunstgrasveld van GVV is in 2018 aangelegd.

Hiermee zijn de sportvelden van alle buitensportverenigingen in het renovatieschema opgenomen. Het jaarlijks beheer is geprivatiseerd aan de sportverenigingen. De grassportvelden worden 2 keer per jaar door ISA Sport gecontroleerd. Hierover wordt gerapporteerd/geadviseerd aan de gemeente (controle subsidie uitvoeringsovereenkomst).

Sporttechnische eisen volgens de richtlijnen van de KNVB, KNHB, KNKB of KNLTB.

Areaal

- 13 natuurgrassportvelden (voetbal) peildatum: 1 okt. 2018
- 5 natuurgras-trainingshoeken/velden (voetbal)
- 5 kunstgrasvelden (voetbal)
- 2 kunstgrasvelden (hockey)
- 2 kunstgrasvelden (korfbal)
- 12 kunstgras tennisbanen, 2 oefenkooien (tennis)

Uitgevoerde activiteiten en kosten

In 2018 is veld 3 van GVV omgevormd tot een kunstgrasveld en is het hoofdveld gerenoveerd.

Beheerplan Renovatie sportvelden				
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening	
Onderhoud	€ -	€ -	€ -	-
Investerings	€ 270.757	€ 389.504	€ 350.466	
Advies en Onderzoek	€ 3.500	€ 3.500	€ -	-
Exploitatie	€ -	€ -	€ -	-
Personeelskosten	€ 10.654	€ 10.654	€ 10.654	
Totaal	€ 284.911	€ 403.658	€ 361.120	

Toelichting significante verschillen

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

Groenbeheerplan 2010-2013, Bomenbeheerplan 2012-2016, beheerplan Watergangen en beheerplan Hekwerken, Sport (stimulerings) beleid.

Overige gebouwen

Beleidskader

Overige gemeentelijke gebouwen 2014-2023.

Vastgesteld door:
Gemeenteraad

Datum vaststelling:
juli 2013

Geldig tot en met:
2018

Kernbeschrijving beleidsuitgangspunten

De gemeentelijke gebouwen worden beheerd op conditiescore 4 (matige conditie). Deze score komt overeen met het beleid sober en functioneel. In het beheerplan is tevens nieuw wettelijk beleid opgenomen voor asbest.

Areaal

- Groep 1 Rijksmonumenten
12 Kerktorens gehele gemeente
Het Rechthuis Gellicum
Het Polderhuis Acquoy
Molen "De Bouwing" Geldermalsen
- Groep 2 Gemeentelijke gebouwen
8 Peuterspeelzalen/ buitenschoolse/ kinderopvang
2 Gemeentehuizen Geldermalsen
Het Klokhuis en de bibliotheek Beesd
De Pluk Geldermalsen
3 Gymzalen Geldermalsen/Meteren
- Groep 3 Overige gebouwen
26 Kunstwerken en het monument Enspijk
6 Woon- en bedrijfsruimten
Geldermalsen/Buurmalsen
Gemeentewerf Geldermalsen
3 Dierenonderkomens Geldermalsen/Meteren
Clubgebouw Meersteeg 4h Geldermalsen
Dorpshuis Gellicum (niet gemeente eigendom/
alleen groot onderhoud)
- Niet (meer) strategisch vastgoed.
Woning Klepel 2 Geldermalsen: 2016 in de verkoop gezet
Bedrijfspannend Rijnstraat 64 Geldermalsen: verhuurd aan 2 stichtingen voor max. 1 jaar
Gemeentewerf Deil: 2016 in de verkoop gezet
Voormalige brandweerkazerne te Beesd (verhuurd): is een potentiële
woningbouwlocatie voor seniorenwoningen

Uitgevoerde activiteiten en kosten

Conform het beheerplan overige gemeente gebouwen 2014-2023 is er onderhoud uitgevoerd aan de gebouwen.

De grootste projecten zijn:

- Het renoveren van de kerktorens in Enspijk en Acquoy
- Het verwijderen van asbest bij de vm werkplaats Deil, plus het slopen van de grote loods.

Beheerplan Overige gebouwen			
Omschrijving	Begroot primitief	Begroot na wijziging	Rekening
Onderhoud	€ 216.485	€ 887.113	€ 128.927
Investerings	€ -	€ -	€ -
Advies en Onderzoek	€ 20.000	€ 4.024	€ -
Exploitatie	€ 201.270	€ 157.984	€ 128.955
Personeelskosten	€ 80.335	€ 80.335	€ 80.335
Totaal	€ 518.090	€ 1.129.456	€ 338.218

Toelichting significante verschillen

Binnen het beheerplan overige gebouwen 2014-2023 zijn diverse groot onderhoud werkzaamheden doorgeschoven voor een bedrag van € 760.000. Deze groot onderhoud werkzaamheden zijn doorgeschoven, omdat na inspectie is gebleken dat deze werkzaamheden nog niet nodig waren. In dit bedrag zitten ook werkzaamheden die zijn doorgeschoven vanwege een bestuurlijk besluit zoals diverse werkzaamheden bij Kuipershof 2.

Dit jaar hebben er minder calamiteiten plaats gevonden in of aan de diverse gemeentelijke eigendommen waardoor er op de exploitatie een budget over is van € 29.000.

Relatie met andere beheerplannen en/of ontwikkelingen

N.v.t.

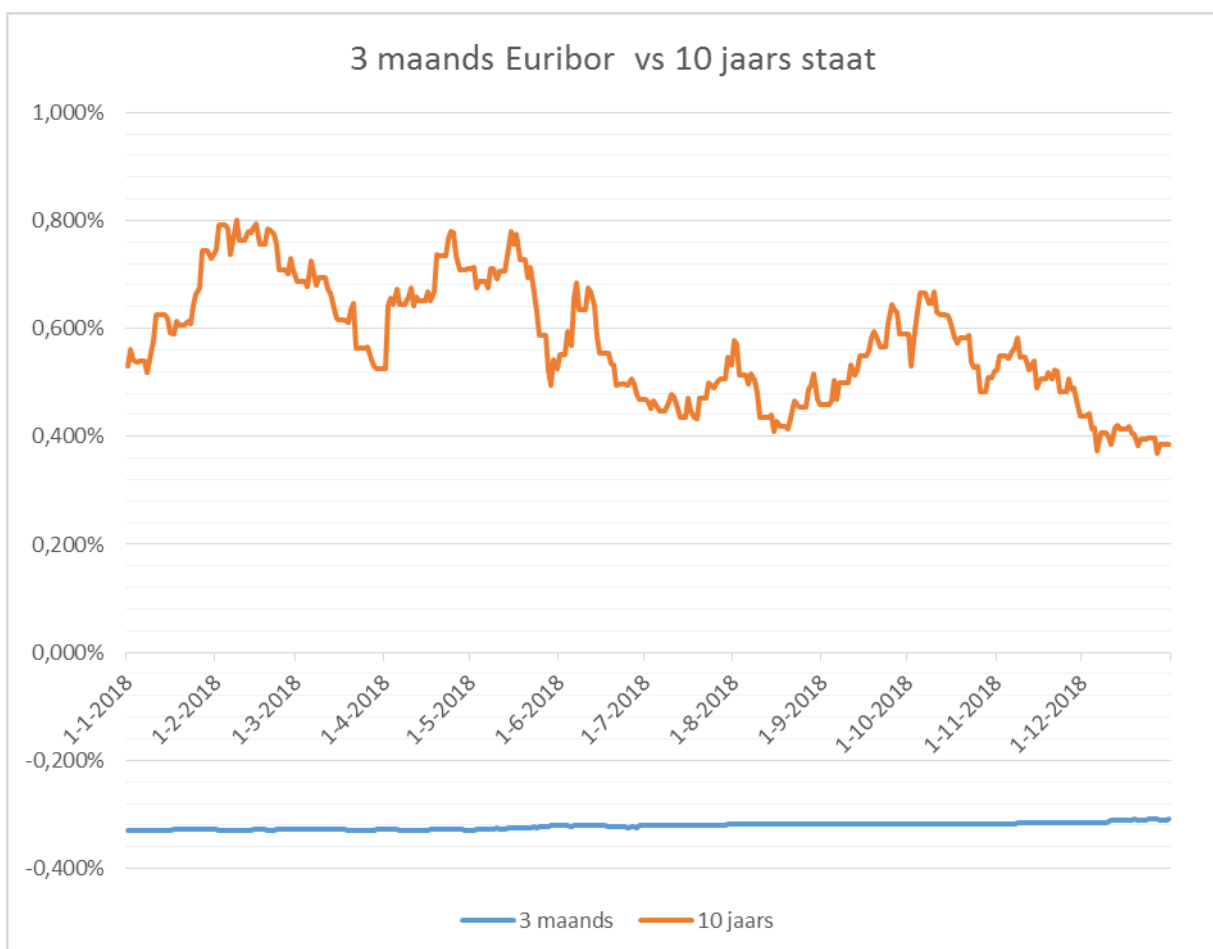
4 Financiering

Inleiding

Algemene inleiding

Rentevisie

Naast de ontwikkeling van de omvang van de financieringsbehoefte is de renteontwikkeling een belangrijke factor. De Europese Centrale Bank (ECB) voerde in 2018 een minder ruimhartig monetair beleid dan in 2017. Desondanks bleven de rentetarieven op een laag niveau.

Voor het rentepercentage van een langlopende lening (10-jaars) was de verwachting dat deze in 2018 licht zou stijgen. Het daadwerkelijk percentage laat in de eerste maanden van 2018 een grillig verloop zien. Uiteindelijk is het percentage aan het eind van het jaar beduidend lager afgesloten ten opzicht van het begin van 2018.

Ook voor de 3-maands Euribor (= Euro Interbank Offered Rate: het gemiddelde rentetarief waar tegen 57 Europese banken elkaar leningen in euro's verstrekken. Hierbij gelden verschillende looptijden: van 1 week tot 12 maanden) was de verwachting dat het rentepercentage tot boven de 0,00% zou gaan stijgen. De werkelijkheid laat zien dat dit percentage het hele jaar negatief is geweest. In de laatste maanden van 2018 vertoont dit percentage een lichte stijging.

Gemeentespecifiek

Het gunstig economisch klimaat heeft er voor gezorgd dat in 2018 de verkoop van kavels op De Plantage goed op stoom is gekomen, waardoor met onder andere de opbrengsten van deze verkopen de aflossing van de kasgeldlening gefinancierd kan worden.

Aan het eind van 2018 is een extra kasgeldlening aangetrokken vanwege de extra uitgaven voor de fusie.

Renterisicobeheer

Onder renterisicobeheer wordt verstaan de onzekerheid over de hoogte van toekomstige rente uitgaven en –inkomsten. Voor de beheersing van de renterisico's gelden een aantal concrete richtlijnen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt het bedrag waarvoor de gemeente maximaal kortlopende leningen mag afsluiten. Kortlopende leningen zijn leningen korter dan één jaar. Het maximum wordt volgens de Wet fido berekend op basis van een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari. Voor 2018 bedroeg de kasgeldlimiet € 5.516.000.

Kort geld is momenteel goedkoper dan lang geld. Het is de gemeente echter niet toegestaan om in haar financieringsbehoefte te voldoen door het onbeperkt aantrekken van kort geld.

Kasgeldlimiet voor het begrotingsjaar 2018	Kw. 1	Kw. 2	Kw. 3	Kw. 4
Totaal netto vlottende schuld	6.462	5.045	450	1.520
Toegestane kasgeldlimiet	5.516	5.516	5.516	5.516
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	-946	471	5.066	3.996

(bedragen x € 1.000)

Per kwartaal wordt gemeten of de gemeente binnen de kasgeldlimiet blijft.

In het eerste kwartaal was er een overschrijding van het kasgeldlimiet vanwege het aantrekken van een kasgeldlening van € 10 miljoen. Gezien de inkomsten die in de loop van 2018 zouden binnen gaan komen is er in het eerste kwartaal afgezien van het aantrekken van een lange lening.

Renterisiconorm

Om het risico van renteaanpassing en herfinanciering bij langlopende leningen te beperken is de renterisiconorm geïntroduceerd. Deze norm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari.

Het doel van de renterisiconorm is om tot een zodanig opbouw van de leningenportefeuille te komen dat het renterisico in voldoende mate wordt beperkt. Indien een leningenportefeuille gelijkmatig is opgebouwd, zal ook het renterisico over de vaste schuld gelijkmatig in de tijd verspreid zijn.

(bedragen x € 1.000)

Renterisiconorm en renterisico vaste schulden	Begroting 2018	Jaarrekening 2018
Begrotingstotaal	64.892	64.892
Vastgesteld percentage	20%	20%
Renterisiconorm	12.978	12.978
Maximaal risico op vaste schuld	0	0
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	12.978	12.978

Met een maximaal risico van € 0 voor de herfinanciering van de vaste schuld, is de gemeente ruim boven de renterisiconorm gebleven.

Er hebben geen renteherzieningen op de portefeuille met langlopende leningen plaatsgevonden.

Koersrisico

Vanwege het verplichte schatkistbankieren zijn er geen koersrisico's in het kader van het treasurybeleid. Aandelen van nutsbedrijven zijn uit hoofde van de publieke taak aangetrokken en worden niet als risicovolle beleggingen beschouwd. Het betreft de aandelen in de NV BNG Bank, Vitens en Alliander.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de instanties waarbij sprake is van een vorm van deelname in het kapitaal van de desbetreffende instelling.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Rating	Boekwaarde per 31-12-2018	Netto opbrengst 2018
Grootboek Nationale Schuld 2,5% (vm. Gemeente Deil)	AA+	4	0
Grootboek Nationale Schuld 2,5% (vm. Gemeente Beesd)	AA+	2	0
Grootboek Nationale Schuld 2,5% (Sociaal Fonds)	AA+	6	0
Grootboek Nationale Schuld 3% (vm. Gemeente Buurmalsen)	AA+	13	1
Aandelen A BNG à € 2,50 nominaal	AAA	59	73
Aandelen B BNG à € 2,50 nominaal	AAA	6	
Vitens gewone aandelen	Geen rating	4	79
Alliander	Geen rating	2.662	156
Totaal		2.756	309

Een rating is te beschouwen als een kwaliteitskeurmerk. Ratings worden uitgedrukt in een combinatie van letters en cijfers. Een Triple A-rating is de hoogst mogelijke rating. Hoe hoger de rating, hoe lager het kredietrisico voor een belegger en vice versa.

De deelnemingen zijn tegen boekwaarde (= verkrijgingswaarde) verantwoord. Het tegen boekwaarde verantwoorden is in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Om qua treasury goed inzicht te geven in de waarde van de beleggingsportefeuille ligt het meer voor de hand om naast de boekwaarde ook de marktwaarde (=verkoopwaarde) te vermelden. Vanwege het feit dat het aandelen betreft van niet-beursgenoteerde ondernemingen die tevens beperkt handelbaar zijn, is dat niet mogelijk.

Kredietrisico

Het uitzetten van middelen in het kader van treasury is alleen nog toegestaan binnen de kaders van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Hierdoor doen zich bij het uitzetten van middelen geen (nieuwe) kredietrisico's voor.

Bij het verstrekken van leningen, garanties of borgstellingen uit hoofde van de publieke taak worden, indien mogelijk, zekerheden of garanties geëist.

Bij kredietrisico's kan een onderverdeling in de volgende categorieën worden gemaakt:

A. Verstrekte geldleningen

In het verleden zijn leningen aan derde verstrekt. Het huidige beleid is om hier terughoudend mee om te gaan, vanwege het risico dat eraan verbonden is.

(bedragen x €

1.000)

Verstrekte geldleningen	Stand per 1-1-2018	Aflossing 2018	Verstrekt 2018	Stand per 31-12-2018	Rente gemiddeld	Looptijd
-------------------------	--------------------	----------------	----------------	----------------------	-----------------	----------

Vitens NV	430	108		322	1,92%	2021
Starterslening	856	110	299	1.045		
Duurzaamheidslening	0	7	321	314		
Lening I-pads	1	1		0		2018
Sint Antoniuschool	0	0		0	0%	2018
Totaal	1.287	226	620	1.681		

B. Garantstelling

In het verleden zijn garanties verstrekt aan met name woningbouwcorporaties of maatschappelijke organisaties. Ook hier voert de gemeente een terughoudend beleid. In onderstaand tabel wordt een overzicht gegeven van de gegarandeerde geldleningen, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen de garanties waarbij de gemeente als achtervang fungeert en de garanties waarbij de gemeente direct risicodrager is.

(bedragen x € 1.000)

Gegarandeerde geldleningen	Stand per 1-1-2018	Opname 2018	Aflossing 2018	Stand per 31-12-2018
Particuliere woningbouw	46.883	0	4.356	42.527
Woningbouwcorporaties	31.927	0	490	31.437
Gemeente als achtervang	78.810	0	4.846	73.964
Nutsbedrijven	142	0	18	124
Leningen personeel	643	0	0	643
Gemeente als directe risicodrager	785	0	18	767
Totaal gegarandeerde geldleningen	79.595	0	4.864	74.731

Met betrekking tot de particuliere woningbouw staat de gemeente voor 100% garant voor hypotheekleningen die zijn afgesloten vóór 1995. In 1995 is gestart met de Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent voor de gemeente dat zij niet alleen garant stond voor de aangekane particuliere hypotheekleningen, maar dat zij dit doet samen met de Rijksoverheid: ieder voor 50%. In 2011 heeft het Rijk deze garantstelling voor de NHG geheel voor haar rekening genomen. Dit betekent dat het risico voor de gemeente in de loop van de komende jaren afneemt.

Ook voor leningen van de woningbouwcorporaties staat de gemeente - samen met het Rijk - als achtervang garant. Ondanks enkele faillissementen en ander financiële malversaties bij de woningbouwcorporaties is het tot op heden niet voorgekomen dat een beroep moest worden gedaan op deze achtervang constructie, waardoor het toekomstige risico dat de gemeente haar achtervang rol moet uitoefenen als gering wordt ingeschat.

Voor de invoering van de Wet fido (2001) was het voor ambtenaren mogelijk goedkoop te lenen, waarbij de gemeente garant stond. Sindsdien is het niet meer mogelijk voor ambtenaren om langs deze weg een hypotheek af te sluiten. De gemeente dient in het verleden afgesloten hypotheekleningen te respecteren en als garantsteller voor deze hypotheekleningen te fungeren tot het moment van algehele aflossing.

Intern liquiditeitsbeheer

Interne liquiditeitsrisico's worden beperkt door de financieringsactiviteiten te baseren op een liquiditeitsprognose. Om een goed inzicht te krijgen welke geldlening afgesloten moet worden en hoeveel moet worden geleend en met welke looptijd, moet de informatievoorziening vanuit de organisatie verder worden verbeterd.

Financiering

Vaste leningen

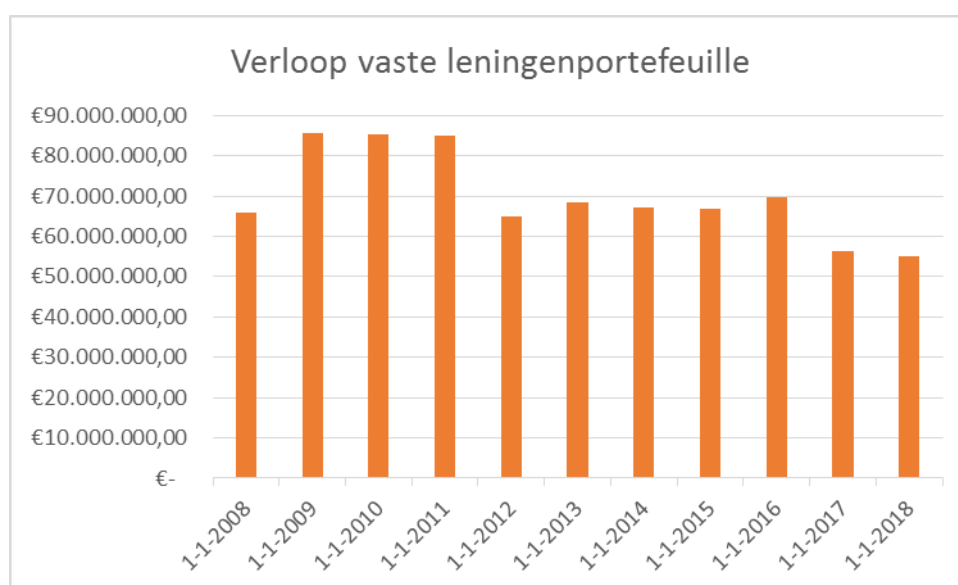
In het onderstaand overzicht wordt een beeld geschetst van het verloop van de vaste leningenportefeuille voor het jaar 2018.

(bedragen x €

1.000)

Mutaties in portefeuille	Bedragen	Rentepercentage
Stand per 1 januari 2018	56.300	0,474% - 4,372%
Nieuwe leningen	0	
Reguliere aflossingen	1.300	
Vervroegde aflossingen	0	
Stand per 31 december 2018	55.000	0,474% - 1,524%

Het al dan niet aantrekken van geld hangt af van het verloop van kasstromen in de gemeente en het verschil tussen inkomsten en uitgaven. De financieringsbehoefte van de gemeente wordt bepaald door het verloop van verschillende kasstromen: liquiditeitsverloop vanuit de exploitatie, meerjarig investeringsplan, liquiditeitsverloop binnen grondexploitaties en herfinanciering van aflopende leningen.

Kasgeldleningen

Om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen zijn er in 2018 kasgeldleningen aangetrokken. De reden om een kasgeldlening aan te trekken heeft enerzijds rente technische gronden (korter is goedkoper) en anderzijds te maken met de onzekerheid met betrekking tot toekomstige gemeentelijke inkomsten en uitgaven.

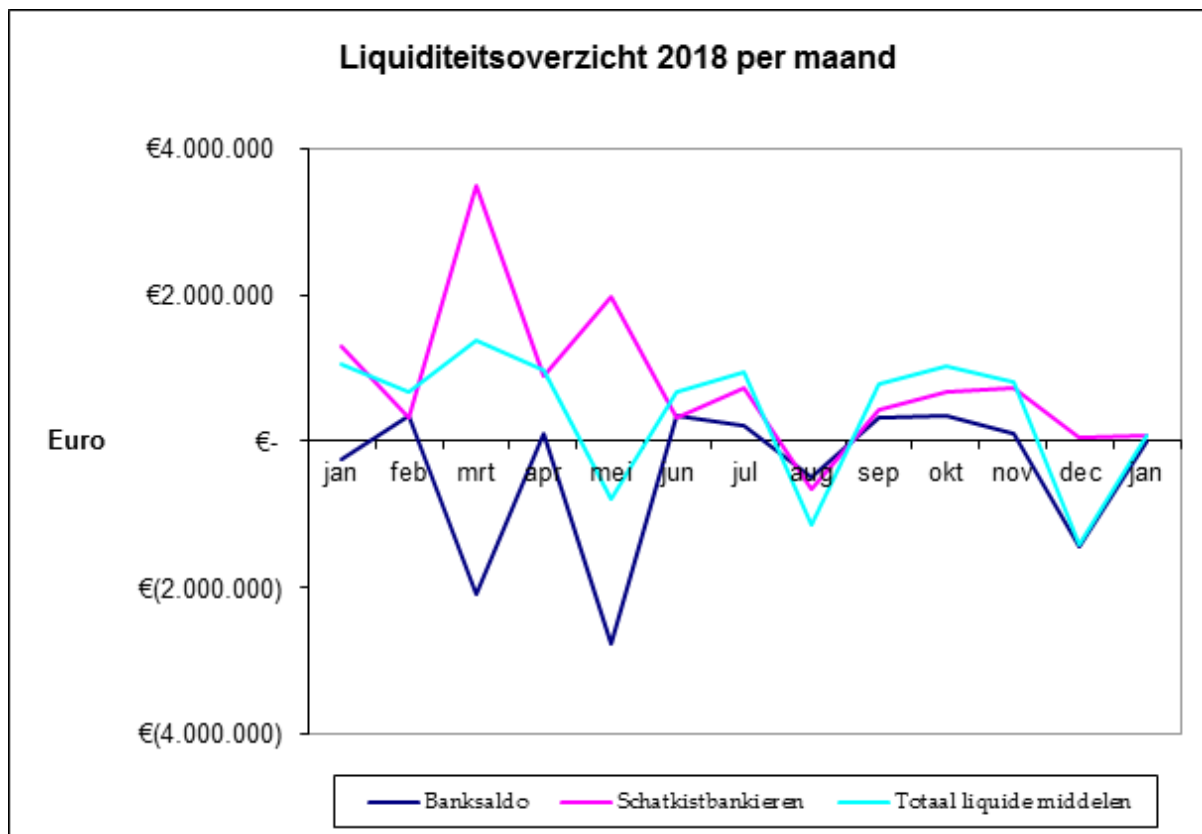
Looptijd	Opgenomen bedrag	Rentepercentage
29-01-2018 t/m 28-02-2018	10.000	-/ 0,380%
28-02-2018 t/m 28-03-2018	6.000	-/ 0,385%
28-03-2018 t/m 30-04-2018	6.000	-/ 0,385%
30-04-2018 t/m 29-06-2018	5.000	-/ 0,370%
29-06-2018 t/m 30-07-2018	1.500	-/ 0,385%
16-10-2018 t/m 16-11-2018	3.000	-/ 0,385%
16-11-2018 t/m 17-12-2018	2.000	-/ 0,385%
17-12-2018 t/m 31-12-2018	4.500	-/ 0,370%

Relatiebeheer

Met de huisbankier BNG Bank vindt periodiek overleg plaats(laatste overleg 11 september 2018), waarbij aandacht wordt besteed aan eventuele nieuwe ontwikkelingen. Ook het contract dat de gemeente met de BNG Bank heeft wordt dan tegen het licht gehouden, waarbij de nadruk ligt op inhoudelijke bepalingen en concurrerende condities. Voor 2018 zijn de faciliteiten als toereikend beschouwd en de condities als marktconform.

Kasbeheer

Het kasbeheer bestaat uit saldo- en liquiditeitenbeheer en het beheer van de geldstromen betreffende debiteuren en crediteuren. Er wordt op toegezien dat de liquiditeitspositie van voldoende omvang is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig worden nagekomen. In onderstaande grafiek wordt het beeld voor 2018 getoond.

Schatnistbankieren

De Regeling Schatnistbankieren decentrale overheden verplicht gemeenten eventuele overschotten in liquide middelen, die uitkomen boven een grensbedrag van 0,75% van het begrotingstotaal, te storten op een speciale bankrekening die de gemeente aanhoudt bij het Ministerie van Financiën. Het storten gebeurt dagelijks via het afkomen van het saldo van de BNG bankrekening.

Berekening benutting drempelbedrag schatnistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar
(1)	Drempelbedrag	486,69

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	175	136	139	54
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	312	351	347	432
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	64.892			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	64.892			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	486,69			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	15.745	12.334	12.830	5.008
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	175	136	139	54

Door het onder het drempelbedrag te blijven heeft de gemeente in alle kwartalen van 2018 aan de richtlijnen van het Schatkistbankieren voldaan.

5 Bedrijfsvoering

Doelstelling paragraaf

De paragraaf bedrijfsvoering geeft volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) inzicht in de realisatie van de beleidsvoornemens aangaande de bedrijfsvoering.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan ?

Bouwen van de nieuwe gemeente West Betuwe	
De nieuwe gemeenteraad en het college kunnen op 1 januari 2019 aantreden	
Op het moment van opstellen van dit jaarverslag zijn de organisatorische voorbereidingen voor de herindeling nog in volle gang. Het plaatsingsproces is nagenoeg afgerond, de harmonisatie van de ICT is in uitvoering, de tijdelijke huisvesting is vormgegeven en de basisdienstverlening is op orde. De Eerste Kamer heeft op 10 juli 2018 het wetsvoorstel over de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen tot de nieuwe gemeente West Betuwe aangenomen. Op 21 november 2018 hebben de gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden, waarna de nieuwe gemeenteraad op 2 januari 2019 kan worden geïnstalleerd.	
De organisatie is startklaar om zowel individueel als collectief in haar houding en gedrag het zelforganiserende vermogen van de samenleving te stimuleren, te faciliteren en te ondersteunen.	
Bij de voorbereiding op de fusie hebben we een aantal zaken uitgewerkt die bijdragen aan de realisatie van dit speerpunt. Zo is de structuur van de nieuwe organisatie erop gericht het zelforganiserende vermogen van de samenleving te stimuleren door het instellen van functies als opgaveregisseur dienstverlening, opgaveregisseur gebiedsgericht werken en de gebiedsmakelaars. Verder hebben we veel aandacht gehad voor de introductie van hostmanship als uitgangspunt voor de manier van werken in West Betuwe: Gastvrij en Dichtbij. En hebben we onze ICT-voorzieningen zoveel mogelijk ingericht op flexibel werken. Zijn we daarmee klaar voor de start in die zin dat alle veranderingen vanaf 2 januari gerealiseerd zijn? Nee, daar zal meer tijd overheen gaan. Op 2 januari begint het pas...	

Informatieveiligheid

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Het eerste half jaar van 2018 heeft dan ook volop in het teken van het voldoen aan de AVG gestaan. Veel eisen hadden overeenkomsten met de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP), maar moeten nu ook bewezen kunnen worden. Geldermalsen heeft over alle processen geïnventariseerd waar persoonsgegevens voorkomen en op welke wijze deze worden gebruikt. Dit is opgenomen in het verwerkingsregister. Burgers hebben ook nieuwe rechten gekregen die zij kunnen uitoefenen middels een webformulier wat ontsloten wordt met DigiD. Ook zijn medewerkers opgeleid en zijn er sessies georganiseerd om bewustwording rondom privacy en informatiebeveiliging te vergroten. Dit soort sessies zijn georganiseerd voor zowel medewerkers, raadsleden als collegeleden. Ook is er een functionaris gegevensbescherming (FG) aangesteld. Deze is voor de tweede helft van 2018 middels inhuur verbonden, maar zal per 1 januari 2019 in dienst treden bij de Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe (BWB) waar hij formeel FG zal zijn voor BWB, Culemborg, Tiel en de nieuwe gemeente West Betuwe.

Eind 2018 is er een nieuw informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld wat geldt voor 2018-2020. 2018 geldt voor Geldermalsen, 2019-2020 voor West Betuwe. Tevens is er een informatiebeveiligingsplan wat concrete acties uitzet op een tijdslijn voor 2019-2020. Hierbij wordt rekening gehouden met de nieuwe gemeente West Betuwe.

In 2018 is voor de eerste keer verantwoording afgelegd op gebied van informatieveiligheid middels de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). De cyclus van de ENSIA verantwoording 2017 heeft gelopen van 1 juli 2017 tot en met 1 mei 2018. Voor 1 mei zijn de resultaten van deze zelfevaluatie gedeeld met het college en de toezichthouders. De ENSIA cyclus voor 2018 is in juli

opnieuw gestart. In 2018 zijn alle zelfevaluatievragen beantwoord. De afronding van de verantwoording zal in 2019 geschieden en wordt aangeboden aan het college van West Betuwe.

Ook op gebied van informatiebeveiliging en privacy is in 2018 aandacht geschonken aan de nieuwe gemeente West Betuwe. Waar mogelijk worden de nieuwe werkprocessen voor de nieuwe gemeente direct op correcte wijze conform privacy- en informatiebeveiligingseisen ingericht. In aanbestedingen voor applicaties wordt rekening gehouden met deze eisenset om te zorgen dat West Betuwe vanaf de oprichting voldoet aan de meest recente privacy- en informatiebeveiligingsrichtlijnen.

Kengetallen bedrijfsvoering

Kopje verwijderen, we gaan de kengetallen voor 2018 niet meer berekenen

6 Verbonden partijen

Doel

Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijke risico's op deze terreinen, is het gewenst dat in de programmabegroting en jaarstukken aandacht wordt besteed aan rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Het gaat daarbij om gemeenschappelijke regelingen (samenwerkingsverbanden), deelnemingen (vennootschappen) en overige samenwerkingsvormen, bijvoorbeeld stichtingen en verenigingen. Er wordt niet gerapporteerd over alle partijen waarmee de gemeente op enigerlei wijze verbonden is. Het criterium is: partijen waarin de gemeente een 'bestuurlijk én financieel' belang heeft. Over partijen waarin de gemeente Geldermalsen alleen een financieel belang heeft, wordt in deze paragraaf niet gerapporteerd.

Een bestuurlijk belang is aanwezig als er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Van een financieel belang is sprake wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (= artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten).

Op grond van artikel 15 lid 2 en artikel 26 van de BBV worden bij de verbonden partijen ook de volgende gegevens vermeld:

- de werkelijke omvang van de bekostiging in het begrotingsjaar;
- de werkelijke omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 worden overzichten van de verbonden partijen aangevuld met de financiële gegevens (financieel belang, bijdrage en vermogen).

Toezichtsarrangementen

Algemeen

Het aantal verbonden partijen in de Regio Rivierenland waar binnen wordt samengewerkt is de laatste jaren toegenomen. Dat heeft diverse oorzaken. Soms wordt samenwerking bij wet opgelegd; voorbeelden daarvan zijn de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, GGD Gelderland-Zuid en de Omgevingsdienst Rivierenland. Soms is die samenwerking noodzakelijk, omdat de taak niet door één individuele gemeente uitgevoerd kan worden; voorbeelden daarvan zijn de GR Avri en de gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland. Soms wordt samengewerkt uit efficiency overwegingen.

Met het oog op de financiële en/of bestuurlijke risico's heeft de raad toezichtsarrangementen ontwikkeld voor verbonden partijen. Met deze toezichtsarrangementen volgt de raad de ontwikkelingen bij de gemeenschappelijke regelingen. Als daar aanleiding toe is, kan de raad extra informatie vragen of bepaalde instrumenten inzetten, bijv. een rekenkameronderzoek.

Kader bij toezichtsarrangementen

In 2018 heeft de raad toezicht gehouden op verbonden partijen op basis van drie verschillende arrangementen, die in zwaarte toenemen. Toezicht niveau 1 is toegepast bij verbonden partijen waarvan de raad vindt dat het bestuurlijke en financiële risico laag is of laag/gemiddeld. Toezichtsniveau 2 is toegepast bij verbonden partij waarvan de raad vindt dat het bestuurlijke en financiële risico gemiddeld is of hoog/gemiddeld. Niveau 3 is toegepast bij verbonden partijen die de raad kwalificeert als bestuurlijk en financieel hoog.

Sinds 2015 staat in de Kadernota een hoofdstuk 'Toezicht op verbonden partijen'. Daarin worden de toezichtsarrangementen verantwoord en wordt een overzicht gegeven van welk arrangement op een verbonden partij van toepassing is. Door de uitgangspunten van toezicht op te nemen in de Kadernota, kunnen de arrangementen desgewenst elk jaar worden aangepast. Daarnaast kan elk jaar bezien worden of er verbonden partijen zijn, waarvoor het niveau van toezicht gewijzigd moet worden.

Bij het vaststellen van de Kadernota 2017 heeft de raad bepaald op welke wijze in 2018 toezicht zou worden gehouden.

Verbonden Partij	Toezichtsarrangement
Gemeenschappelijke regelingen	
Regio Rivierenland	3
Avri	3
Werkzaak Rivierenland	3
Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe	3
GGD Gelderland Zuid	3
Veiligheidsregio Gelderland Zuid	2
Omgevingsdienst Rivierenland	2
Natuur- en Recreatieschap Lingegebied	1
Regionaal archief Rivierenland	1
Belastingssamenwerking Rivierenland	1
NV's / BV's	
NV Alliander	1
Vitens NV	1
NV Bank Nederlandse Gemeenten	1
Merwede-Lingelijn (M.L.L.) Beheer BV	1
Verenigingen en Stichtingen	
Stichting Logistieke Hotspot	1

Kwartaalrapportages

Met de raad zijn afspraken gemaakt over de wijze van rapporteren in het kader van toezicht verbonden partijen. Daarvoor is een format ontworpen. Per gemeenschappelijke regeling is per kwartaal gerapporteerd over wat zich heeft afgespeeld en waar de GR zich het komende kwartaal mee gaat bezighouden. Bij de GR'en die onder toezichtsniveau 2 en 3 vallen is ook informatie toegevoegd over bestuursrapportages of managementsrapportages. Bij de GR'en die onder toezichtsniveau 3 vallen is daarnaast nog op hoofdlijnen gerapporteerd over de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.

Wat heeft er in 2018 bij de kwartaalrapportages gespeeld?

Vanwege de financiële ontwikkelingen en de bezuiniging op de tweede tankautospuit vroeg de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid dit jaar extra aandacht. Daarmee is het toezicht geïntensiveerd en is het toezichtsniveau feitelijk verschoven naar niveau 3. Het zelfde heeft gespeeld bij de GR Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe. Die viel al onder het hoogste toezicht, maar met de Commissie Bestuur en Middelen werd afgesproken dat het college maandelijks rapporteert over deze GR. Alhoewel voor de Logistieke Hotspot in 2018 een lager toezichtsarrangement was afgesproken, is er in 2018 toch intensief aandacht besteed aan deze organisatie. Dat had te maken met de wijziging van de structuur en de financiering en het verleggen van de focus. De Logistieke Hotspot gaat zich meer richten op (het ondersteunen van) concrete samenwerkingsprojecten met gevestigde logistieke ondernemers en samenwerkingsverbanden.

Gemeenschappelijke regelingen

GR Regio Rivierenland						
Vestigingsplaats	Tiel					
Doel	De Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling van tien gemeenten waarbinnen op regionaal niveau voor de gemeenten taken worden uitgevoerd op het gebied van verkeer en vervoer, milieu, ruimtelijke ordening en waterbeheersing, volkshuisvesting, onderwijs, economie, arbeidsmarkt, volksgezondheid en zorg (jeugdbeleid, WMO). De gemeenschappelijke regeling voert zowel uitvoeringstaken als (strategische)beleidstaken uit.					
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel.					
Bestuurlijk belang	Alle gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur. Het AB bestaat uit 10 leden en een voorzitter. Elke gemeente heeft één zetel. De AB-leden hebben stemrecht in de omvang waarin het inwoneraantal van de gemeente die zij vertegenwoordigen zich verhoudt tot het inwoneraantal van alle deelnemende gemeenten gezamenlijk. Er wordt afgerond op honderdtallen inwoners. Voorzitter van het AB is een gemeenschappelijk lid, dat door alle gemeenten gezamenlijk wordt aangewezen. De voorzitter van het AB heeft 1 stem in het AB. Het DB bestaat uit 3 leden, waaronder de voorzitter. Deze is ook voorzitter van het DB. Het AB wijst uit zijn midden ten minste 2 leden aan als leden van het Dagelijks Bestuur.					
Relatie met programma's	De Regio Rivierenland is opgenomen in Programma 2, Wonen, werken en bedrijven. Deze indeling hangt samen met de economische Speerpunten die de deelnemers van de Regio Rivierenland hebben geformuleerd: Agribusiness, Economie en logistiek en Recreatie en Toerisme. Behalve over deze drie speerpunten worden in regionaal verband ook beleidsvoorstellen voorbereid op het terrein van (basis)mobiliteit, wonen, breedband, duurzame energie en het sociaal domein (Wmo en Jeugd). De taken van deze GR hebben daarom ook een relatie met de programma's Leefbaarheid, welzijn en zorg en Landschap, verkeer en openbare ruimte.					
Toezichtsarrangement	Niveau 3 (Bestuurlijk en financieel risico is hoog).					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	210	210	2.065	2.773	5.463	6.132
Toelichting financieel belang	Op basis van het inwoneraantal bedraagt het aandeel van Geldermalsen 11,1% van de (netto) lasten van de basistaken.					

GR Avri						
Vestigingsplaats	Geldermalsen					
Doel	De Avri is een gemeenschappelijke regeling van tien gemeenten die taken uitvoert op het gebied van afvalinzameling en afvalbeheer, het beheer van de openbare ruimte en toezicht en handhaving van de openbare ruimte.					
Deelnemers	De raden en colleges van de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel.					
Bestuurlijk belang	<p>Alle deelnemende gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur. Het AB bestaat uit tien leden. Elk AB-lid heeft 1 stem. Het AB besluit bij volstreekte meerderheid van stemmen, tenzij anders is bepaald.</p> <p>Het DB bestaat uit de voorzitter en twee leden uit het AB, die door het AB worden aangewezen.</p> <p>Raadsleden hebben geen zitting in het AB. Voorafgaand aan elke AB-vergadering wordt een Platformbijeenkomst belegd, waarin de raadsleden van de deelnemende gemeenten wensen en bedenkingen kunnen uiten met betrekking tot de agenda van de betreffende AB-vergadering.</p>					
Relatie met programma's	<p>De GR is opgenomen in programma 2, Wonen, Werken en Bedrijven. Er is een relatie met programma 3, Leefbaarheid, Wonen en Zorg. Immers het niet ophalen van huishoudelijk afval heeft gezondheidsrisico's tot gevolg.</p> <p>De gemeente Geldermalsen neemt geen plustaken af van Avri. Dat betekent dat het beheer van de openbare ruimte en toezicht en handhaving openbare ruimte niet wordt uitgevoerd door de Avri. Er is dus geen relatie met programma 4, Landschap, Verkeer en Openbare Ruimte.</p>					
Toezichtsarrangement	Niveau 3 (Bestuurlijk en financieel risico is hoog). Er is sprake van een nieuwe GR.					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	0	0	1.482	1.865	36.564	38.095
Toelichting financieel belang	De activiteiten van de Avri worden gefinancierd uit de afvalstoffenheffing. Dat betekent dat de gemeente Geldermalsen een indirect financieel belang heeft in de GR.					

GR Werkzaam Rivierenland						
Vestigingsplaats	Tiel					
Doel	Streven naar een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie van de inwoners van de deelnemende gemeenten en, indien nodig, het verstrekken van uitkeringen aan de doelgroep voor de kosten van levensonderhoud. De gemeenschappelijke regeling voert de wettelijke taken uit die deelnemers hebben op grond van de Participatiewet, met uitzondering van bijzondere bijstand.					
Deelnemers	De colleges en burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel.					
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit 9 leden: 1 lid per deelnemende gemeente. Elk lid heeft 1 stem. Besluiten worden genomen bij gewone meerderheid, tenzij anders is geregeld. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit 3 leden, aan te wijzen uit het AB.					
Relatie met programma's	De GR is opgenomen in Programma 3, Leefbaarheid, Welzijn en Zorg. Er is een relatie met Programma 2, Wonen, werken bedrijven in verband met het bereiken van een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie.					
Toezichtsarrangement	Niveau 3 (Bestuurlijk en financieel risico is hoog). Er is sprake van een nieuwe GR.					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	643	643	5.241	5.872	33.647	26.679
Toelichting financieel belang	Bij de gemeentelijke bijdrage zijn alleen de bijdrage voor de bedrijfsvoeringskosten opgenomen. Het aandeel van Geldermalsen in deze kosten bedraagt 8,5%.					

GR Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe (BWB)						
Vestigingsplaats	Culemborg					
Doel	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de bedrijfsvoeringstaken met als doel het verlagen van kosten, het verhogen van de kwaliteit, het verminderen van de kwetsbaarheid en het bieden van kansen aan medewerkers.					
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Culemborg, Geldermalsen en Tiel.					
Bestuurlijk belang	De colleges zijn vertegenwoordigd in het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie. Het bestuur telt drie zetels. Elke deelnemer heeft 1 stem. Besluiten worden genomen bij gewone meerderheid. De gemeenschappelijke regeling voert haar taak in mandaat uit.					
Relatie met programma's	De gemeenschappelijke regeling is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering. Er is een relatie met Programma 1. Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie. Onder dit programma valt namelijk de GR Regionaal Archief Rivierenland.					
Toezichtsarrangement	Niveau 3 (Bestuurlijk en financieel risico is hoog); er is sprake van een nieuwe GR.					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	2.945	2.945	-250	508	4.259	2891
Toelichting financieel belang	Het aandeel van Geldermalsen in de kosten bedraagt 27,1%.					

GR GGD Gelderland Zuid						
Vestigingsplaats	Nijmegen					
Doel	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg en het uitvoeren van taken die in wet- en regelgeving aan de gemeenten of de GGD'en zijn opgedragen. Daarnaast neemt Geldermalsen niet wettelijke plustaken af: spreekuur logopedie voor 0-4 jaar, adviseren en deelname ondersteuningsteam op school, samenwerking met kernteam en contact met kernteam op casusniveau (arts).					
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Heumen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.					
Bestuurlijk belang	Alle gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur; het Algemeen Bestuur telt 16 zetels. Het stemgewicht per gemeente wordt jaarlijks bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar, zoals opgenomen in de bevolkingsstatistiek van het CBS. Het AB wijst uit zijn midden een voorzitter aan. Het Dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het AB en minimaal vier andere leden. Deze worden aangewezen door het AB. Daarnaast kunnen maximaal drie leden van het DB worden aangewezen van buiten de kring van het algemeen bestuur.					
Relatie met programma's	De gemeenschappelijke regeling is opgenomen in Programma 3, Leefbaarheid, Welzijn en Zorg. De GR heeft ook een relatie met Programma 1, Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie. De GGD Gelderland-Zuid speelt een rol bij de rampenbestrijding.					
Toezichtsarrangement	Niveau 3 (Bestuurlijk en financieel risico is hoog).					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	818	818	-341	514	5.407	5.935
Toelichting financieel belang	Het inwoneraantal van de gemeente Geldermalsen bedraagt circa 4,8% van het verzorgingsgebied van de GGD. Voor de uniforme (basis)taken dragen wij circa 4,0% bij in de lasten van deze taken.					

GR Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ)						
Vestigingsplaats	Nijmegen					
Doel	Het leveren van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en de voorbereiding en coördinatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.					
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Heumen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en waal, Wijchen, Zaltbommel.					
Bestuurlijk belang	Alle gemeenten zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door middel van de burgemeester. Het Algemeen Bestuur telt 16 zetels. Alle leden hebben 1 stem, tenzij er een besluit genomen moet worden over de jaarrekening, begroting of een begrotingswijziging. Daarvoor geldt een gewogen stemrecht per 20.000 inwoners, waarbij elke gemeente minimaal 1 stem heeft. De burgemeester van Nijmegen is uit hoofde van zijn functie van korpsbeheerder zowel voorzitter van het Algemeen Bestuur als het dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 6 leden. De burgemeester van de gemeente Geldermalsen maakt ook deel uit van het Dagelijks Bestuur.					
Relatie met programma's	De gemeenschappelijke regeling is opgenomen in Programma 1, Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie. Er is een relatie met Programma 3, Leefbaarheid, Welzijn en Zorg. De GGD is betrokken bij de rampenbestrijding.					
Toezichtsarrangement	Niveau 2 (Bestuurlijk en financieel risico is gemiddeld of hoog/gemiddeld).					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	1.837	1.837	4.030	3.945	66.214	63.861
Toelichting financieel belang	Het inwoneraantal van de gemeente Geldermalsen bedraagt circa 4,8% van het verzorgingsgebied van de Veiligheidsregio. Wij dragen voor circa 5,0% bij in de lasten.					

GR Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)						
Vestigingsplaats	Tiel					
Doel	De gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht, waaronder tevens wordt begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten Gelderland.					
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel en het college van GS van de provincie Gelderland.					
Bestuurlijk belang	Alle deelnemers zijn met 1 lid vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur. Het AB bestaat uit 11 leden. Deelnemers die zowel de milieutaken als de bouw- en RO-taken hebben ingebracht hebben ieder 2 stemmen, de deelnemers die alleen de milieutaken hebben ingebracht hebben 1 stem. Het AB wijst uit zijn midden een voorzitter aan. Het AB benoemt de leden van het Dagelijks Bestuur. Het DB bestaat uit 3 leden en de voorzitter van het AB. In verband met de herindeling maakt Geldermalsen vanaf medio 2018 geen deel meer uit van het Dagelijks Bestuur. De gemeenschappelijke regeling voert de taken in mandaat uit.					
Relatie met programma's	1. Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie; 3. Leefbaarheid, Welzijn en Zorg en 4. Landschap, verkeer en openbare ruimte.					
Toezichtsarrangement	Niveau 2 (Bestuurlijk en financieel risico is gemiddeld of hoog/gemiddeld).					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	1.796	1.686	701	823	3.245	6.363
Toelichting financieel belang						

GR Natuur- en Recreatieschap Lingengebied						
Vestigingsplaats	Kerk-Avezaath					
Doel	Samen met het recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal en het -schap Over-Betuwe het in stand houden van de BV Recreatiemaatschappij Rivierengebied. Deze B.V. voert de publieke taken van de drie Recreatieschappen uit. Deze publieke taken zijn het instandhouden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief-toeristische infrastructuur in het werkgebied van de Recreatieschappen, waarbij tevens bescherming van het landschappelijk karakter van het gebied wordt beoogd.					
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Geldermalsen, Giessenlanden, Gorinchem, Leerdam en Lingewaal.					
Bestuurlijk belang	De drie recreatieschappen zijn aandeelhouders van de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied. De gemeenschappelijke Regeling Natuur- en Recreatieschap Lingengebied heeft een AB. Het AB bestaat uit 5 leden. Het DB bestaat uit het AB. De B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied heeft ten doel de instandhouding van 3 werk B.V.'s: de Avezaath B.V. die ten doel heeft het verwerven, beheren en vervreemden van onroerende zaken, de Recreatie B.V. (Uit@waarde Events) die ten doel heeft het verrichten van commerciële activiteiten, zoals het organiseren van evenementen, ontwikkelen en organiseren van recreatiearrangementen en het ter beschikking stellen van recreatieterreinen en recreatiemiddelen en Cellendonk B.V., die ten doel heeft het detacheren van (tijdelijk) personeel bij de Recreatiemaatschappij of On Site Rivierengebied.					
Relatie met programma's	De gemeenschappelijke regeling is opgenomen in Programma 4, Landschap, verkeer en openbare ruimte. Er is een relatie met Programma 2, Wonen, werken en bedrijven vanwege de recreatiemogelijkheden voor bewoners en toeristische activiteiten voor bedrijven.					
Toezichtsarrangement	Niveau 1 (Bestuurlijk en financieel risico is laag of laag/gemiddeld)					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	0	0	0	0	7	7
Toelichting financieel belang	Het recreatieschap bezit 33,3% van de aandelen in de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied. Dit zijn 15 aandelen. De nominale waarde is € 6.750 (€ 450 per aandeel). De netto vermogenswaarde van deze deelneming bedraagt € 28.429.000 per 31 december 2017.					

GR Regionaal archief Rivierenland (RAR)						
Vestigingsplaats	Tiel					
Doel	Het gemeenschappelijk beheer van de archiefbewaarpplaats(en) van de deelnemers en van hun daar naar toe overgebrachte archiefbescheiden. Daarnaast het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die niet naar de archiefbewaarpplaats(en) zijn overgebracht.					
Deelnemers	Colleges van de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neerijnen, Neder-Betuwe, Tiel en Zaltbommel.					
Bestuurlijk belang	<p>Elke gemeente is met een lid vertegenwoordigd in het algemeen bestuur. Elk lid heeft 1 stem. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen, tenzij anders is bepaald in de regeling.</p> <p>Raadsleden hebben geen zitting in het AB, omdat zij geen bevoegdheden hebben overgedragen. De gemeenschappelijke regeling RAR werkt met beeld- en oordeelvormende (BOV) vergaderingen, waarbij daarvoor aangewezen raadsleden en AB-leden in gezamenlijkheid in overleg kunnen treden over de agendapunten van het algemeen bestuur. Deze vergadering vindt plaats voorafgaand aan de AB-vergadering, zodat de AB-leden de meningen uit de BOV kunnen betrekken bij de afwegingen die zij in de AB-vergadering maken.</p> <p>Het Dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee andere leden die door en uit het AB worden aangewezen. De gemeente Geldermalsen maakt deel uit van het dagelijks bestuur van het RAR.</p>					
Relatie met programma's	De GR is opgenomen in Programma 1, Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie. Het RAR beheert verschillende cultureel historische documenten, waaronder fotoarchieven. In die zin beheert het RAR ook het cultureel erfgoed van de gemeente Geldermalsen en de Regio Rivierenland. Gelet op deze cultuurhistorische activiteiten heeft het RAR ook een relatie met Programma 3, Leefbaarheid, welzijn en zorg. Daarnaast heeft het RAR een relatie met de paragraaf Bedrijfsvoering.					
Toezichtsarrangement	Niveau 1 (Bestuurlijk en financieel risico is laag of laag/gemiddeld).					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	265	265	471	436	9.186	8.855
Toelichting financieel belang	Op basis van het inwoneraantal bedraagt het aandeel van Geldermalsen 12,6% van de (netto) lasten van de basistaken.					

GR Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR)						
Vestigingsplaats	Tiel					
Doel	Samenwerking bij de heffing en invordering van de waterschapsbelastingen, afvalstoffenheffing en gemeentelijke belastingen, alsmede bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van de vastgoedinformatie. De taak Basisregistratie Adressen en Gebouwen wordt niet afgenomen.					
Deelnemers	De deelnemers zijn het DB van het Waterschap Rivierenland, het DB van gemeenschappelijke regeling AVRI en de colleges van de gemeenten Culemborg, Geldermalsen, Lingewaal, Maasdriel, Montfoort, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal, Wijk bij Duurstede en IJsselstein.					
Bestuurlijk belang	Alle deelnemende bestuursorganen zijn vertegenwoordigd in het AB, waarbij het Waterschap is vertegenwoordigd met twee leden. Alle deelnemers, met uitzondering van het Waterschap, hebben een stem. De leden namens het Waterschap hebben beiden twee stemmen (= totaal 4 stemmen). Het DB bestaat uit de voorzitter en twee leden, door en uit het AB gekozen, waarbij ten minste een lid gekozen wordt uit de vertegenwoordiging namens het Waterschap.					
Relatie met programma's	De gemeenschappelijke regeling is onderdeel van het Programma 5 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen.					
Toezichtsarrangement	Niveau 1 (Bestuurlijk en financieel risico is laag of laag/gemiddeld).					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote bijdrage 2018	Werkelijke bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	380	367	266	521	12.522	12.95734
Toelichting financieel belang	Het aandeel van Geldermalsen in de kosten bedraagt gemiddeld ongeveer 5,3%. Voor de onderdelen Heffen, Innem, Waarderen en Basisregistraties Adressen en Gebouwen, bedragen onze aandelen respectievelijk 1,9%, 1,0%, 11,4% en 0%.					

NV / BV

NV Alliander	
Vestigingsplaats	Arnhem
Rechtsvorm	NV
Doel	De levering van energie. In het kader van de splitsingswet is het oude Nuon gesplitst in Nuon Energy (leveringsbedrijf) en Alliander (o.a. netwerkbedrijf). Nuon Energy is verkocht aan Vattenfall. Alliander bestaat uit drie werkmaatschappijen, namelijk Liander (netwerkbeheerder), Liandon (consultancy en advies over aanleg en realisatie van, en instandhouding en beheer van complexe energie-infrastructuren en meetdiensten) en Liandyn (actief in o.a. de markt voor verlichting van de openbare ruimte en verkeersregelinstallatie).
Betrokken partijen	De grootste aandeelhouders van Alliander zijn de provincies Gelderland (\pm 45%), Friesland (\pm 13%), Noord-Holland (\pm 9%) en de gemeente Amsterdam (\pm 9%). De overige 24% van de aandelen zijn in handen van 48 gemeenten in Gelderland, Flevoland, Noord-Holland en Zuid-Holland, de gemeente Amersfoort, de provincie Flevoland, en een tweetal houdstermaatschappijen van gemeenten in de Kop van Noord-Holland en de Rijn- en Bollenstreek.
Bestuurlijk belang	De gemeente Geldermalsen bezit 233.211 aandelen Alliander. Dit is 0,170% van het totale aantal uitstaande aandelen.
Relatie met programma's	Programma 5 Financiering en Algemene dekkingsmiddelen
Toezichtsarrangement	Niveau 1 (Bestuurlijk en financieel risico is laag of laag/gemiddeld).

Vitens NV	
Vestigingsplaats	Utrecht
Rechtsvorm	NV
Doel	Het doel van Vitens is de uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf in de ruimste zin van het woord. Dat houdt onder meer in: winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en verder het verrichten van alles dat met de publieke watervoorziening verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn.
Betrokken partijen	Behalve Nuon zijn gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied aandeelhouder van Vitens, dat is opgezet als een naamloze vennootschap.
Bestuurlijk belang	De gemeente is houder van 24.035 aandelen in deze vennootschap. Dit is 0,416% van het totale aantal uitstaande aandelen.
Relatie met programma's	Programma 5 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen
Toezichtsarrangement	Niveau 1 (Bestuurlijk en financieel risico is laag of laag/gemiddeld).

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)	
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	NV
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector). Met specifieke financiële dienstverlening draagt BNG Bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarnaast streeft BNG Bank naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders.
Betrokken partijen	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap.
Bestuurlijk belang	De gemeente Geldermalsen heeft zeggenschap via het stemrecht op de 28.665 aandelen die zij in bezit heeft. Dit is 0,052% van het totale aantal uitstaande aandelen.
Relatie met programma's	Programma 5 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen

Toezichtsarrangement	Niveau 1 (Bestuurlijk en financieel risico is laag of laag/gemiddeld).
-----------------------------	--

Merwede Lingelijn BV	
Vestigingsplaats	Gorinchem
Rechtsvorm	BV
Doel	De voorbereiding en realisatie van de verbeteringen aan de infrastructuur van- en rond de spoorlijn Dordrecht-Geldermalsen (Merwede-Lingelijn); het verrichten van alle verdere handelingen, die met dit doel in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn. De gemeenten geven de Beheer BV opdracht voor het doen realiseren van de verschillende projecten aan de spoorlijn en de stations. Daartoe heeft elke gemeente een realisatieovereenkomst afgesloten met de Beheer BV, voor zover het projecten betreft op het grondgebied van de betreffende gemeente. De beheer BV is namens de gemeenten opdrachtgever van de Provincie Zuid-Holland; de provincie is verantwoordelijk is voor het doen realiseren van de gedeeltelijke spoorverdubbeling, aanpassing van bepaalde treinhalttes, de realisatie van een nieuwe treinhalte en de beveiliging van een aantal overwegen, waaronder die in Beesd.
Betrokken partijen	De gemeenten langs de Merwede-Lingelijn, i.c. Dordrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Giessenlanden, Gorinchem, Leerdam en Geldermalsen.
Bestuurlijk belang	Het maatschappelijke kapitaal van de BV bedraagt € 1.000.000 verdeeld in 1.000.000 aandelen van € 1,--. Het geplaatste kapitaal bedraagt € 250.000. De participatie in het geplaatste kapitaal is gebaseerd op het aandeel van elke gemeente in de te realiseren projecten. De gemeente Geldermalsen heeft 6.000 aandelen, dat is 2,4% van het aantal uitstaande aandelen. Dordrecht heeft 7.275 aandelen, Sliedrecht 101.575 aandelen, Hardinxveld-Giessendam 50.100 aandelen, Gorinchem 50.950 aandelen en Leerdam 30.525 aandelen.
Relatie met programma's	De Merwede Lingelijn als openbaar vervoersvoorziening behoort in de eerste plaats in programma 4 (verkeer). De kwaliteitsverbetering van deze spoorlijn heeft ook een relatie met programma 1 (veiligheid).
Toezichtsarrangement	N.v.t.

Verenigingen en Stichtingen

Stichting Logistieke Hotspot						
Vestigingsplaats	Tiel					
Rechtsvorm	Stichting					
Doel	Het verkrijgen en administreren van aandelen in het kapitaal van de B.V. Logistieke Hotspot Rivierenland, het uitoefenen van financiële rechten en vermogensrechten op deze aandelen en het uitoefenen van de zeggenschapsrechten op deze aandelen. Iedere deelnemer krijgt certificaten van aandelen, die uitgegeven worden door de Stichting LHR. Er is geen directe relatie tussen de BV en certificaathouders.					
Betrokken partijen	Het bestuur bestaat uit zes verschillende 'bloedgroepen'. De groep gemeenten, de Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland N.V., de groep bedrijven logistiek, de groep ontwikkelaars, bouwbedrijven, installatiebedrijven, de agro-bedrijven en de groep financiële instellingen en overige partijen. De groep gemeenten wordt gevormd door de gemeenten Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Lingewaal, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal, Druten en Zaltbommel.					
Bestuurlijk belang	Elke groep heeft het recht om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van één bestuurslid in de Stichting. Bestuursbesluiten worden genomen met ten minste twee/derde van de uitgebracht stemmen, tenzij anders wordt bepaald. Het gewicht van de stem van de groep gemeenten is 20% van het totaal aantal stemmen. De groep gemeenten heeft 2% van de certificaten uitgegeven door de Stichting Logistieke Hotspot Rivierenland. De certificaten geven geen vergaderrecht in de Algemene vergadering van de B.V.					
Relatie met programma's	Programma 2, Wonen, werken en bedrijven.					
Toezietsarrangement	Niveau 1, Bestuurlijk en financieel risico is laag of laag/gemiddeld.					
Financieel belang (x € 1.000)	Begrote gemeentelijke bijdrage 2018	Werkelijk bijdrage 2018	Werkelijk Eigen vermogen		Werkelijk Vreemd vermogen	
			31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018
	2	2	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting financieel belang	Een aandeel in de B.V. is nominaal € 1,-. Er zijn in zijn totaliteit 100.000 aandelen uitgegeven, tegen een waarde van € 6,75 De groep gemeenten heeft 2.000 certificaten (totaal aantal van deze groep). De gemeente Geldermalsen heeft € 1.350 geïnvesteerd en daarvoor 200 certificaten verkregen. In de periode 2014 - 2018 draagt de gemeente daarnaast jaarlijks € 2.500 bij. Over vier jaar is de totale investering € 11.350.					

Overige Samenwerkingsvormen

Nuval	
Vestigingsplaats	Barneveld
Rechtsvorm	
Doel	Aandeelhouders van Vitens en Alliander treden gezamenlijk op als 1 stem binnen het grootaandeelhoudersoverleg Alliander, zodat (kleine) gemeenten meer invloed kunnen uitoefenen.
Betrokken partijen	De gemeenten Aalten, Almere, Apeldoorn, Barneveld, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Dronten, Duiven, Elburg, Ermelo, Geldermalsen, Harderwijk, Hatter, Lelystad, Lochem, Montferland, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Rheden, Rijnwaarden, Westervoort, Winterswijk, Zeewolde, Zevenaar en Zutphen.
Bestuurlijk belang	Geldermalsen bezit 233.211 aandelen Alliander; binnen de Nuval is dat 1,86% van de aandelen Nuval-vertegenwoordigers. Geldermalsen bezit 24.035 aandelen Vitens; binnen de Nuval is dat 1,40% van de aandelen van de Nuval-vertegenwoordigers.
Relatie met programma's	Programma 5 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen
Toezichtsarrangement	N.v.t.

7 Grondbeleid

Doelstelling

Grondbeleid is een belangrijk instrument om mede uitvoering te geven aan doelstellingen die de gemeente zich gesteld heeft op het gebied van ruimtelijk ontwikkelingen, volkshuisvesting, werkgelegenheid, verkeer en vervoer, groen en maatschappelijke ontwikkeling. Voor de gemeente zijn deze doelstellingen voor een belangrijk deel opgenomen in de structuurvisie 'Lekker leven langs de Linge'. Daarnaast wordt facilitair medewerking verleend aan passende ruimtelijke initiatieven van inwoners en ondernemers.

Ontwikkelingen

In 2018 heeft de verbetering van de algemene economie zich doorgezet. Er is nauwelijks inflatie, de rente is laag en het consumentenvertrouwen blijft toenemen. Dit heeft met name een positieve weerslag in de lange termijnvooruitzichten voor De Plantage. In 2018 is het besloten en overeengekomen voor fase 2 en verder gasloos te bouwen, waarmee de gemeente Geldermalsen in De Plantage een mooie stap zet in haar duurzaamheidsambities.

De Plantage

In De Plantage zijn 57 projectmatige kavels en 14 vrije kavels uitgegeven (bij de grondexploitatie spreekt men over gronduitgifte en kavels, anders dan woningen). Dat is in lijn met de geprognosticeerde 65 kavels voor 2018. Desondanks, gezien de florerende woningmarkt was een hoger aantal mogelijk geweest. Echter, mede doordat in 2018 met ontwikkelaars onderhandelingen hebben plaatsgevonden met betrekking tot fase 2a en 2b, is dit uitgebleven. Te verwachten is dat in 2019 een inhaalslag zal worden gemaakt met betrekking tot gronduitgifte. Particuliere bouw kavels van de gemeente verkopen goed en naar verwachting zal deze trend zich doorzetten in 2019.

Hondsgemet

Op bedrijventerrein Hondsgemet is afgelopen jaar circa 3,7 hectare door de gemeente verkocht en daarnaast is circa 3,8 hectare in optie uitgegeven. We verwachten dat deze tendens zich voortzet en dat het optiedeel voor Hondsgemet begin 2019 wordt ingeroepen. Er wordt op Hondsgemet volop gebouwd, na de magere (crisis) jaren wordt er weer goed verkocht en raakt het langzamerhand vol. De ontwikkeling van bedrijventerrein Hondsgemet Noord staat daarom hoog op de agenda. Voor een functioneel goede ruimtelijke en flexibele verkaveling is de Meersteeg 14 aangekocht. Het gevestigde transportbedrijf verhuist naar Hondsgemet Zuid.

Homburg Beesd

In Beesd is de uitbreiding van bedrijventerrein Homburg-Noord in ontwikkeling. De gemeente werkt samen met een ontwikkelaar. Tussen de Parkweg en de Homburg ligt het uitgeefbare deel van de gemeente. In 2018 is een kavel ter grootte van 1609 m² verkocht.

Voor bedrijventerrein Homburg-Zuid is het revitaliseringsplan verder voorbereid. De uitvoering vindt plaats in 2019. Dat plan voorziet onder meer in de doortrekking van de Industrieweg naar het nieuwe deel van Homburg ter verbetering van de verkeersafwikkeling. Besloten is om circa 745 m² te verwerven om als ruilgrond in te zetten om de doortrekking van de Industrieweg mogelijk te maken. Deze wegdoortrekking is onderdeel van het revitaliseringsplan.

Actualisatie gebruik gemeentegrond

Na afronding van de pilot 'Actualisatie gebruik gemeentegrond' in Acquoy en Beesd, is de actie als project doorgezet met als doel in de gehele gemeente gebruik van gemeentegrond zonder afspraken op te sporen. In 2018 is het buitengebied van Acquoy en Beesd, de kern Gellicum en de hele kern Geldermalsen aan bod gekomen. Uit de actie zijn verschillende afspraken gemaakte over verhuur en grondverkoop voortgekomen.

Gemeentelijk gronduitgifte beleid

De gemeente geeft grond uit tegen marktconforme uitgifteprijsen. De grondprijzen worden jaarlijks geactualiseerd.

Woningbouw

De gemeente actualiseert de grondprijzen voor bouwlocaties voor woningen als De Plantage tegelijkertijd met de grondexploitatie.

Bedrijfsgrond.

De grondprijs van bedrijfsgrond is dit jaar niet gewijzigd. de prijs varieert tussen de € 138,-- en 189,-- per m² voor reguliere bedrijfsgrond. Vooralsnog zijn deze nog marktconform.

Overhoeken

De grondprijs voor overhoeken binnen de bebouwde komt zijn dit jaar gehandhaafd op € 100,-- per m². Bij de actualisatie van gebruik van gemeentegrond zijn ook gebieden in het buitengebied meegenomen. Daarvoor is de grondprijs geactualiseerd:

			≤ 70 m ²	> 70 m ²
A	Grond ter hoogte van een woning / (agraris) huisperceel		€ 100,-- per m ²	€ 40,-- per m ²
B	Grond ter hoogte van agrarische bedrijfsbebouwing (geen woning)	€ 40,-- per m ²		
C	Gronden ter hoogte van agrarische percelen	€ 6,50		
D	Grond ter hoogte van bedrijfsbebouwing <i>niet</i> agrarisch	€ 100,-- per m ²		
	Afwijking indien geen van bovenstaande situaties van toepassing is		Er kunnen situaties zijn die in geen van bovenstaande situaties passen of anderszins. Er dient dan maatwerk te worden geleverd. Daarvoor separaat via een collegevoorstel een besluit nemen.	

Nutsbedrijven.

Verkoop van grondperceeltjes aan nutsbedrijven voor het plaatsen van bij voorbeeld meterkasten e.d. bedraagt € 250,-- per m².

Specifieke bestemmingen.

Prijzen van gronden met een specifieke bestemmingen zoals b.v. een winkelbestemming of medische bestemming worden vastgesteld op basis van een taxatierapport op moment dat een verkoop aan de orde is.

Financiële positie

1. Resultaat grondexploitatie 2018

Het resultaat 2018 van de lopende complexen bedraagt €1.162.782 in het voordeel van de gemeente. Dit resultaat betreft voor het grootste gedeelte de vrijval van een deel van de verliesvoorziening op exploitaties, geen winst.

Nr.	Complex		Bedrag in €	N = nadelig V = voordelig
23	Hondsgemet Zuid	Bijstelling uitgeefbare m2 en (verplichte) extra tussentijdse winstneming	1.085.631	V
25	De Plantage	Gedeeltelijke vrijval verliesvoorziening	145.931	V
30	Homburg-Noord	Eenmalig ophogen plankostenbudget	-68.335	N
Totaal			1.163.227	V

2. Financiële situatie complexen

Bij de grondexploitatie gaat de kost voor de baat uit. Eerst worden kosten gemaakt voor aankoop van gronden, welke vervolgens bouwrijp worden gemaakt. Daarna volgt verkoop van de bouwrijpe gronde. In Geldermalsen lopen 3 projecten, of met andere woorden, er zijn 3 grondexploitaties actief: Hondsgemet-Zuid, De Plantage en Homburg-Noord.

Alle grondexploitaties zijn bijgesteld naar de situatie per 1 januari 2019. Hierbij is een rentepercentage van 1,25% aangehouden per 2019 en verder. Het discontopercentage is 2% conform BBV-regelgeving. Als jaarlijkse kostenstijging is met 2,5% gerekend voor de komende 4 jaar, daarna wordt een percentage van 2% gehanteerd. Voor De Plantage is een opbrengstenstijging van 2% toegepast voor de periode 2019-2022, voor de periode 2023 en verder is 0% toegepast. Voor de overige plannen is geen opbrengstenstijging gecalculeerd of anders gecontracteerd. Gelet op de lange looptijd van de exploitatie en de regelgeving in het BBV, is bij de bepaling van de verlies-voorziening voor De Plantage vanaf 2029 (voorzichtigheidshalve) rekening gehouden met een lagere verkoopopbrengst van 10%.

De hierna volgende tabel geeft inzicht in het verloop van de boekwaarde van de lopende plannen. De boekwaarde per 31 december 2018 is vergeleken met de boekwaarde per 31 december 2017. De boekwaarde is het totaal van alle gemaakte kosten en opbrengsten op dat moment. Een negatieve waarde in de tabel betekent dat er meer opbrengsten dan kosten zijn geweest.

Nr.	Complex	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
23	Hondsgemet-Zuid	5.393.866	8.781.959
25	De Plantage	47.475.543	51.138.347
30	Homburg-Noord	565.099	756.536
Totaal		53.424.508	60.676.842

Voor twee plannen is een verliesvoorziening getroffen. In onderstaand overzicht is dit weergegeven.

Nr.	Complex	Waarde 31-12-2018	Voorziening 31-12-2018	Boekwaarde +/- voorziening 31-12-2018
23	Hondsgemet-Zuid	5.393.866	0	5.393.866
25	De Plantage	47.475.543	17.566.849	29.908.694
30	Homburg-Noord	565.099	298.438	266.661
Totaal		53.424.508	17.865.287	35.569.221

In onderstaand overzicht zijn de verwachte resultaten per plan weergegeven in euro's per 1 januari 2019. Dat wordt de netto-contante waarde genoemd.

Nr.	Complex	Resultaat netto- contant per 1-1- 2019	W= winst V= verlies	Getroffen verliesvoorziening per 1-1-2019	Winstneming per 1-1-2019
23	Hondsgemet-Zuid	1.431.660	W	0	3.647.936
25	De Plantage	-17.566.849	V	-17.566.849	
30	Homburg-Noord	-298.438	V	-298.438	
Totaal		-16.433.627		-17.865.287	3.647.936

Complex 23 Hondsgemet-Zuid

Op bedrijventerrein Hondsgemet is in 2018 3,7 hectare verkocht. Ruim 3,4 ha aan een partij die daarnaast nog circa 3,8 hectare in optie heeft. Het betreft overigens een betaal optie. De optievergoeding wordt in mindering op de koopsom gebracht indien de optie wordt ingeroepen, dat wil zeggen dat de 3,8 hectare daadwerkelijk wordt aangekocht. Daarnaast is 2000 m² is verkocht aan een plaatselijke ondernemer. De mogelijkheden tot gronduitgifte aan (industriële) bedrijven op Hondsgemet-Zuid wordt steeds kleiner. De gemeente profiteert van de positieve markt ontwikkelingen. Er zijn inmiddels voorbereidingen gaande om Hondsgemet Noord tot ontwikkeling te brengen. De gemeente heeft daar in het verleden al de nodige gronden aangekocht.

Ten opzichte van de grondexploitatie ultimo 2017 zijn de totale grondopbrengsten gestegen met € 679.000. De voornaamste oorzaak hiervan is de bijstelling van het aantal uitgeefbare vierkante meters voor 'Restant 1^e fase' naar aanleiding van een nieuwe meting en inzichten. Dit is van invloed op het resultaat.

Het resultaat op netto contante waarde (NCW) per 1-1-2019 is € 1,43 mln. inclusief tussentijdse winstneming. Exclusief de (verplichte) tussentijdse winstnemingen, conform de bepalingen in het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), bedraagt het resultaat van de geactualiseerde grondexploitatie ultimo 2018 daarmee € 5,08 mln. NCW.

Complex 25 De Plantage

In 2018 zijn in De Plantage 57 projectmatige kavels en 14 vrije kavels uitgegeven. Dat is minder dan de geprognoseerde 65 kavels voor 2018. Dat is in lijn met de geprognoseerde 65 kavels voor 2018. Desondanks, gezien de florerende woningmarkt was een hoger aantal mogelijk geweest. Echter, mede doordat in 2018 met ontwikkelaars onderhandelingen hebben plaatsgevonden met betrekking tot fase 2a en 2b, is dit uitgebleven. Te verwachten is dat in 2019 een inhaalslag zal worden gemaakt met betrekking tot gronduitgifte. Particuliere bouw kavels van de gemeente verkopen goed en naar verwachting zal deze trend zich doorzetten in 2019.

Voor 2018 waren er in totaal al 330 kavels verkocht, in verschillende woningtypen, wat resulteert in totaal 401 verkochte kavels. Het totaal programma bedraagt 1.541 woningen, tot op heden is daarmee 26% van het totaal programma in kaveluitgifte gerealiseerd.

Qua verdere planvorming is het bestemmingsplan voor de 2e fase vastgesteld en inmiddels onherroepelijk. In deze 2e fase is ruimer verkaveld dan in de 1e fase. Ook zijn in deze fase andere woningtypen gepland. Er is ruimte voor grotere particuliere kavels tot 1.500 m² en ook is ruimte voor huurwoningen.

Het verwachte resultaat is negatief. Netto-contant per 1 januari 2019 is het verwachte verlies € 17,57 mln. Hiervoor is een verliesvoorziening gevormd. Per 1 januari 2018 was het verwachte resultaat een verlies van €17,71. Daarmee is het verlies met circa € 147.000 afgenomen.

Complex 30 Homburg-Noord

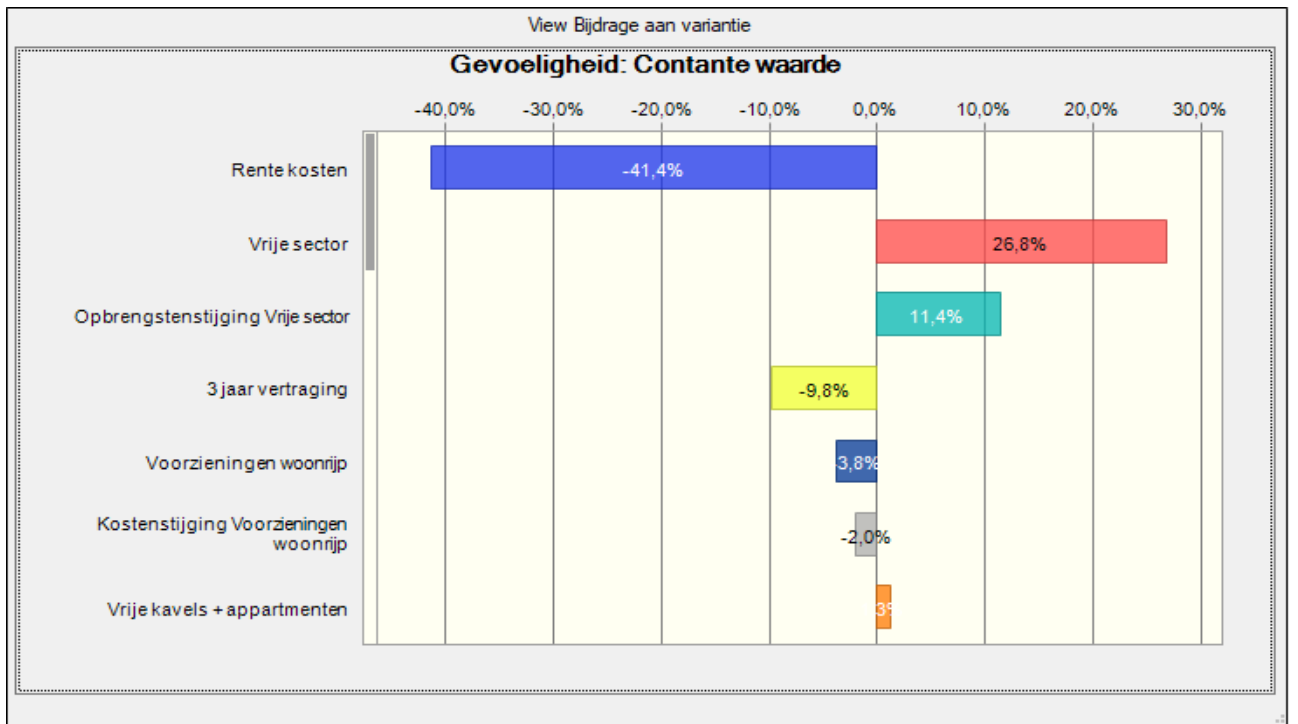
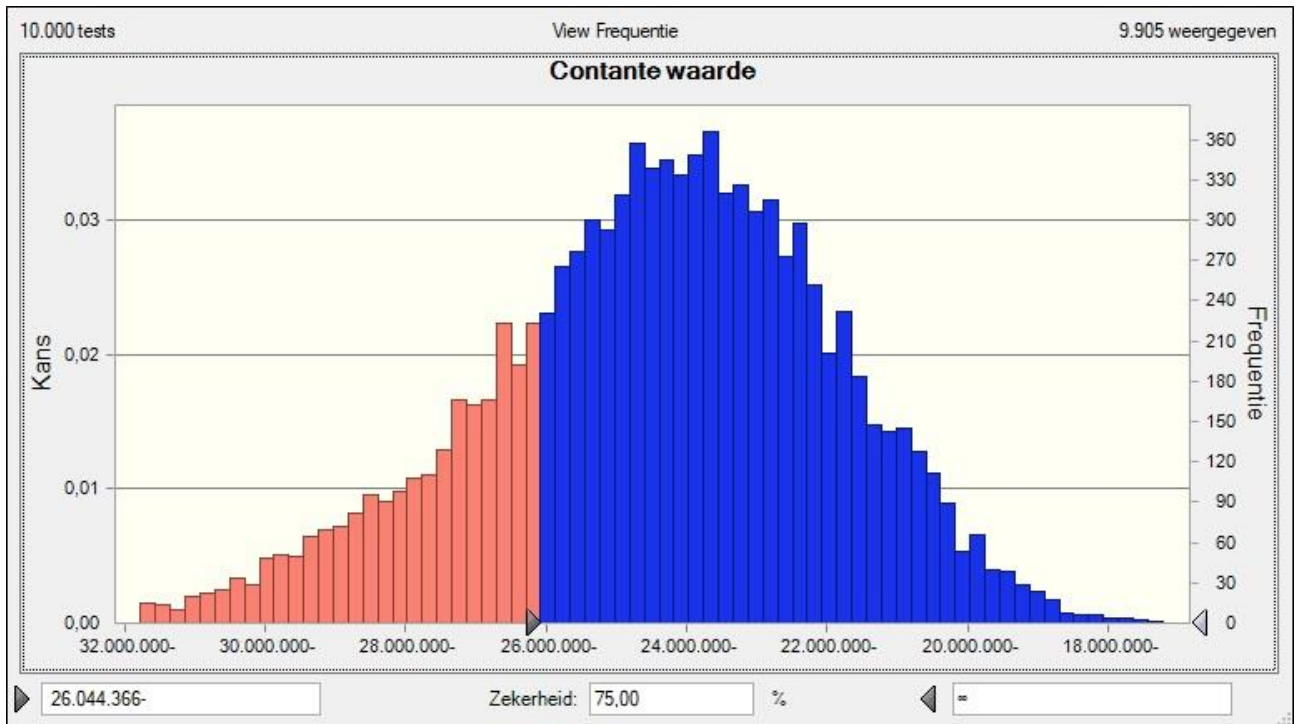
Dit betreft een klein uitgeefbaar bedrijfsterrein aan de noordzijde van Beesd tussen de Parkweg en Homburg van in zijn totaliteit circa 0,7 hectare netto uitgeefbaar. In 2018 is een kavel ter grootte van 1609 m² verkocht. De resterende gronden (2.477 m²) worden naar verwachting verkocht in 2019 en 2020. Het plan is verliesgevend. Netto-contant per 1 januari 2019 bedraagt dit verlies € 298.000. Ten opzichte van vorig jaar is dit een negatieve bijstelling. Per 1 januari 2018 was het verwachte resultaat een verlies van € 230.000

Raadsbesluit 25 september 2018: Hondsgemet Noord

Op 25 september 2018 heeft de raad besloten het gebied Hondsgemet Noord in te richten als bedrijfsterrein. De overheveling van het complex van Strategische gronden (voor een boekwaarde van ongeveer € 14 miljoen) naar een grondexploitatieproject wordt verwerkt in de jaarrekening 2018.

Risicoparagraaf

Het resultaat in de geactualiseerde grondexploitatie De Plantage bedraagt € 17,56 miljoen negatief, dit bedrag wordt opgenomen als verliesvoorziening. Gezien de lange looptijd en het risicoprofiel op de exploitatie van de Plantage is een risicoanalyse uitgevoerd. Middels de applicatie van Crystal Ball is een Monte Carlo simulatie gedraaid. Bij deze simulatie worden aan variabelen van de grondexploitatie bandbreedten toegekend. Vervolgens kan softwarematig 10.000 maal een scenario van de grondexploitatie worden doorgerekend binnen deze bandbreedten. De 10.000 resultaten worden weergegeven in een normaal verdelingsgrafiek. Ook het resultaat van de grondexploitatie kan gepositioneerd worden in deze grafiek. Dit geeft inzicht in het risicoprofiel van de grondexploitatie. Voor De Plantage is berekend welk saldo minimaal behaald wordt in 75% van de gevallen. Dit saldo komt uit op € 26,04 miljoen negatief. Het verschil tussen het resultaat in de geactualiseerde grondexploitatie en de uitkomst van de risicoanalyse is € 8,18 mln., welke als risicoreservering dient te worden opgenomen. Enkele risico's waarmee rekening is gehouden in het model zijn een rentekostenstijging tot 3% en is er een scenario van 3 jaar vertraging van het project. Dit resulteert in bovengenoemde risicoprofiel en daarmee tot een risicoreservering van € 8,18 miljoen.

8 Reserves en voorzieningen

Algemeen

In deze paragraaf 8 is een actueel overzicht opgenomen van de stand van de reserves en voorzieningen per 1 januari 2018 en 31 december 2018. Ook de toevoegingen en onttrekkingen die gedurende het jaar 2018 hebben plaatsgevonden zijn in het overzicht opgenomen. De specifieke toelichting op de mutaties zijn opgenomen in de jaarrekening bij de toelichting op de balans per 31 december 2018. Verder wordt verwezen naar de hiervoor opgenomen paragraaf 3 'Onderhoud kapitaalgoederen' waarin nader wordt ingegaan op de diverse beheerplannen waar een voorziening voor is gevormd, bijvoorbeeld voor de wegen, de overige gemeentelijke gebouwen en de begraafplaatsen. In de Oogstrapportage is voorgesteld een aantal bestemmingsreserve bij het opstellen van de jaarrekening 2018 te beëindigen. Dit als voorbereiding op de samenvoeging met de Gemeenten Neerijnen en Lingewaal.

Wettelijke aspecten

Gemeentelijke reserves en voorzieningen behoren tot het financiële vermogen van de gemeente. Het omgaan met reserves en voorzieningen is één van de instrumenten van het financieel beleid en daarom vatbaar voor bestuurlijke keuzes. De keuze wordt veelal ingegeven door een bedrijfseconomische en/of een politieke visie.

Onderscheid reserves en voorzieningen

In het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) worden in de artikelen 43 en 44 de begrippen reserves en voorzieningen nader gedefinieerd en toegelicht.

Volgens artikel 43 worden de reserves in de balans onderscheiden naar:

- de algemene reserve;
- de bestemmingsreserves.

Er wordt geen onderscheid gemaakt in typen bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Voorzieningen worden volgens artikel 44 gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in het voorafgaande begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.

In artikel 44 lid 2 is bepaald dat tot de voorzieningen ook moeten worden gerekend de van derden verkregen middelen, die specifiek besteed moeten worden. Op de balansdatum nog niet afgerekende bijdragen en subsidies van derden worden in een voorziening gestort en niet als voorheen onder de te betalen bedragen in de balans verwerkt. Tot deze categorie behoren niet de van een Europees of Nederlands overheidslichaam ontvangen bedragen. De niet bestede middelen van deze organisaties die in een volgend begrotingsjaar gebruikt gaan worden dienen als voorruitontvangst te worden verwerkt en niet te worden toegevoegd aan een voorziening. Verwezen wordt in dit verband naar de in artikel 49 van het BBV genoemde uitzonderingen.

Lid 3 van artikel 44 bepaalt dat er geen voorzieningen mogen worden getroffen voor jaarlijks terugkerende, aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume, zoals pensioen en wachtgeldverplichtingen. Reden hiervoor is dat dergelijke verplichtingen bij gemeenten al in de begroting en de meerjarenraming zijn verwerkt. Verplichtingen waarvan het bedrag oploopt, dienen wel als voorziening te worden opgenomen, bijvoorbeeld kan gedacht worden aan wachtgeldverplichtingen bij personele krimp.

Het onderscheid tussen reserves en voorzieningen is verder van belang omdat reserves eigen vermogen zijn en voorzieningen worden gerangschikt onder vreemd vermogen. Aan een voorziening kleeft een verplichting. De aanwending van reserves is vrijblijvender, omdat de raad een besluit kan nemen over de omvang en mogelijk een andere aanwending van de geldmiddelen. Via naamgeving en toelichting kan een en ander worden verduidelijkt.

Door het verbod om bestemmingsreserves rechtstreeks in mindering te brengen op de waarde van activa met een economisch nut, wordt bij de bestemmingsreserves onderscheid gemaakt tussen bestemmingsreserves, die nog open staan en bestemmingsreserves, die aangehouden worden voor de dekking van kapitaallasten van activa die al in het bezit zijn van de gemeente. Wijziging van de bestemming van de laatste categorie heeft immers rechtstreekse gevolgen voor het exploitatieresultaat.

Voorzieningen die gevormd zijn voor oninbaarheid van debiteuren (dubieuze debiteuren) en exploitatietekorten van de bouwgrondexploitatie zijn niet in deze paragraaf opgenomen. Deze voorzieningen zijn op basis van artikel 63 lid 8 in mindering gebracht op de waardering van de activa en worden daarom niet in deze paragraaf als een voorziening gepresenteerd.

In deze paragraaf is ook de besluitvorming verwerkt naar aanleiding de vaststelling van de Jaarrekening 2017 in de raadsvergadering van 3 juli 2018, nummer 18.008435, welke sluit met een voordelig resultaat (na bestemmen) van € 5.381.517.

Het resultaat 2017 is ten gunste gebracht van:

- De algemene reserve grondexploitatie € 2.970.137;
- De bestemmingsreserve Revolverend fonds duurzaamheidsdoeleinden € 26.135;
- De bestemmingsreserve Verduurzaming scholen € 2.385.245.

In het kader van de herindeling van de drie gemeente is een inventarisatie gemaakt op de bestaande reserves en voorzieningen van de drie gemeenten. De drie gemeenten hebben allen een eigen beleid gevoerd om taken, projecten of kosten ofwel via de exploitatie te financieren, ofwel via reserves en voorzieningen. De gemeente Geldermalsen heeft een groot aantal bestemmingsreserves.

Voor een aantal bestemmingsreserves geldt dat de andere gemeenten voor deze taken geen bestemmingsreserves hebben en de kosten in de exploitatie hebben opgenomen.

Voor een aantal bestemmingsreserve, die in het verleden zijn ingesteld, zijn de beschikbare budgetten niet meer nodig na 2018.

Bij de oogstrapportage is besloten diverse bestemmingsreserves per einde 2018 op te heffen.

Overzicht reserves en voorzieningen

	Stand per 1-1-2018	Resultaat 2017	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2018
Algemene reserve					
Algemene reserve (risicobuffer)	10.499.939		3.643.954	2.349.444	11.794.449
Algemene reserve Grex	8.820.223	2.970.137	220.506	358.858	11.652.008
Alg res pref aandelen Vitens	1.592.396		-	-	1.592.396
Alg res bonusaandelen BNG	65.038		-	-	65.038
Subtotaal	20.977.596	2.970.137	3.864.460	2.708.302	25.103.891
Programma 1					
Herindelings budget West Betuwe	-		675.594	-	675.594
Eigen risico schadegevallen	87.843		25.000	112.843	0
Bijdrage Huisv. Veiligheidsregio	1.927.491		0	66.465	1.861.026
Vraaggerichte Dienstverlening	19.938		0	19.938	0
Raadsbudgetten	6.355		0	6.355	0
Cartografie	20.228		0	20.228	0

BGT	126.559		0	98.550	28.009
Structurele afwezigheid 2018	303.718		0	303.718	0
Personeel en organisatie (P&O)	30.250		0	30.250	0
Opleiding, vorming & training OVT	136.850		152.970	289.820	0
Vervangingsinvesteringen ICT	1.581.239		364.991	785.778	1.160.452
Verv. Inv. Facilitaire zaken	222.017		69.346	76.736	214.627
Dekking kap last noodstroomvoorz	70.665		0	7.067	63.598
PMO Arbo	10.716		0	10.716	0
Flankerend beleid/businesscases	21.408		0	21.408	0
Flankerend beleid (muv bus.cas.)	201.483		49.650	251.133	0
Terugdringen ziekteverzuim	10.000		0	10.000	0
Afkoop stuwmeren	89.475		0	89.475	0
WKR	34.000		0	34.000	0
Revolverende fonds MVI en duurz	18.000	26.135	9.500	7.663	45.972
Totaal	4.918.235	26.135	1.347.051	2.242.143	4.049.278
Programma 2					
Bodemsanering	221.676		19.133	140.808	100.001
Herziening/act bestemmingsplan	168.073		50.315	185.388	33.000
Economisch actieplan	60.001		0	30.001	30.000
Dekking kap last Skaeve Huse	87.721		0	0	87.721
Duurzaamheid	34.023		354.160	65.720	322.463
Pilot aanpak oneigenl gebr gem gr	116.910		15.539	116.910	15.539
Gebiedsfonds	1.335.118		67.000	581	1.401.537
Dekking plankosten RO	131.774		0	131.774	0
Dekking kap last Revit BT Homburg	687.580		70.000	0	757.580
Totaal	2.842.876	-	576.147	671.182	2.747.841
Programma 3					
Welvarend	28.240		16.600	44.840	-
Speelplekkenbeleid	43.006		24.000	67.006	-
Statushouders	306.012			306.012	-
Jeugd- en jongerenbeleid	48.871		-	48.871	-
Vervanging inventaris gymlokalen	144.128		18.540	54.199	108.469
Leefbaarheid	216.216		-	143.923	72.293
Sociaal Domein	1.255.739		0	224.630	1.031.109
Dekking kap last MFC De Pluk	839.903		0	22.103	817.800
Dekking kap last sportterreinen	1.114.000		191.321	30.909	1.274.412
Sport en bewegen	102.792		34.813	44.103	93.502
Sociaal Ondernemen	62.116		-	62.116	-
Duurzaam	-	2.385.245		-	2.385.245
Totaal	4.161.023	2.385.245	285.274	1.048.712	5.782.830
Programma 4					
Onderhoud wegmarkeringen	35.069		18.000	53.069	-
Uitwerkingsplan Lingekwartier	69.690		-	69.690	-
Bebording en bebakening wegen	56.802		58.750	115.552	-
Verkeersregelinstallaties	56.883		22.500	79.383	-

Verbetering Merwede Lingelijn	15.557	-	15.557	-
Mobiliteitsplan	187.490	63.520	206.010	45.000
Landschapsonwikkelingsplan	167.556	70.778	23.174	215.160
Monumenten	26.516	30.000	56.516	-
Renovatie groen	66.820	79.005	114.825	31.000
Opstellen beheerplan groen	38.720	4.840	-	43.560
Herinr RSW Meteren/GDM	701.353	-	237.297	464.056
Infrastructurele knelpunten	13.465	-	13.465	-
Herinr OR Centrum Geldermalsen	1.059.904	-	94.283	965.621
Dekking kap last openb verlichting	85.635	87.796	-	173.431
Bijdrage spoorproject GDM-Tricht	3.700.000	-	-	3.700.000
Dekking kap last K+R fietspad Lwn	94.200	729	4.183	90.746
Dekking kap last Dorpspl Beesd	266.886	-	84	266.802
Vervanging tractie	562.260	97.551	104.695	555.116
Dekking kap last R&R wegen	423.200	748.102	-	1.171.302
Dekking kap last H. Kuijkstr Oost	-	227.000	-	227.000
Dekking kap last p. plaatsen de Pluk	-	150.000	-	150.000
Totaal	7.628.006	-	1.658.571	8.098.794
Financiering en alg dekkingsmiddelen				
BTW compensatiefonds (BCF)	114.365	-	114.365	-
Dekking toekomstig nadelig saldi	490.101	-	490.101	-
Gemeentelijke eigendommen	14.901	-	14.901	-
Precariobelasting	7.881.669	2.123.302	-	10.004.971
Totaal	8.501.036	-	2.123.302	10.004.971
Totaal bestemmingsreserves	28.051.176	2.411.380	5.990.345	30.683.714
Totaal reserves	49.028.772	5.381.517	9.854.805	55.787.605

Overzicht voorzieningen	Stand per 1-1-2018	Toevoeging	Vrijval ten gunste van resultaat	Aanwending	Stand per 31-12-2018
Beheerplannen					
Wegen	833.362	865.000	0	1.071.172	627.190
Onderhoud civiele kunstwerken	128.110	51.750	0	130.100	49.760
Openbare verlichting	255.936	89.009	0	71.949	272.996
Sportterreinen	0	0		0	0
Beschoeiingen	133.474	44.010	0	97.287	80.197
Baggeren	262.734	146.685	105.000	284.560	19.859
Onderwijsgebouwen	15.876	0	0	0	15.876
Overige gemeentelijke gebouwen	927.088	393.218	0	160.047	1.160.259
Begraafplaatsen	65.476	239.664	0	198.740	106.400
Subtotaal	2.622.056	1.829.336	105.000	2.013.855	2.332.537
Van derden beklemde middelen					
Riolering	1.574.520	3.638.201	997.291	2.171.617	2.043.813
Afkoop onderh begr plaatsen	1.013.959	234.069	152.034	0	1.095.994
Zwerfafval	110.445	0	0	37.552	72.893
Subtotaal	2.698.924	3.872.270	1.149.325	2.209.169	3.212.700
Overige voorzieningen					
Pensioenverplichting ex-weth	1.657.796	0	474.536	80.272	1.102.988
Subtotaal	1.657.796	-	474.536	80.272	1.102.988
Totaal voorzieningen	6.978.776	5.701.606	1.728.861	4.303.296	6.648.225

Jaarrekening 2018

1. Overzicht van baten en lasten en de toelichting

1.1 Algemeen

In de programmarekening zijn de gerealiseerde baten en lasten per programma verantwoord. Artikel 27 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft verder een afzonderlijk overzicht van algemene dekkingsmiddelen voor. In dat overzicht wordt dus met name de dekking van de lasten van de programma's belicht.

Volgens de voorschriften (BBV) wordt door samenvoeging van deze overzichten het gerealiseerde saldo van baten en lasten bepaald. Afzonderlijk worden de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma in beeld gebracht, waarna deze vervolgens worden verrekend met het gerealiseerde saldo van baten en lasten. Het resultaat dat ontstaat, is het gerealiseerde resultaat 'na' bestemmen.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

De kosten van overhead worden niet meer verdeeld over de andere taakvelden en daarmee ook niet over de programma's, maar worden gepresenteerd in een afzonderlijk overzicht. Directe personeelskosten van medewerkers die direct aan een programma/taakveld werken worden wel aan dat programma toegerekend.

1.2 Budgetautorisatie van de programma's

In onderstaande overzichten zijn de baten en lasten per programma vermeld. Deze overzichten tonen het abstractieniveau waarop, in het kader van de dualisering, de gemeenteraad de begrotingsbudgetten heeft geautoriseerd.

Binnen deze budgetten is het college van burgemeester en wethouders bevoegd om, in overeenstemming met de besluitvorming van de gemeenteraad, de begroting uit te voeren. Indien in de loop van het dienstjaar noodzakelijke mutaties op deze budgetten zijn ontstaan, is de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

Aan de hand van de vastgestelde programmabudgetten zijn door het college de productenramingen 2018 vastgesteld. In deze productenramingen zijn de programma's gedetailleerd uitgewerkt, vertaald naar gemeentelijke producten.

In het volgende overzicht zijn de lasten en baten weergegeven volgens de (vastgestelde) begroting voor wijziging, de lasten en baten volgens de begroting na wijziging en de gerealiseerde lasten en baten.

1.3 Het overzicht van baten en lasten

1.3.1 Het overzicht van baten en lasten per programma

Onderstaand overzicht van baten en lasten op basis van de door de Raad opgestelde programma-indeling.

Programma Lasten:	Begroting 2018 voor wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	-11.180.729	-18.366.589	-17.000.014
Wonen, werken en bedrijven	-7.255.569	-9.746.471	-17.200.294
Leefbaarheid, welzijn en zorg	-26.698.194	-27.985.860	-29.366.646
Landschap, verkeer en openbare ruimte	-9.694.490	-12.480.534	-10.253.501
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	-929.228	-1.016.465	-930.975
Totaal lasten	-55.758.210	-69.595.919	-74.751.430

Programma Baten:	Begroting 2018 voor wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	524.438	4.220.294	4.482.952
Wonen, werken en bedrijven	7.840.965	7.281.769	16.380.062
Leefbaarheid, welzijn en zorg	5.155.793	5.292.877	6.307.577
Landschap, verkeer en openbare ruimte	5.753.567	6.257.794	6.162.363
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	43.280.121	44.971.970	45.029.522
Totaal baten	62.554.884	68.024.704	78.362.476

Gerealiseerd saldo van baten en lasten (excl. reserve)	6.796.674	-1.571.215	3.611.047
Toevoeging reserves	-8.120.864	-14.585.602	-15.236.322
Onttrekking reserves	2.328.287	16.156.817	13.858.999
Gerealiseerd resultaat (incl. reserves)	1.004.097	0	2.233.725

1.3.2 Het overzicht van baten en lasten op basis van de BBV-voorschriften

Op basis van de gewijzigde BBV regelgeving is het verplicht in het overzicht van baten en lasten specifiek een drietal posten te verbijzonderen, te weten Overhead, vennootschapsbelasting en de post onvoorzien. De post overhead is in de door de raad vastgestelde programma indeling opgenomen onder het Programma Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie. De post vennootschapsbelasting en onvoorzien onder het programma Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Het overzicht van baten en lasten op basis van de gewijzigde voorschriften is onderstaand opgenomen.

Programma	Begroting 2018 voor wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Lasten			
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	-4.501.237	-9.973.040	-9.275.801
Wonen, werken en bedrijven	-7.255.569	-9.746.471	-17.200.294
Leefbaarheid, welzijn en zorg	-26.698.194	-27.985.860	-29.366.646
Landschap, verkeer en openbare ruimte	-9.694.490	-12.480.534	-10.253.501
Subtotaal programma's	-48.149.490	-60.185.905	-66.096.242
Algemene dekkingsmiddelen			
Lokale heffingen	-292.572	-312.880	-299.941
Algemene uitkeringen	0	0	-10.956
Dividend	0	0	0
Saldo financieringsfunctie	-510.656	-703.585	-606.351
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	-803.228	-1.016.465	-917.248
Overhead	-6.679.492	-8.393.549	-7.724.213
Vennootschapsbelasting	0	0	-13.727
Onvoorzien	-126.000	0	0
Totaal lasten	-55.758.210	-69.595.919	-74.751.430
Baten			
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	519.980	4.165.036	4.415.292
Wonen, werken en bedrijven	7.840.965	7.281.769	16.380.062
Leefbaarheid, welzijn en zorg	5.155.793	5.292.877	6.307.577
Landschap, verkeer en openbare ruimte	5.753.567	6.257.794	6.162.363
Subtotaal programma's	19.270.305	22.997.476	33.265.294
Financiering en algemene dekkingsmiddelen			
Lokale heffingen	10.763.100	10.842.330	10.791.115
Algemene uitkeringen	31.137.480	32.358.354	32.377.164
Dividend	276.100	308.805	307.830
Saldo financieringsfunctie	1.103.441	1.462.481	1.553.414
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	43.280.121	44.971.970	45.029.523
Overhead	4.458	55.258	67.660
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0
Totaal baten	62.554.884	68.024.704	78.362.477
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	6.796.674	-1.571.215	3.611.047
Toevoeging aan reserves	-8.120.864	-14.585.602	-15.236.322
Onttrekking aan reserves	2.328.287	16.156.817	13.858.999
Gerealiseerd resultaat na bestemming	1.004.097	-	2.233.724

Overzicht verloop resultaat

Overzicht verloop resultaat	Begroting 2018 voor wijziging	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018
Resultaat (incl. reguliere mutaties reserves)	1.004.097	2.653.775	4.887.499
Resultaat na bestemmen	1.004.097	2.653.775	4.887.499

Overzicht mutaties reserves per programma

Programma	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	697.592	1.373.186
Wonen, werken en bedrijven	643.608	576.147
Leefbaarheid, welzijn en zorg	2.670.519	2.670.519
Landschap, verkeer en openbare ruimte	1.615.983	1.658.571
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	8.957.900	8.957.899
Totaal toevoegingen	14.585.602	15.236.322
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	4.283.400	3.859.095
Wonen, werken en bedrijven	1.324.487	1.030.040
Leefbaarheid, welzijn en zorg	1.143.589	1.048.711
Landschap, verkeer en openbare ruimte	2.882.155	1.397.969
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	6.523.186	6.523.185
Totaal onttrekkingen	16.156.817	13.859.000

1.4 Financieel resultaat

1.4.1 Resultaat

De Programmabegroting 2018 sloot met een voordelig saldo van € 1.004.000. Het saldo van de Jaarrekening 2018 is uitgekomen op een voordelig resultaat van € 4.887.499. Ten opzichte van het voordelig saldo van € 2.653.775 volgens de begrotingswijziging van december 2018, is er sprake van een voordelig verschil van € 2.251.724.

Het voordelig resultaat van € 4.887.499 is in afwachting van definitieve besluitvorming, conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV), afzonderlijk op de balans opgenomen onder gerealiseerde resultaat na bestemmen. Dit resultaat is inclusief het voordelig saldo van de grondexploitatie ad € 1.072.506.

Door uw raad is bij de vaststelling van de Oogstrapportage 2018 en de algemene begrotingswijziging van december 2018 al € 2.653.775 (tussentijds) bestemd. Het gaat hierbij om de toevoeging aan de Algemene Reserve ter verbetering van de vermogenspositie. Indien deze tussentijdse toevoeging niet zouden hebben plaatsgevonden, dan zou er nu een te bestemmen resultaat van € 4.887.499 zijn geweest.

1.4.2 Grondexploitatie

Lopende complexen (verliesvoorzieningen)

Alle grondexploitatieberekeningen zijn geactualiseerd. De werkelijke kosten en opbrengsten tot en met 2018 zijn verwerkt. De nog te verwachten opbrengsten zijn bijgesteld naar de nieuwste gegevens en ook is er een nieuwe inventarisatie van de nog te maken kosten na 31 december 2018 gemaakt. Als gevolg hiervan is er in het dienstjaar 2018 een per saldo bedrag van € 77.596 gedeeltelijk vrijgevallen uit de diverse voorzieningen voor exploitatietekorten van de complexen in de grondexploitatie. In de (gewijzigde) begroting 2018 was rekening gehouden met een vrijval van € 29.225 zodat er per sprake is van een voordeliger saldo van € 48.371 voor de lopende complexen binnen de grondexploitatie. Een nadere toelichting op de lopende complexen van de grondexploitatie is te vinden in paragraaf 7 Grondbeleid in het Jaarverslag 2018.

Lopende complexen (tussentijdse winstneming)

De bepalingen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) ten aanzien van (verplichte) tussentijdse winstnemingen op de grondexploitaties zijn aangescherpt. Hierdoor heeft er in 2018 een tussentijdse winstneming van € 1.085.631 plaatsgevonden bij het complex Hondsgemet-Zuid. Voor dit complex is voorgaande jaren ook al een tussentijdse winstneming van € 2.562.485 plaatsgevonden, zodat er per saldo tussentijds al een bedrag van € 3.648.116 aan winst is genomen.

Niet aan de complexen toe te rekenen lasten

De voor de grondexploitatie gemaakte uren kunnen niet volledig worden toegerekend aan de verschillende complexen. Ten opzichte van de begroting wordt er € 27.307 minder aan de lopende complexen toegerekend. Geraamd was een niet toe te rekenen bedrag van € 63.414, terwijl dit in werkelijkheid € 60.721 is geworden.

1.4.3 Rekening resultaat versus begroting

Met behulp van de Bloesemrapportage, de Oogstrapportage en de algemene begrotingswijzigingen is de gemeenteraad in de loop van 2018 regelmatig op de hoogte gehouden van de financiële stand van zaken. Naast de uit de raadsbesluiten voortvloeiende begrotingswijzigingen heeft dit eveneens geleid tot de nodige tussentijdse aanpassingen van de ramingen.

Rekening resultaat versus begroting	2018
De begroting gaf na verwerking van alle wijzigingen een positief saldo (na bestemmen)	2.653.775
De rekening (inclusief grondexploitatie) resulteert in een positief gerealiseerd resultaat van	4.887.499
Voordelig verschil ten opzichte van de begroting na wijziging	2.233.724

De resultaten 2018 (na bestemmen) zijn als volgt:

	Resultaat begroting na wijziging	Resultaat jaarrekening	Verschil
Resultaat (exclusief grondexploitatie)	2.687.964	3.814.993	1.127.029
Resultaat van de grondexploitatie	-34.189	1.072.506	1.106.695
Totaal	2.653.775	4.887.499	2.233.724

In het volgende overzicht is dit verschil gespecificeerd per programma:

Resultatenrekening overeenkomstig voorschriften	Saldi 2018 begroting na wijziging	Resultaat jaarrekening	Verschil
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	-14.146.295	-12.517.062	1.629.233
Wonen, werken en bedrijven	-2.464.702	-820.231	1.644.471
Leefbaarheid, welzijn en zorg	-22.692.983	-23.059.069	-366.086
Landschap, verkeer en openbare ruimte	-6.222.740	-4.091.138	2.131.602
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	43.955.505	44.098.547	143.042
Gerealiseerd saldo baten en lasten	-1.571.215	3.611.047	5.182.262
Mutaties reserves	1.571.215	-1.377.323	-2.948.538
Gerealiseerd resultaat na bestemming	-	2.233.724	2.233.724

De voornaamste verschillen in het gerealiseerde resultaat, die de uiteindelijke positieve afwijking ten opzichte van de raming na wijziging van per saldo € 2.233.724 veroorzaken, worden bij de programma's toegelicht.

Op basis van de gewijzigde BBV regelgeving is het verplicht in het overzicht van baten en lasten specifiek een drietal posten te verbijsonderen, te weten Overhead, vennootschapsbelasting en de post onvoorzien. De post overhead is in de door de raad vastgestelde programma indeling opgenomen onder het Programma Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie. De post vennootschapsbelasting en onvoorzien onder het programma Financiering en algemene dekkingsmiddelen. Het overzicht van baten en lasten op basis van de gewijzigde voorschriften is onderstaand opgenomen.

1.4.4 Gerealiseerd resultaat

Het positieve gerealiseerde resultaat ad € 2.233.724 (inclusief resultaat grondexploitatie) is, in afwachting van de besluitvorming met betrekking tot de bestemming, afzonderlijk op de balans opgenomen als "gerealiseerde resultaat".

1.4.5 Voorstel tot resultaatbestemming

Voorgesteld wordt het positief gerealiseerde resultaat ad € 2.233.724 als volgt te bestemmen:

- een bedrag van € 1.149.657 toe te voegen aan de algemene reserve grondexploitaties.
- een bedrag van € 200.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Spoorproject geluidsschermen plan Lingedonk.

- Een bedrag van € 1.031.109 te onttrekken aan de bestemmingsreserve sociaal domein ter dekking van het tekort op het sociaal domein.
- het restant bedrag van € 1.992.327 toe te voegen aan de algemeen reserve

1.4.6 Algemene toelichting salarislasten van huidig en voormalig personeel

Een van de grotere uitgavenposten in de begroting zijn de salarislasten van het huidig en voormalig personeel, gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De lasten van het ambtelijk apparaat worden over de verschillende programma's verdeeld en op deze plaats wordt op één centrale plek aandacht geschonken aan de geraamde salarislasten t.o.v. de werkelijke salarislasten.

In het volgende overzicht is het verschil weergegeven tussen de raming en de werkelijkheid van de salarislasten van het huidig en voormalig personeel, gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders.

Lasten huidige en voormalig personeel gemeenteraad en college	Begroting 2018 (na wijziging)	Werkelijk 2018	Vershil
Totaal	9.154.595	9.059.132	95.463
Totaal personeelslasten	9.154.595	9.059.132	95.463

1.5 Programma's versus begroting

Hierna worden per programma de verschillen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde werkelijke uitkomsten toegelicht. Tevens is het verloop van de aan het programma gerelateerde reserves, voorzieningen en kredieten weergegeven en toegelicht. Voor een meer gedetailleerde toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

1.5.1 Programma 1 Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Lasten (x 1.000)			
0.1 Bestuur	1.401	6.447	5.795
0.2 Burgerzaken	589	816	813
0.4 Overhead	6.679	8.394	7.724
0.8 Overige baten en lasten	211	150	152
0.10 Mutaties reserves	698	698	1.373
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.839	1.869	1.868
1.2 Openbare orde en veiligheid	461	564	550
8.1 Ruimtelijke Ordening	0	127	99
Totaal Lasten	11.878	19.065	18.374
Baten (x 1.000)			
0.1 Bestuur	0	3.555	3.772
0.2 Burgerzaken	502	494	526
0.4 Overhead	4	55	68
0.8 Overige baten en lasten	0	24	24
0.10 Mutaties reserves	611	4.283	3.859
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	75	75
1.2 Openbare orde en veiligheid	18	18	18
8.1 Ruimtelijke Ordening	0	0	0
Totaal Baten	1.135	8.504	8.342
Exploitatieresultaat na bestemming	10.744	10.560	10.032

De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	698	698	1.373

Totaal toevoegingen	698	698	1.373
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	611	4.283	3.859
Totaal onttrekkingen	611	4.283	3.859
Saldo mutaties reserves	87	-3.586	-2.486

Toelichting

Ten opzichte van de begroting (na wijziging) valt de werkelijke realisatie € 529.000 voordelige uit. Dit verschil heeft de volgende oorzaken (afgerond op duizendtallen):

Toelichting afwijkingen Programma 1	Incidenteel/ structureel	Nadeel	Voordeel
Lager kosten pensioenvoorziening wethouders	I		140.000
Minder inhuur dan geraamd	I		65.000
Overhead:			
Representatie uitgaven	I		13.000
Lagere huisvestingslasten	I		30.000
Facilitaire voorzieningen	I		35.000
WKR afdrachten	I		15.000
Lagere uitgaven abonnementen	I		45.000
Overige overhead	I		65.000
Diverse kleine verschillen	I		121.000
Subtotaal			529.000
Totaal saldo verschillen Programma 1			529.000

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie na bestemmen:

Wethouders:

Een herberekening (actualisatie) op de voorziening pensioenen wethouders levert een voordeel op van € 140.000.

Personele Inzet:

In april 2018 is ten behoeve van de fusiewerkzaamheden en planning gemaakt voor de uit te voeren werkzaamheden regulier en voor de uitwerking van de fusie. Voor diverse ondersteuning van de reguliere werkzaamheden is minder ingehuurd waardoor er een voordeel is van € 65.000

Overhead:

Op basis van de voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)) worden de kosten van overhead aan dit programma toegerekend. Op de totale overheadkosten zijn in 2018 diverse afwijkingen. Onderstaand de worden de grootste afwijkingen van de overheadkosten toegelicht:

Representatie uitgave

Bij de oogst is budget (25.000) gereserveerd voor het afscheid van de gemeente Geldermalsen. Door dit op een dag voor zowel college- en raadsleden en medewerkers te organiseren konden de kosten worden beperkt en is dit budget niet geheel benodigd geweest. Gedurende het gehele jaar zijn diverse uitgaven gecombineerd met harmonisatiewerkzaamheden waardoor er in totaliteit € 13.000 in 2018 niet is uitgegeven.

Huisvesting

Kuipershof 2 € 30.000

In verband met de naderende fusie en mogelijke verbouw is het gebouw vooral beheerd op correctieve storingen. Ook de energielasten van 2018 vallen door de weersomstandigheden gunstig uit. Dit leverde lagere exploitatiekosten op en daarmee een incidenteel voordeel van circa € 30.000, op een begroot bedrag van € 327.000.

Facilitair porti en kopieerkosten, meubilair

Portikosten

Deze begrotingspost is schommelend. Het ene jaar wordt meer verzonden dan het andere jaar. Afgelopen jaar is minder post verstuurd. Door zekerheid te brengen in de informatievoorziening naar de inwoners zijn mailingen ook vaker door de eigen dienst bezorgd. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 15.000 op een begroot bedrag van € 48.000.

Kopieerkosten

De verbruikskosten zijn dit jaar lager uitgevallen dan ingeschat. Hierdoor is een incidenteel voordeel ontstaan van € 10.000 op een begroot bedrag van € 47.000.

Meubilair

Er is in 2018 minder uitgaven aan de vervanging van meubilair Er is een incidenteel voordeel van €10.000.

Belasting Werkkostenregeling (WKR)

Bij de belastingcontrole is gebleken dat de registratie van de WKR door Geldermalsen goed wordt uitgevoerd. Voor 2018 is gebleken dat er minder aanspraak is gedaan op belastbare middelen. Er is € 15.000 minder eindheffing te betalen.

Abonnementen en juridische adviezen

Het aangaan van een nieuw digitaal abonnement voor het taakveld Algemeen Juridische Zaken is het afgelopen jaar opgeschort vanwege de voorgenomen bestuurlijke fusie met de gemeenten Neerijnen en Lingewaal. Het voordeel heeft daarom een incidenteel karakter. Daarnaast zijn in afwachting van de fusie minder uitgaven aan vakinhoudelijke abonnementen en afdelingsgerelateerd uitgaven. Het totale incidentele voordeel bedraagt circa € 45.000.

Overige overhead:

Bijdrage BWB

De bijdrage aan de Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (BWB) is € 23.000 lager dan geraamd. Dit voordeel bestaat uit diverse verrekeningen voor kapitaallasten en personeelsgerelateerd kosten.

Overige:

Aan diverse algemene overhead kosten (o.a. lunches, arbo, ondernemersraad, cursussen) is in 2018 minder uitgegeven.

Reserves en voorzieningen

Hieronder zijn mutaties in reserves en voorzieningen, die aan dit programma zijn gerelateerd, weergegeven. Voor de specificatie van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting bij de balans.

Toevoegingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Eigen risico schadegevallen	25.000	25.000
Flankerend beleid bezuinigingen	49.650	49.650
Vervangingsinvesteringen ICT	364.991	364.991
Vervangingsinvesteringen facilitaire zaken	69.346	69.346
Opleiding vorming en training (OVT)	152.970	152.970
Revolverend MVI en Duurzaamheid	35.635	35.635
Restant baten en lasten Fusiebudget	0	675.594
Totaal toevoegingen	697.592	1.373.186

Onttrekkingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Vraaggerichte dienstverlening (VD)	-19.938	-19.938
Bijdrage huisvesting Veiligheidsregio	-66.465	-66.465
Eigen risico schadegevallen	-112.842	-112.842
Raadsbudgetten	-6.355	-6.355
Vervangingsinvesteringen ICT	-1.208.702	-785.778
Dekking kapitaallasten noodstroomvoorziening	-7.067	-7.067
Vervangingsinvesteringen facilitaire zaken	-75.977	-76.736
Afkoop stuwmeren	-89.475	-89.475
Flankerend beleid bezuinigingen	-244.376	-272.541
Personeel en organisatie	-30.250	-30.250
Cartografie	-20.228	-20.228
BGT	-126.559	-98.550
PMO Arbo	-10.715	-10.716
Terugdringen ziekteverzuim	-10.000	-10.000
Structurele afwezigheid	-303.718	-303.718
Werkkostenregeling	-34.000	-34.000
Revolverend fonds MVI en duurzaamheid	-7.600	-7.663
Opleiding en training	-302.970	-289.820
Bijdrage Algemene Reserve t.b.v. Fusiebudget	-1.606.163	-1.616.961
Totaal onttrekkingen	-4.283.400	-3.859.103

Vorzieningen:

	Stand per 1-1-2018	Toevoeging	Vrijval ten gunste van resultaat	Aanwending	Stand per 31-12-2018
Pensioenverplichting ex-wethouders	1.657.796	-	474.536	80.272	1.102.988
Totaal voorzieningen	1.657.796	-	474.536	80.272	1.102.988

Kredieten

In 2018 is er geen krediet, dat aan dit programma is gerelateerd.

1.5.2 Programma 2 Wonen, werken en bedrijven

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Wonen, werken en bedrijven	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Lasten (x 1.000)			
0.64 Belastingen overig	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	3.543	644	576
3.1 Economische ontwikkeling	158	234	222
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	675	1.970	6.467
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	79	108	116
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	5	5	2
5.4 Musea	7	8	8
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	30	147	160
7.4 Milieubeheer	735	946	766
8.1 Ruimtelijke Ordening	586	800	658
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	3.554	3.993	7.334
8.3 Wonen en bouwen	1.426	1.535	1.469
Totaal Lasten	10.798	10.390	17.778
Baten (x 1.000)			
0.64 Belastingen overig	40	42	42
0.10 Mutaties reserves	657	1.324	1.030
3.1 Economische ontwikkeling	0	20	9
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.937	1.991	7.601
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	47	71	67
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	0
5.4 Musea	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	55	138	85
7.4 Milieubeheer	4	30	66
8.1 Ruimtelijke Ordening	133	133	101
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	3.003	3.959	7.320
8.3 Wonen en bouwen	622	898	1.090
Totaal Baten	8.498	8.606	17.411
Exploitatieresultaat na bestemming	2.301	1.784	367

De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Wonen, werken en bedrijven Taakvelden BBV (incl. reserves)	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	3.543	644	576
Totaal toevoegingen	3.543	644	576
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	657	1.324	1.030
Totaal onttrekkingen	657	1.324	1.030
Saldo mutaties reserves	2.887	-681	-454

Toelichting

Ten opzichte van de begroting (na wijziging) valt de werkelijke realisatie € 1.418.000 voordeliger uit. Dit verschil heeft de volgende oorzaken (afgerond op duizendtallen):

Toelichting afwijkingen Programma 2	Incidenteel/ structureel	Nadeel	Voordeel
Opbrengst leges bouw, welstand en vrijstelling	I		84.000
Bijdrage ODR	I		116.000
Personele inzet Programma 2	I		48.000
Bestemmingsplannen algemeen	I		15.000
Grondexploitatie	I		1.107.000
Diverse kleine verschillen	I		48.000
Subtotaal		0	1.418.000
Totaal saldo verschillen Programma 2			1.418.000

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie na bestemmen:

Opbrengst leges bouw, welstand en vrijstelling

Door het aantrekken van de markt zijn er meer aanvragen ingediend, dat betekent meer opbrengsten in leges op de posten Vrijstelling en Bouw, per saldo een voordeel van ruim € 84.000.

Bijdrage Omgevingsdienst Rivierenland (ODR)

In de Bloesemrapportage 2018 is de bijdrage voor de ODR opgehoogd als gevolg van het vastgestelde werkprogramma 2018. In 2018 is een fors hoger werkprogramma (meer beschikbare uren) vastgesteld dan in de voorgaande jaren. Voor deze verhoging was gekozen omdat de cijfers gedurende 2017 lieten zien dat er een te lage capaciteit was opgenomen voor dat jaar.

In 2018 zijn door de ODR fors minder producten onder 'juridische advisering' gerealiseerd en er dus ook fors minder uren zijn gemaakt dan begroot. Dit levert een voordeel op van ca. € 106.000.

Tevens is voor het project Breedplaatvloeren een voordeel in de eindafrekening (circa € 10.000) gerealiseerd. Deze twee samen vormen een positief saldo van € 116.000

Personele inzet Programma 2

Op deze begrotingspost is een incidenteel voordeel ontstaan door een niet ingevulde vacature en door minder uitgaven op het budget inhuur voor als gevolg van extra inkomsten op het gebied van ruimtelijke ordening. Per saldo een voordeel van € 48.000.

Bestemmingsplannen algemeen

Richting de herindeling West Betuwe hebben medewerkers plaatsgenomen in onder andere harmonisatiewerkgroepen. Hierdoor hebben zij zich minder bezig gehouden met reguliere ruimtelijke ordening werkzaamheden en zijn er minder uren uitbesteed. Dit levert incidenteel een voordeel op van € 15.000.

Grondexploitatie

Het voordelig verschil op de grondexploitatie van € 1.107.000 ten opzichte van de Oogstrapportage 2018 bestaat uit de volgende onderdelen:

Vershil grondexploitatie	Raming 2018	Werkelijk 2018	Vershil
Toevoeging aan voorziening exploitatietekorten	0	68.335	-68.335
Gedeeltelijke vrijval van voorziening exploitatietekorten	-29.225	-145.931	116.706
Tussentijdse winstneming Hondsgemet-Zuid	0	-1.085.631	1.085.631
Actieve grondexploitaties	-29.225	-1.163.227	1.134.002
Niet aan complexen toe te rekenen uren en kosten	63.414	90.721	-27.307
Totaal (netto) resultaat grondexploitatie	34.189	-1.072.506	1.106.695

In paragraaf 7 Grondbeleid in het jaarverslag worden de lopende projecten en de mutaties nader toegelicht.

Reserves en voorzieningen

Hieronder zijn de mutaties in de reserves en voorzieningen, die aan dit programma zijn gerelateerd, weergegeven. Voor de specificatie van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting bij de balans.

Toevoegingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Bodemsanering	19.133	19.133
Herziening/actualisatie bestemmingsplannen	50.315	50.315
Pilot aanpak oneigenlijk gebr. Gem. grond	83.000	15.539
Duurzaamheid	354.160	354.160
Economie	137.000	137.000
Totaal toevoegingen	643.608	576.147

Onttrekkingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Economie	-60.727	-30.582
Herziening/actualisatie bestemmingsplannen	-193.388	-185.388
Pilot aanpak oneigenlijk gebr. Gem. grond	-116.910	-116.910
Bodemsanering	-240.808	-140.808
Duurzaamheid	-222.023	-65.720
Dekking plankosten RO	-131.773	-131.773
Onttrekking algemene reserve grondexploitatie	-358.858	-358.858
Totaal onttrekkingen	-1.324.487	-1.030.039

Kredieten

In 2018 is er geen krediet, dat aan dit programma is gerelateerd

1.5.3 Programma 3 Leefbaarheid, welzijn en zorg

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Leefbaarheid, welzijn en zorg Taakvelden BBV (incl. reserves)	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Lasten (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	302	2.671	2.671
3.4 Economische promotie	28	25	27
4.2 Onderwijshuisvesting	1.752	1.783	2.313
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.348	1.493	1.521
5.1 Sportbeleid en activering	108	173	176
5.2 Sportaccommodaties	455	414	393
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	121	112	115
5.5 Cultureel erfgoed	10	10	10
5.6 Media	707	720	676
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	156	201	195
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.146	3.696	3.573
6.2 Wijkteams	745	857	849
6.3 Inkomensregelingen	5.658	5.616	5.546
6.4 Begeleide participatie	2.215	2.297	2.024
6.5 Arbeidsparticipatie	243	313	279
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	664	1.007	1.180
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.678	3.280	3.371
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.084	3.206	4.603
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	49	58	52
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.440	1.457	1.222
7.1 Volksgezondheid	1.092	1.269	1.243
Totaal Lasten	27.000	30.658	32.039
Baten (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	96	1.144	1.049
3.4 Economische promotie	24	23	23
4.2 Onderwijshuisvesting	50	61	621
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	218	222	249
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	4	4	4
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0

5.6	Media	48	48	47
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	789	649	673
6.2	Wijkteams	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	3.687	3.951	4.422
6.4	Begeleide participatie	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	335	335	247
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	23
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	0	0	0
Totaal Baten		5.251	6.437	7.358
Exploitatieresultaat na bestemming		21.747	24.222	24.683

De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Leefbaarheid, welzijn en zorg	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	302	2.671	2.671
Totaal toevoegingen	302	2.671	2.671
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	96	1.144	1.049
Totaal onttrekkingen	96	1.144	1.049
Saldo mutaties reserves	206	1.527	1.622

Toelichting

Ten opzichte van de begroting (na wijziging) valt de werkelijke realisatie € 461.000 nadeliger uit. Dit verschil heeft de volgende oorzaken (afgerond op duizendtallen):

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie na bestemmen:

Toelichting afwijkingen Programma 3	Incidenteel/ structureel	Nadeel	Voordeel
Belastingen	i		17.000
Leerlingenvervoer	l	13.000	
Gymvervoer	l	13.000	
Bibliotheek	l		37.000
Werkzaam Rivierenland participatie/uitkeringen	l		435.000
Werkzaam Rivierenland jaarrekeningresultaat	i		145.000
Werkzaam Rivierenland terugvorderingen	i		283.000
Sociaal ondernemen	i		25.000
Minimabeleid	i	21.000	
WMO voorzieningen (WMO-2007/WVG)	l	421.000	
WMO-2015 en Jeugdzorg	l	1.047.000	
Jeugdgezondheidszorg	l		23.000
Diverse kleine verschillen	l		89.000
Subtotaal		1.515.000	1.054.000
Totaal saldo verschillen Programma 3		461.000	

Leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer is een open einde regeling. Er zijn iets meer individuele ritten geweest waardoor de kosten iets zijn overschreden. Kosten van leerlingenvervoer zijn afhankelijk van het aantal leerlingen en de afstand. Individuele ritten zijn duurder dan groepsvervoer. Voor Geldermalsen is het aantal te vervoeren leerlingen stabiel en ligt gemiddeld op 130.

Gymvervoer

De overschrijding op gymvervoer wordt veroorzaakt door de uitbreiding van het aantal gymnastiekuren, prijsstijging en een nabetaling over 2017.

Bibliotheek

Het voordeel op openbare bibliotheek ontstaat voor € 20.000 door de afrekening van de subsidie 2017. We hebben de te veel uitbetaalde huisvestingslasten 2017 in 2018 terug ontvangen.

Het resterende voordeel van € 17.000 betreft programma's van de bibliotheek in het onderwijs. Deze lasten zijn ten laste van de doeluitkering OAB (onderwijs achterstanden beleid) gebracht. Hier was in de begroting geen rekening mee gehouden.

Werkzaam Rivierenland participatie/uitkeringen

Werkzaam Rivierenland is een uitvoeringsorganisatie voor de negen gemeenten in de regio Rivierenland. De Werkzaam streeft naar een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie van de inwoners van de deelnemende gemeenten en, indien nodig, het verstrekken van uitkeringen aan de doelgroep voor de kosten van levensonderhoud. De gemeenschappelijke regeling voert de wettelijke taken uit die deelnemers hebben op grond van de Participatiewet, met uitzondering van bijzondere bijstand.

Het begrotingsvoordeel op de uitkeringen die Werkzaam Rivierenland voor de gemeente Geldermalsen uitvoert, bedraagt € 435.000.

Werkzaam Rivierenland	Begroting 2018	Werkelijk 2018	Voordelig verschil
BUIG *		-118.000	118.000
Bbz**	11.000	-25.000	36.000
Sociale werkvoorziening	2.296.000	2.024.000	272.000
Reintegratie	288.000	279.000	9.000
Subtotaal	2.595.000	2.160.000	435.000
Bedrijfsvoeringskosten	643.000	643.000	0

* Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten

** Besluit bijstandverlening zelfstandigen

Werkzaam Rivierenland jaarrekeningresultaat 2018

Gelet op de tekorten in het sociaal domein bij de gemeenten voegt Werkzaam Rivierenland het positieve resultaat niet toe aan het weerstandsvermogen maar laat het volgens de verdeelsleutel terugvloeien naar de gemeenten. Het resultaat is grotendeels incidenteel als gevolg van boekwinst op verkoop van panden en vrijval van de startkosten.

Terugvorderingen Werkzaam Rivierenland

Vanaf 1 januari 2016 vallen vorderingen onder de verantwoordelijkheid van Werkzaam en Werkzaam verzorgt de verantwoording richting ministerie overeenkomstig de wet BUIG. De gemeente Geldermalsen heeft de vorderingen van Werkzaam niet in de jaarrekening opgenomen. Overeenkomstig regelgeving en eenduidige verantwoording van de terugvorderingen van Werkzaam in de gemeente West Betuwe zijn deze vorderingen in 2018 opgenomen.

Sociaal ondernemen

We hebben binnen het geraamde bedrag voldaan aan de taakstelling voor 2018. De salariskosten van sociaal ondernemen waren goedkoper dan verwacht.

Minimabeleid

In totaal is er voor de individuele regelingen van het minimabeleid € 21.000 meer verstrekt dan begroot in 2018. Bij een aantal regelingen, zoals de Individuele Inkomens Toeslag en de regeling Chronisch Zieken zijn de meeruitgaven te verklaren, omdat er meer aanvragen zijn geweest ten opzichte van 2017. Het verstekken van voorzieningen is een open-eind regeling en het aantal aanvragen en verstrekkingen is moeilijk te voorspellen.

Sociaal Domein

WMO voorzieningen (WMO-2007/WVG)

Binnen de WMO is het verstrekken van voorzieningen (hulp bij het huishouden, woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen) een open-einde regeling waarbij zowel het aantal aanvragen als de hoogte van de kosten van de gevraagde voorzieningen moeilijk is te voorspellen.

Bij de hulp bij het huishouden zijn in 2018 de tarieven verhoogd. Dit heeft gezorgd voor een nabetaling eind 2018 aan de zorgaanbieders. Daarnaast is er in 2018 meer gebruik gemaakt van de regeling Huishoudelijke Hulp Toelage.

Voor de hulpmiddelen is in oktober 2017 het contract met de toenmalige leverancier ontbonden. Het contract is overgenomen door de nieuwe leverancier Medipoint. De kosten in 2018 voor met name rolstoelen, scootmobiel en elektrische rolstoelen zijn toegenomen. Dit komt doordat de nieuwe leverancier werkt met hogere prijzen voor de hulpmiddelen. Ook had de leverancier als opdracht om zoveel mogelijk occasions in te zetten, terwijl het 'wagenpark' en het depot al verouderd was. Dat heeft er uiteindelijk in 2018 toe geleid dat de nieuwe leverancier hulpmiddelen heeft afgekeurd en er

meer nieuwe voorzieningen zijn ingezet. Het herverstrekkingspercentage (inzetten van occasions) is begin 2018 nog laag, maar komt eind 2018 op een aanvaardbaar niveau. Dit leidt in 2018 tot een tekort van € 421.000. In 2019 wordt onderzocht in welke mate het nadeel structureel is.

WMO-2015 en Jeugdzorg (Decentralisatie Sociaal Domein)

In de Wmo zorg is er meer begroot dan is uitgegeven. Er is een voordeel van € 95.000 ten opzichte van de begroting. Dat is te verklaren, omdat het aantal pgb's terugloopt. Inwoners willen geen pgb, of kunnen dit niet. Verder is er geen noodzaak om een pgb aan te vragen, omdat vrijwel alle zorg is ingekocht. En als er toch nog zorg niet is ingekocht kan de gemeente een maatwerkovereenkomst afsluiten. De hogere kosten voor individuele begeleiding is ook hieruit te verklaren. Voor ondersteuning en waardering mantelzorgers neemt het aantal aanvragen jaarlijks toe. De stichting Welzijn West Betuwe organiseert een week van de mantelzorg en het bestand met mantelzorgers groeit bij hen ook. Toch wordt niet het gehele budget uitgegeven.

In de Jeugdzorg is er ten opzichte van de begroting een nadelig verschil van € 1.142.000. In dit bedrag zit een nadeel van € 268.000 voor de afrekening solidariteit 2017 Regio Rivierenland. Het resterende tekort van € 874.000 is een gevolg van overschrijdingen op de budgetten voor individuele begeleiding jeugd, pleegzorg en generalistische en specialistische basis-GGZ en het budget voor EED (ernstige enkelvoudige dyslexie). Voor de zorgsoorten gecertificeerde instellingen, residentiële zorg, jeugdzorg-plus en zorg vanuit het Landelijk transitie-arrangement is er minder dan begroot ingezet.

De overschrijdingen betreffen met name de 'lichtere' zorgsoorten, dit sluit aan bij het beleidsvoornemen om in te zetten op preventief werken en het inzetten van lichtere zorg. De onderschrijdingen betreffen de gedwongen en zware zorg, ook dit sluit aan bij het beleidsvoornemen om zware zorg om te buigen naar de inzet van lichtere zorg. De (recente) inzet van de praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts heeft als doel om laagdrempelige ondersteuning te bieden, waardoor het minder vaak noodzakelijk zal zijn om maatwerkvoorzieningen in te zetten. Omdat de POH Jeugd pas eind 2018 is gestart, is het te vroeg om hier al effect van te zien in de inzet van zorg.

In 2019 wordt onderzocht in welke mate het nadeel op de Jeugdzorg structureel is.

Jeugdgezondheidszorg

Dit betreft de programma's Boekstart en opvoedcoach. Dit zijn programma's van de bibliotheek in het onderwijs. Deze lasten zijn ten laste van de doeluitkering OAB (onderwijs achterstanden beleid) gebracht. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden.

Reserves en voorzieningen

Hieronder zijn de mutaties in de reserves en voorzieningen, die aan dit programma zijn gerelateerd, weergegeven. Voor de specificatie van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting bij de balans.

Toevoegingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Welvarend	16.600	16.600
Speelplekkenbeleid	24.000	24.000
Vervanging inventaris gymlokalen	18.540	18.540
Sport en bewegen	226.134	226.134
Duurzaam	2.385.245	2.385.245
Totaal toevoegingen	2.670.519	2.670.519

Onttrekkingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Welvarend	-42.765	-44.840
Speelplekkenbeleid	-67.006	-67.006
Statushouders	-155.932	-154.847
Jeugd- en jongerenbeleid	-48.870	-48.870
Vervanging inventaris gymlokalen	-61.718	-54.199

Leefbaarheid	-216.216	-143.923
Sociaal domein	-204.590	-205.675
Dekking kapitaallasten MFC de Pluk	-22.103	-22.103
Minimabeleid	-80.000	-80.000
Sociaal Ondernemen	-62.116	-62.116
Volksgezondheid	-48.600	-48.600
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-41.520	-41.520
Sport en bewegen	-92.153	-75.013
Totaal onttrekkingen	-1.143.589	-1.048.712

Voorzieningen:

Beheerplannen	Stand per 1-1-2018	Toevoeging	Vrijval ten gunste van resultaat	Aanwending	Stand per 31-12-2018
Onderwijsgebouwen	15.876	0	0	-	15.876
Totaal voorzieningen	15.876	0	0	-	15.876

Kredieten:

In 2018 is het krediet, dat aan dit programma is gerelateerd, als volgt gemuteerd:

	M.i.v.	Krediet	Werkelijk	Restant krediet	Nog te besteden
IHP huisvesting basisonderwijs	2017	2.292.684	37.553	2.255.131	2.255.131
Nieuwbouw IKC De Plantage	2016	7.086.362	209.336	6.877.026	6.877.026
Kunstgrasvelden	2016	309.504	286.694	22.810	
Renovaties sportterreinen	2018	80.000	116.338	-36.338	
MFC De Pluk Geldermalsen	2012	17.382	17.382	0	

1.5.4 Programma 4 Landschap, verkeer en openbare ruimte

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Landschap, verkeer en openbare ruimte	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Lasten (x 1.000)			
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	1.007	1.616	1.659
1.2 Openbare orde en veiligheid	34	34	30
2.1 Verkeer en vervoer	3.127	5.196	3.215
2.2 Parkeren	54	54	44
2.3 Recreatieve havens	21	22	22
2.5 Openbaar vervoer	265	353	185
5.5 Cultureel erfgoed	184	183	141
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.770	2.387	2.286

7.2	Riolering	3.504	3.555	3.633
7.3	Afval	8	9	7
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	728	687	691
Totaal Lasten		10.702	14.096	11.913
Baten (x 1.000)				
0.63	Parkeerbelasting	326	226	250
0.10	Mutaties reserves	474	2.882	1.398
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	112	541	177
2.2	Parkeren	20	20	20
2.3	Recreatieve havens	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	0	98	143
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	17
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6	6	119
7.2	Riolering	4.615	4.686	4.763
7.3	Afval	0	0	0
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	674	680	674
Totaal Baten		6.227	9.139	7.561
Exploitatieresultaat na bestemming		4.472	4.958	4.353

De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Landschap, verkeer en openbare ruimte	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	1.007	1.616	1.659
Totaal toevoegingen	1.007	1.616	1.659
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	474	2.882	1.398
Totaal onttrekkingen	474	2.882	1.398
Saldo mutaties reserves	532	-1.266	261

Toelichting

Ten opzichte van de begroting (na wijziging) valt de werkelijke realisatie € 605.000 voordeliger uit. Dit verschil heeft de volgende oorzaken (afgerond op duizendtallen):

Toelichting afwijkingen Programma 4	Incidenteel/ structureel	Nadeel	Voordeel
Belastingen op wegen	S		120.000
Opbrengst parkeren	I		24.000
Budgetten verkeer	I		17.000
Vrijval bestemmingsreserve mobiliteitsplan	I		18.000
Vrijval beheerplan voorziening baggeren	I		105.000
Bomenbeheerplan	I		62.000
Spoorproject Geldermalsen-Tricht	I		200.000
Diverse kleine verschillen	I		59.000
Subtotaal		0	605.000
Totaal saldo verschillen Programma 4			605.000

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie na bestemmen:

Belastingen op wegen

Als gevolg van de uitspraak van de Hoge Raad kunnen waterschappen alleen nog maar de verharde delen van wegen onder de tariefdifferentiatie bij de watersysteemheffing brengen. Voorheen gold dit voor de hele berm. Hierdoor is het areaal dat onder de tariefdifferentiatie valt gedaald. Dit leidt tot een structureel voordeel van ruim € 100.000.

Opbrengst parkeren

Opbrengst parkeergelden

De opbrengst van het betaald parkeren is gunstiger uitpakket dan begroot (€ 19.000). Na een aantal jaren van afname van de opbrengst, lijkt de afname te stabiliseren. Over 2017 was de opbrengst eveneens circa € 185.000.

Opbrengst parkeerboetes

De opbrengst van de parkeerboetes is wat hoger uitpakket dan begroot (€ 5.000).

De opbrengst van de parkeerboetes is over de afgelopen 3 jaar vrij stabiel te noemen. Met € 64.000 in 2016, € 63.000 in 2017 en € 65.000 in 2018.

Per saldo een meeropbrengst van € 24.000.

Budgetten verkeer

In 2018 was sprake van een drietal verkeersprojecten die directe actie vroegen: het sluipverkeer in Beesd, de verkeersveiligheid op de Herman Kuykstraat en de overlast van vrachtwagens en hangjeugd op de Gerdina's Hof, beiden in Geldermalsen. Voor elk van deze projecten is via de bloesemrapportage extra geld beschikbaar gesteld. Dit was op basis van een grove inschatting van kosten. Deze kosten bleken te hoog ingeschat, waardoor een incidenteel voordeel optreedt van € 17.000.

Vrijval bestemmingsreserve mobiliteitsplan

Vanuit deze bestemmingsreserve is bijgedragen aan diverse projecten. In 2018 zijn bijvoorbeeld fietssuggestiestroken gerealiseerd op de Verlengde Bredestraat in Meteren. En zijn op de rotonde Tielweg in Geldermalsen de fietsers in de voorrang gebracht. Op diverse deelprojecten is een klein voordeel behaald. Doordat de bestemmingsreserve wordt/is opgeheven leidt dit tot voor 2018 tot een incidenteel voordeel van €18.000.

Vrijval beheerplan voorziening baggeren

De eenmalige meevaller is ontstaan als gevolg van een voordelige ontvangstplicht van het Waterschap Rivierenland van € 80.000. De gemeente heeft een ontvangstplicht om bagger van het waterschap te ontvangen, op plaatsen waar het waterschap geen oevers in eigendom heeft en de gemeente wel. Het voordeel van de ontvangstplicht is ontstaan door gezamenlijk slim werkzaamheden uit te voeren en goede prijsafspraken te maken. Daarnaast is er een meevaller van € 25.000 doordat weinig ad hoc gebaggerd (zgn. calamiteiten baggeren) hoefde te worden.

Bomenbeheerplan

In 2018 is geld gereserveerd voor het uitvoeren van het kappen van 487 essen. In verband met het risico en de omvang van het werk zijn de bomen eerst gekapt. Daarna zijn de stobben verwijderd en de gaten aangevuld en afgewerkt. Door deze werkwijze en goede houtopbrengst van het te verwerken hout vallen de kosten lager uit dan geraamd.

Spoorproject Geldermalsen-Tricht

In het raadsvoorstel in 2017 Heroverweging geluidschermen spooromgeving is besloten tot een eenmalige bijdrage van ruim € 200.000 aan Prorail over de door de gemeente gewenste glazen geluidsschermen bij het plan Lingedonk.

Bij de Oogstrapportage 2018 is dit bedrag abusievelijk niet toegevoegd aan de bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten zodat het beschikbaar zou blijven in 2019. Voorgesteld wordt om dit bedrag bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2018 te reserveren voor deze verplichting.

Reserves en voorzieningen

Hieronder zijn de mutaties in de reserves en voorzieningen, die aan dit programma zijn gerelateerd, weergegeven. Voor de specificatie van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting bij de balans.

Reserves:

Toevoegingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Kapitaallasten Wegen	1.125.831	1.125.831
Kapitaallasten openbare verlichting	87.796	87.796
Wegmarkeringen	18.000	18.000
Bebording en bebakening wegen	58.750	58.750
Verkeersregelinstallaties	22.500	22.500
Mobiliteitsplan	63.520	63.520
Landschapsontwikkelingsplan (LOP)	33.690	70.778
Monumenten	30.000	30.000
Renovatie Groen	79.005	79.005
Opstellen groen beheerplan	4.840	4.840
Vervanging tractie	92.051	97.551
Totaal toevoegingen	1.615.983	1.658.571

Onttrekkingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Kapitaallasten Wegen	-914.656	-451.746
Wegmarkeringen	-56.068	-53.069
Bebording en bebakening wegen	-92.600	-115.552
Verkeersregelinstallaties	-74.383	-79.383
Herinrichting OR Centrum GDM	-1.059.904	-94.283
Verbetering Merwede-Lingelijn	-15.557	-15.557
Lingekwartier	-69.690	-69.690
Infrastructurele knelpunten	-13.465	-13.465
Renovatie groen	-145.825	-114.825
Monumenten	-56.516	-56.516
Mobiliteitsplan	-251.011	-206.010
Vervanging tractie	-105.980	-104.695
Landschapsontwikkelingsplan (LOP)	-26.500	-23.174
Totaal onttrekkingen	-2.882.155	-1.397.965

Voorzienen:

Overzicht voorzieningen	Stand per 1-1-2018	Toevoeging	Vrijval ten gunste van resultaat	Aanwending	Stand per 31-12-2018
Beheerplannen					
Wegen	833.362	865.000	0	1.071.172	627.190
Onderhoud civiele kunstwerken	128.110	51.750	0	130.100	49.760
Openbare verlichting	255.936	89.009	0	71.949	272.996
Sportterreinen	0	0		0	0
Beschoeiingen	133.474	44.010	0	97.287	80.197
Baggeren	262.734	146.685	105.000	284.560	19.859
Onderwijsgebouwen	15.876	0	0	0	15.876
Overige gemeentelijke gebouwen	927.088	393.218	0	160.047	1.160.259
Begraafplaatsen	65.476	239.664	0	198.740	106.400
Subtotaal	2.622.056	1.829.336	105.000	2.013.855	2.332.537
Van derden bekleemde middelen					
Riolering	1.574.520	3.638.201	997.291	2.171.617	2.043.813
Afkoop onderh begr plaatsen	1.013.959	234.069	152.034	0	1.095.994
Zwerfafval	110.445	0	0	37.552	72.893
Subtotaal	2.698.924	3.872.270	1.149.325	2.209.169	3.212.700

Kredieten

In 2018 is er geen krediet, dat aan dit programma is gerelateerd.

1.5.5 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

De lasten en baten van het programma zijn hieronder weergegeven.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Lasten (x 1.000)			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	630	782	688
0.5 Treasury	-411	-225	-191
0.61 OZB woningen	293	313	300
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0
0.64 Belastingen overig	26	121	83
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	11

0.8	Overige baten en lasten	391	25	27
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	14
0.10	Mutaties reserves	2.570	8.958	8.958
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0
3.4	Economische promotie	0	0	0
Totaal Lasten		3.499	9.974	9.890
Baten (x 1.000)				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	158	578	597
0.5	Treasury	890	862	865
0.61	OZB woningen	4.204	4.267	4.218
0.62	OZB niet-woningen	3.342	3.357	3.351
0.64	Belastingen overig	3.217	3.219	3.221
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	31.137	32.358	32.377
0.8	Overige baten en lasten	222	222	281
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	490	6.523	6.523
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	8	8	11
3.4	Economische promotie	102	102	108
Totaal Baten		43.770	51.496	51.552
Exploitatieresultaat na bestemming		-40.271	-41.521	-41.663

De toevoegingen en onttrekkingen van het programma zijn hieronder weergegeven.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Begroting voor wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018	Rekening 2018
Taakvelden BBV (incl. reserves)			
Toevoegingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	2.570	8.958	8.958
Totaal toevoegingen	2.570	8.958	8.958
Onttrekkingen (x 1.000)			
0.10 Mutaties reserves	490	6.523	6.523
Totaal onttrekkingen	490	6.523	6.523
Saldo mutaties reserves	2.080	2.435	2.435

Toelichting

Ten opzichte van de begroting (na wijziging) valt de werkelijke realisatie € 143.000 voordeliger uit. Dit verschil heeft de volgende oorzaken (afgerond op duizendtallen):

Toelichting afwijkingen Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Incidenteel/ structureel	Nadeel	Voordeel
Lagere exploitatielasten Kuipershof 4-6	I		32.000
Personele inzet taakveld 0.3 Beheer gebouwen en gronden	I		70.000
Rentelasten	I		25.000
Doorberekende rente aan taakvelden	I	63.000	
BTW-compensatiefonds	I		59.000
Diverse kleine verschillen	I		20.000
Subtotaal		63.000	206.000
Totaal saldo verschillen			143.000

Analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie na bestemmen:

Lagere exploitatielasten Kuipershof 4 en 6

Kuipershof 4 is verhuurd tot de zomer van 2018. Daarna is minimaal gebruik gemaakt van dit gebouw. Het is in die periode gereed gemaakt voor (tijdelijke) huisvesting van de gemeente West Betuwe. Het mindere gebruik is terug te zien in de energielasten, jaarlijks onderhoud en schoonmaakartikelen. Het levert een incidenteel voordeel op van € 32.000.

Personele inzet taakveld 0.3 Beheer gebouwen en gronden

Op deze begrotingspost is een incidenteel voordeel ontstaan door vertrek van een medewerker (niet ingevulde vacature met het oog op West Betuwe) en door minder uitgaven op het budget inhuur voor bij de afdelingen RO en RB. Deze mindere uitgaven zijn veroorzaakt door de drukte in de organisatie in de aanloop naar West Betuwe, waardoor onvoldoende capaciteit beschikbaar was om de inhuur te organiseren. Per saldo een voordeel van € 70.000.

Rentelasten

Mede met het oog op de aanstaande fusie zijn er in 2018 een aantal (tijdelijke) kortlopende kasgeldleningen afgesloten. De rente op deze leningen is nog steeds extreem laag (in veel gevallen zelfs negatief). De kortlopende rentelasten zijn uiteindelijk ongeveer € 25.000 voordeliger uitgevallen ten opzichte van de raming.

Doorbelasting renteopbrengsten

Op basis van de nieuwe BBV voorschriften is er een lagere doorbelasting naar de verschillende taakvelden van ongeveer € 63.000. Dit komt met name door een lagere doorbelasting van € 55.000 aan het GRP.

BTW-compensatiefonds (BCF)

De bij de programma's verantwoorde bijdragen aan BSR en GGD zijn inclusief BTW. Op deze post wordt de bij het BCF te compenseren BTW verantwoord. Ook wordt hier de door de gemeente te verhalen BTW voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen verantwoord. Er is in totaal mede door stijgende lasten bij de verbonden partijen een voordeel op de te compenseren BTW.

Overzicht geraamde en gerealiseerde Algemene dekkingsmiddelen

De samenstelling van de algemene dekkingsmiddelen is in onderstaand overzicht weergegeven:

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie
Lasten		
Cashmanagement/treasury (waaronder renteresultaat 2017)	-260.079	-223.874
Beleggingen (aandelen en deelnemingen/gemeentelijke eigendommen)	35.146	32.770
Strategische gronden	782.066	687.730
Invorderingen (waaronder deelnemersbijdrage BSR voor invordering)	119.452	76.940
Uitvoering Wet WOZ door BSR	312.880	299.941
Gemeentelijke belastingen (uitvoeringslasten)	2.000	5.771
Gemeentelijke belastingen (toevoeging bestemmingsreserve Precario)	2.123.303	2.123.303
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	0	10.956
Uitvoering BTW (BTW-compensatiefonds en ondernemers BTW)	25.000	27.014
Vennootschapsbelasting	0	13.727
<i>Overige mutaties in de reserves:</i>		
Rentetoevoeging aan de vrij aanwendbare algemene reserve	483.004	483.004
Aanwending t.b.v fusiebudget GNL	727.681	727.681
Resultaatbestemming 2017	2.970.137	2.970.137
Tussentijdse resultaatbestemming 2018	2.653.775	2.653.775
Totaal lasten Financiering en algemene dekkingsmiddelen	9.974.365	9.888.875
Baten		
Cashmanagement/treasury (waaronder bespaarde rente)	552.791	556.702
Beleggingen (aandelen en deelnemingen/gemeentelijke eigendommen)	308.805	307.830
Strategische gronden	592.661	611.431
Invorderingen (opbrengsten aanmaningen)	4.000	6.529
Gemeentelijke belastingen (belastingopbrengsten)	10.939.860	10.893.022
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds (inclusief Sociaal Domein)	32.358.354	32.377.164
Uitvoering BTW (BTW-compensatiefonds en ondernemers BTW)	222.000	281.076
Reclamebakken en verwijfsborden	8.400	10.669
<i>Overige mutaties in de reserves:</i>		
Aanwending bestemmingsreserve BTW-compensatiefonds / fiscaliteiten	114.367	114.367
Resultaatbestemming 2017	5.381.517	5.381.517
Aanwending tbv inzet afdelingsplannen	372.300	372.300
Aanwending t.b.v. bestemmingsreserve parkeerpl. De Pluk	150.000	150.000
Aanwending bestemmingsreserve Toekomstige nadelige saldi	490.101	490.101
Totaal baten Financiering en algemene dekkingsmiddelen	51.495.156	51.552.708
Resultaat na bestemmen	41.520.791	41.663.833

Reserves en voorzieningen

Hieronder zijn de mutaties in de reserves en voorzieningen, die aan het onderdeel Financiering en algemene dekkingsmiddelen zijn gerelateerd, weergegeven. Voor de specificatie van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting bij de balans.

Reserves:

Toevoegingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Precariobelasting	2.123.303	2.123.302
Algemene reserve	3.643.954	3.643.954
Algemene reserve grondexploitatie	3.190.643	3.190.643
Totaal toevoegingen	8.957.900	8.957.899

Onttrekkingen aan reserves:	begroot	werkelijk
Dekking toekomstige nadelige saldi	-490.101	-490.101
BTW-compensatiefonds (BCF)	-114.366	-114.366
Resultaat jaarrekening 2017	-5.381.517	-5.381.517
Gemeentelijke eigendommen	-14.901	-14.901
Bijdrage uit AR tbv dekkings afdelingsplannen	-372.300	-372.300
Bijdrage uit AR tbv dekkings Kapitallasten p. plaatsen de pluk	-150.000	-150.000
Totaal onttrekkingen	-6.523.185	-6.523.185

Voorzienen:

Beheerplannen	Stand per 1-1-2018	Toevoeging	Vrijval ten gunste van resultaat	Aanwending	Stand per 31-12-2018
Overige gemeentelijke gebouwen	927.088	393.218	0	160.047	1.160.259
Totaal voorzieningen	927.088	393.218	0	160.047	1.160.259

1.6 Overzicht verloop begrotingssaldo en stelpost onvoorziene lasten

Begrotingsresultaat

De vastgestelde gewijzigde begroting voor 2018 gaf na vaststelling van de Programmabegroting 2018 een begrotingssaldo te zien van € 1.004.097 positief.

De belangrijkste begrotingswijzigingen op de post begrotingssaldo zijn als volgt weer te geven:

In totaliteit is op deze post als gevolg van de begrotingswijzigingen een voordeel van € 1.649.678 ontstaan.

Verloop begrotingssaldo	Nadelig	Voordelig
Doorvertaling effecten tussen vaststelling en Bloesem:		
Toevoeging stelpost onvoorziene lasten		126.000
Effecten oogstrapportage 2017		158.850
Effecten algemene december 2017 begrotingswijziging	124.513	
Vaststelling subsidieprogramma	3.090	
Raadsbesluit d.d. 27 maart 2018		
Bijdrage veiligheidsregio Gelderland Zuid	36.433	
Bijdrage beheer en exploitatie MFC De Pluk	81.500	
Raadsbesluit d.d. 14 mei 2018 nr.		
Bloesemrapportage 2018:		
<u>Voordelen:</u>		
Verkoopobbrengst De Klepel		280.000
Terukooprecht Waalstraat 23		85.832
Renvoatie sportvelden, verwerking reserve		
Actualisatie algemene uitkering		22.052
<u>Nadelen:</u>		
Breedplaatvloeren	25.000	
Leerlingenvervoer	90.000	
Bomenbeheerplan	218.387	
Adaptatie stresstest	31.788	
Onderzoek herinrichting Herman Kuijckstraat	36.000	
Sluipverkeer Beesd	60.000	
Bijdrage aan BWB inzake AVG, werkzaamheden, en afrekening 2017	89.111	
Divers kleinere verschillen	13.598	
Raadsbesluit d.d. 18 december 2018 nr.		
Oogstrapportage 2018:		
<u>Voordelen:</u>		
Vrijval wethouderspensioen		260.000
Schadevegetoeding Stroomstoring 2007		74.608
Vervallen pilot dienstverlening		27.000
Bijdrage GR odr 2018		46.794
Omgevingswet		44.000
Werkzaam Rivierenland		234.000

Peuteropvang		128.000
Onderhoud MFC de Pluk		48.000
Schoonhouden verhardingen		120.000
Spoorverbreding tricht, verkeersinstallaties		47.000
Uitvoering ruimtelijke adaptatie		30.000
Kapitaallasten voordeel		210.683
Actualisatie OZB opbrengsten		66.800
Dividendopbrengsten		32.705
Stelposten		247.847
Diverse kleinere verschillen		53.188
Nadelen:		
Kosten jaarwisseling 2018 - 2019	20.000	
Duurzaamheid	140.560	
Bijdrage GR GGD Gelderland zuid	54.587	
Op afstand plaatsen / aanpassing huurovereenkomst de Pluk	26.500	
Parkeren Prinses maximaplein	100.000	
Actualisatie debiteurenstand	87.855	
Algemene Uitkering	166.174	
Bijdrage GR Bedrijfvoeringsorganisatie West Betuwe	163.141	
Afscheidsactiviteiten	25.000	
Vrijval bestemmingsreserves		899.556
Totaal	1.593.237	3.242.915

Onvoorzien incidenteel

In de primitieve begroting 2018 is een verplicht budget van € 126.000 opgenomen voor (eventuele) onvoorziene incidentele lasten. De post onvoorzien bij de oogst rapportage ingezet en toegevoegd aan het tussentijdse resultaat 2018.

Resumé van incidentele mutaties op de stelpost onvoorziene lasten

Gebaseerd op bovenstaande specificatie kan de volgende samenvatting opgesteld worden:

Budget onvoorziene incidentele uitgaven in primitieve begroting 2018	€	126.000
Begrotingswijziging oogst (per saldo vrijval in resultaat)	€	126.000
Saldo in de jaarrekening 2018	€	<u>0</u>

Resumé van de structurele en de incidentele mutaties

Voordelig geraamd structureel saldo 2018	€	1.004.097
Voordelig geraamd incidenteel saldo 2018	€	1.649.678
Geprognosticeerde voordelige resultaat 2018	€	2.653.775

Reeds verwerkt in Oogstrapportage 2018:

- Toevoegen aan nieuwe algemene reserve	€ -/-	2.653.775
---	-------	-----------

1.7 Overzicht incidentele baten en lasten

Op basis van artikel 28c BBV is het verplicht een overzicht van incidentele baten en lasten in de jaarrekening op te nemen. Onder incidentele baten en lasten zijn in dit overzicht posten opgenomen die zich maximaal 3 jaar voordoen en waarbij het gaat om "éénmalige zaken". Het gaat hierbij om baten en lasten die groter zijn dan € 50.000. Het gaat hierbij niet om incidentele afwijkingen op reguliere budgetten. Het doel hiervan is om externe belanghebbenden een goede inzicht te geven in de structurele begrotingsevenwicht.

Incidentele Baten	programma	werkelijk 2018
Mutatie per programma		
Vrijval kosten pensioenvoorziening	1	140.000
Bijdrage fusiegemeenten herindelingsuitgaven	1	3.220.000
Resultaat grondexploitatie	2	1.107.000
Werkzaam jaarrekening resultaat	3	145.000
Vrijval beheerplannen	4	123.000
Ontvangen bijdrage spoorproject	4	200.000
Totaal incidentele baten programma		4.935.000
Onttrekkingen reserves		
Dotatie fusie / herindelingsbudget	1	1.616.000
Dekking toekomstige nadelige saldi	5	490.000
Vrijval bestemmingsreserve (oogst)	Divers	900.000
Totaal incidentele mutaties reserve		3.006.000
Totaal programma en reserves		7.941.000

Incidentele Lasten	programma	werkelijk 2018
Mutatie per programma		
Uitgaven fusie / herindelingsbudget	1	4.175.000
Totaal incidentele uitgavenprogramma		4.175.000
Toevoegingen reserves		
Dotatie fusie / herindelingsbudget	1	675.000
Bijdrage algemene reserve in afdelingsplannen	1	375.000
Totaal incidentele mutaties reserve		1.050.000
Totaal programma en reserves		5.225.000

Totaal:		werkelijk 2018
Totaal incidentele baten		7.941.000
Totaal incidentele lasten		5.225.000
Totaal saldo incidentele baten en lasten		2.716.000

1.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

WNT-verantwoording 2018 gemeente Geldermalsen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Geldermalsen van toepassing zijnde regelgeving:

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor de gemeente Geldermalsen is € 189.000.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

Naam:	J.C. Steurrijs	M. Vermeulen
Functie:	gemeentesecretaris/a	raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling	lg. directeur	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
Dienstbetrekking:	1,00	1,00
	ja	ja
Bezoldiging	106.258	85.971
Beloningen op termijn	17.304	15.843
<i>Subtotaal</i>	123.562	101.814
Individueel toepasselijk bezoldingsmaximum	189.000	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
<i>Totale bezoldiging</i>	123.562	101.814
Gegevens 2017		
Functie:	gemeentesecretaris/a	raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling	lg. directeur	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
Dienstbetrekking:	1,00	0,70
	ja	ja
Bezoldiging	114.629	66.944
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding		-
Beloningen op termijn	15.864	10.006
Subtotaal	130.493	76.950
Individueel toepasselijk bezoldingsmaximum	189.000	189.000
<i>Totale bezoldiging</i>	114.629	66.944

1.9 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

In de toelichting op het overzicht geven wij voor ieder programma een inhoudelijke analyse van de substantiële verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers na wijziging. Voor de investeringen doen wij dit bij het investeringsoverzicht.

Bij de jaarrekening vindt een analyse plaats van de verschillen ten opzichte van de begroting na wijziging, conform artikel 28 van het BBV. Daarnaast maken we ook een analyse voor de begrotingsrechtmatigheid. Bij deze analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking
- de relatie met de prestaties
- de passendheid in het beleid
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking)
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan de raad
- eventueel de mate van verwijtbaarheid.

Uit de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV blijkt dat de algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Er kunnen zeven verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar de mening van de commissie BBV de consequentie van betreffende overschrijding moet zijn voor het accountantsoordeel.

Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe *niet onrechtmatig* tenzij deze in strijd zijn met het beleid dat de raad heeft vastgesteld.

	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
1	Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
2	Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
3	Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
4	Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	

5	Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
6a	Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente ervoor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. -geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		X
6b	-geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	
7a	Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. jaar van investeren		X
7b	afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	

In onderstaand overzicht worden per programma de verschillen tussen de begroting na wijziging en de werkelijke lasten gepresenteerd. Indien sprake is van een overschrijding groter dan de rapporteringstolerantie van € 100.000 wordt toegelicht of er al dan niet sprake is van een onrechtmatigheid die meetelt voor het oordeel.

In de toelichting op het overzicht geven wij voor ieder programma een inhoudelijke analyse van de substantiële verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers na wijziging. Voor de investeringen doen wij dit bij het investeringsoverzicht.

Programma	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018	Vershil 2018	Overschrijding? Soort:
Lasten				
Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie	18.366.589	17.000.014	1.366.575	Nee
Wonen, werken en bedrijven	9.746.471	17.200.294	-7.453.823	Ja, nr 3, telt niet mee
Leefbaarheid, welzijn en zorg	27.985.860	29.366.646	-1.380.786	Ja, nr 4, telt niet mee
Landschap, verkeer en openbare ruimte	12.480.534	10.253.501	2.227.033	Nee
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	1.016.465	930.975	85.490	Nee
Totaal lasten	69.595.919	74.751.430		

Overschrijding op Programma Wonen, werken en bedrijven betreft de verwerking van de lasten mutaties van de boekwaarde van de grondexploitatie. De overschrijding wordt gecompenseerd door de hogere verwerking van de baten van de boekwaarde. In totaal is er een voordelig resultaat op de grondexploitatie 2018.

Overschrijding Programma Leefbaarheid, welzijn en zorg, betreft uitgaven de eindafrekening solidariteit 2017 van de regio Rivierenland (in 2019 definitief) en de uitgaven voor WMO en jeugdzorg. De overschrijding van de WMO en jeugduitgaven was verwacht maar de omvang was in 2018 nog niet bekend. Het betreft open einde regelingen.

In hoofdstuk 1.5 zijn de afwijkingen per programma nader toegelicht.

2. Balans en de toelichting

2.1 Balans

Activa	31-12-2017	31-12-2018	Passiva	31-12-2017	31-12-2018
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa			Eigen vermogen		
Investerings met economisch nut	51.305.630	52.024.486	Algemene reserve	20.977.595	25.779.485
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	18.377.658	18.996.189	Bestemmingsreserves	28.051.169	30.008.119
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.632.215	2.572.628	Gerealiseerde resultaat	5.381.517	2.233.724
Subtotaal	71.315.503	73.593.303	Subtotaal	54.410.282	58.021.328
Financiële vaste activa			Voorzieningen		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2.756.176	2.756.176	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's.	1.657.796	1.102.988
Leningen aan Deelnemingen	429.648	322.234	Voorzieningen ter egalitatie van de kosten	2.622.055	2.332.536
Leningen: Overige langlopende leningen	858.227	1.359.622	Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	2.698.924	3.212.700
Subtotaal	4.044.051	4.438.032	Subtotaal	6.978.775	6.648.224
			Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer		
			Onderhandse leningen van Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	56.300.000	55.000.000
Subtotaal	0	0	Subtotaal	56.300.000	55.000.000
Totaal vaste activa	75.359.553	78.031.335	Totaal vaste passiva	117.689.057	119.669.552

Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden					
Onderhanden werk, waaronder bouw gronden in exploitatie	60.676.842	53.434.509			
Af: voorzieningen grondexploitatie	-17.962.693	-17.885.097			
Subtotaal	42.714.149	35.549.412	Subtotaal	0	0
Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar			Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	6.798.930	9.135.786	Overige kasgeldleningen	8.000.000	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.291.194	72.132	Banksaldi	246.273	3.301
Rekeningen-courant met niet financiële instellingen	283.849	783.737	Overige schulden	2.521.218	4.878.281
Overige vorderingen	6.466.377	11.273.633			
Af: voorziening dubieuze vorderingen	-593.950	-379.254			
Subtotaal	14.246.400	20.886.033	Subtotaal	10.767.491	4.881.582
Liquide middelen					
Banksaldi	1.878	4.576			
Subtotaal	1.878	4.576	Subtotaal	0	0
Overlopende activa			Overlopende passiva		
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	100.694	100.694	De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	666.602	632.513
Nog te ontvangen en vooruit-betaalde bedragen	2.752.170	860.515	Nog te betalen en vooruitontvangen bedragen	6.051.694	10.248.917
Subtotaal	2.852.864	961.208	Subtotaal	6.718.296	10.881.429
Totaal vlottende activa	59.815.290	57.401.228	Totaal vlottende passiva	17.485.787	15.763.011
Totaal generaal	135.174.844	135.432.563	Totaal generaal	135.174.844	135.432.563
			Garantstellingen	79.453.000	74.589.000

2.2 Vaste activa

2.2.1 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffkosten en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Tot 1 januari 2017 moesten alleen investeringen met een economisch nut worden geactiveerd en konden investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte geactiveerd worden. Met ingang van 1 januari 2017 moeten alle investeringen, die vanaf het begrotingsjaar 2017 of later gereed komen, geactiveerd worden.

Op investeringen wordt jaarlijks een vast percentage van de aanschaffingswaarde afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Om vast te stellen of een duurzame waardevermindering moet worden toegepast, zal de directe opbrengstwaarde van het vastgoed worden bepaald, door middel van een onafhankelijke taxatie. In geval van een duurzame waardevermindering wordt deze waardevermindering direct verwerkt. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering zich overigens niet voorgedaan.

De materiële vaste activa worden afgeschreven op basis van de technische levensduur. Een uitzondering hierop vormen de ICT-bedrijfsmiddelen, die op basis van de economische levensduur worden afgeschreven.

Op gronden wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen zijn als volgt te rubriceren:

Materiële vaste activa	Periode afschrijving
Terreinen	0 jaar
Gebouwen	15/40 jaar
Duurzame gebruiksgoederen	3/25 jaar
Rioleringen	60 jaar
Vervangingsinvesteringen riolering vanaf vGRP 2014-2018 komen gedurende de gebruiksduur ten laste van de spaarbedragen in het riooltarief	

Ten aanzien van de (gedeeltelijke) afschrijving op investeringen zijn bestemmingsreserves kapitaal-lasten beschikbaar voor:

- Vervangingsinvesteringen gymlokalen
- Vervangingsinvesteringen tractie buitendienst
- Vervangingsinvesteringen ICT en facilitaire zaken
- Vervangingsinvesteringen MFC- De Pluk
- Vervangingsinvesteringen sportterreinen
- Vervangingsinvesteringen openbare verlichting
- Vervangingsinvesteringen K&R/fietspad Leeuwenstein en R&R wegen
- Vervangingsinvesteringen herinrichting Dorpsplein Beesd

Materiële vaste activa	Boekwaarde begin boekjaar	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde einde boekjaar
Investerings met een economisch nut						
Gronden en terreinen	3.792.110	0	0	0	0	3.792.110
Strategische gronden	14.183.809	831.739	0	0	0	15.015.548
Bedrijfsgebouwen	28.513.038	1.042.703	0	915.981	0	28.639.760
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	1.388.022	503.996	0	84.124	0	1.807.895
Vervoermiddelen	313.409	0	0	51.020	0	262.389
Machines, apparaten en installaties	792.450	40.870	0	311.061	0	522.258
Overige materiële vaste activa	2.322.791	3.445	0	341.710	0	1.984.525
Totaal Investerings met economisch nut	51.305.629	2.422.753	0	1.703.896	0	52.024.486
Investerings met een economisch nut (heffing)						
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	18.377.659	1.550.578	611.206	306.021	14.821	18.996.189
Totaal Investerings met economisch nut (heffing)	18.377.659	1.550.578	611.206	306.021	14.821	18.996.189
Investerings met een maatschappelijk nut						
Activa aanschaf t/m 2016	283.084	0	0	14.899	0	268.185
Activa aanschaf vanaf 2017	1.349.131	1.334.431	0	89.053	290.066	2.304.443
Totaal Investerings met maatschappelijk nut	1.632.215	1.334.431	0	103.952	290.066	2.572.628
Totaal materiële vaste activa	71.315.503	5.307.762	611.206	2.113.869	304.887	73.593.304

Vooruitlopend op de herziening van de BBV-verslaggevingsregels rondom grondexploitaties die vanaf 1 januari 2016 gelden zijn de niet in exploitatie genomen (bouw)gronden al vanaf 2015 opgenomen op de balans onder de materiële vaste activa als 'strategische gronden'.

Strategische gronden	Bruto investering	Voorziening	Netto investering	Aantal m2	Prijs per m2
Hoogeinde Noord	101.431	-80.066	21.365	4.273	€ 5,00
Proeftuinen	289.731	-135.330	154.401	42.500	€ 3,63
Burgemeester Venedelaan 4	2.652	0	2.652	900	€ 2,95
Burgemeester Von Gesauweg 18	2.652	0	2.652	1.500	€ 1,77
Garstkampen woningbouw	3.080.632	-2.957.357	123.275	24.655	€ 5,00
Schakelzone	805.589	-705.524	100.065	20.013	€ 5,00
overige gronden	1.242.427	-558.396	684.031	136.806	€ 5,00
Totaal	5.525.114	-4.436.673	1.088.441	230.647	€ 4,72

Specificatie (grootste investeringen 2018:

Specificatie investeringen 2018	
Aanpassing/herinrichting Dorpsplein Beesd	235.883
Bhp wegen R&R Randweg (incl Rotonde) 2017	291.030
Bhp OVL armaturen 2017	142.143
Vernieuwing Geldersestraat	485.815
Revitalisering bedrijventerreinen Homburg	338.955
IKC De Plantage BF0/Planvorming nieuwbouw	209.336
Kunstgrasvelden	384.822
GVV renovatie hoofdveld	73.632
Rioolgemalen	119.286
Afkoppelkansen Hoenderblokstr en Geldersestraat	92.015
Bijdrage WSRL voor 5 stuwen	75.445
GRP Grex Hondsgemet	291.139
GRP Grex De Plantage	606.562
Aankoop gebouw	778.433
Aankoop grond Hondsgemet	831.739
Overige investeringen (saldo)	351.526
Totaal	5.307.762

Afschrijvingen € 2.113.869

De afschrijvingen zijn op basis van de voorgeschreven termijnen per activasoort verwerkt.

2.2.2 Financiële vaste activa

Deze post is als volgt te specificeren:

Financiële vaste activa	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2.756.176	2.756.176
Overige langlopende leningen	1.287.875	1.681.857
Totaal	4.044.051	4.438.033

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Bij de meeste aandelen is dit de historische nominale waarde (verstrekke waarde).

Deze post is als volgt samengesteld:

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Aandelen BNG (28.665 à € 2,50 nominaal)	65.038	65.038
Aandelen Vitens (24.035 à € 1 nominaal)	4.084	4.084
Aandelen Alliander (233.211 à € 5 nominaal)	2.661.733	2.661.733
Inschrijvingen Grootboek Nationale Schuld 2,5%	11.934	11.934
Inschrijvingen Grootboek Nationale Schuld 3%	13.387	13.387
Totaal	2.756.176	2.756.176

Leningen

De leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde (verstrekke waarde, verminderd met de aflossingen).

Het verloop van deze post in het onderhavige jaar is als volgt:

Leningen aan:	Stand per 1-1-2018	Verstrekking	Aflossing	Vermindering	Stand per 31-12-2018
Deelnemingen					
Vitens NV achtergestelde lening	429.648	0	107.414	0	322.234
Subtotaal deelnemingen	429.648		107.414		322.234
Overige langlopende leningen					
St. Antoniuschool	454	0	454	0	
Verstrekke startersleningen Svn	856.462	299.386	110.384	0	1.045.463
Duurzaamheidslening Svn		320.822	6.663	0	314.159
Lening I-Pads	1.310	0	1.310	0	
Subtotaal overige	858.226	620.208	118.812		1.359.622
Totaal	1.287.874	620.208	226.226		1.681.856

2.3 Vlottende activa

Vorraden

Vorraden

De voorraden (onderhanden werk grondexploitatie) betreffen de boekwaarden van niet in exploitatie genomen bouwgronden en de boekwaarde van in exploitatie genomen complexen. Deze worden gewaardeerd tegen de vervaardigingskosten inclusief de toegerekende rentekosten en verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkopen. In het overzicht verwachte resultaten zijn de opbrengsten gebaseerd op de naar verwachting te realiseren verkoopprijzen, terwijl de nog uit te geven bedragen zijn ontleend aan de kostprijsberekeningen. Waar sprake is van verwachte exploitatieverliezen wordt de waardering gecorrigeerd door middel van een voorziening voor exploitatietekorten.

De bijstandsvorderingen en overige vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Hierop is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht. De voorziening is bepaald volgens de dynamische methode.

Vooruitlopend op de herziening van de BBV-verslaggevingsregels rondom grondexploitaties die vanaf 1 januari 2016 gelden zijn de niet in exploitatie genomen (bouw)gronden vanaf de Jaarrekening 2015 al opgenomen op de balans onder de materiële vaste activa als 'strategische gronden'.

De 'in exploitatie genomen gronden' per 31 december 2018 zijn: Hondsgemet-Zuid, De Plantage, en Homburg-Noord.

De specificatie van deze post is:

Vorraden	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Bouwgronden in exploitatie		
Hondsgemet-Zuid	8.781.959	5.393.866
De Plantage	51.138.347	47.475.543
Homburg-Noord	756.536	565.099
Hondsgemet bedrijventerrein	0	
Totaal complexen	60.676.842	53.434.508
Voorzieningen		
Grondexploitatie woonrijpmaken	-19.810	-19.810
Exploitatietekort De Plantage	-17.712.780	-17.566.849
Exploitatietekort Homburg-Noord	-230.103	-298.438
Totaal voorzieningen	-17.962.693	-17.885.097
Balanswaarde ultimo van het jaar	42.714.149	35.549.411

Verloopoverzicht grondexploitatie

In onderstaand verloopoverzicht wordt een totaal inzicht gegeven in het verloop van de boekwaarde gedurende het jaar en de geraamde eindresultaten:

Plan (X € 1.000)	Geïnvesteed t/m 2018	Tussentijdse winstneming t/m 2018	Verkocht t/m 2018	boekwaarde 31-12-2018	Nog te maken kosten	Nog te verkopen	Verwacht resultaat op eindwaarde	Verwacht resultaat op contante waarde
	a	b	c	d=a+b-c	e	f	g=f-d-e	
Hondsgemet	28.161	3.725	26.415	5.471	1.783	8.744	1.489	1.432
De plantage	73.214	-	25.739	47.476	46.798	72.464	-21.810	-17.557
Homburg Noord	1.403	-	838	565	179	433	310	-298
Totaal	102.778	3.725	52.992	53.512	48.761	81.642	-20.010	-16.424

Bouwgronden in exploitatie

Complex 23 Hondsgemet-Zuid

Op bedrijventerrein Hondsgemet is in 2018 3,7 hectare verkocht. Ruim 3,4 ha aan een partij die daarnaast nog circa 3,8 hectare in optie heeft. Het betreft overigens een betaald optie. De optievergoeding wordt in mindering op de koopsom gebracht indien de optie wordt ingeroepen, dat wil zeggen dat de 3,8 hectare daadwerkelijk wordt aangekocht. Daarnaast is 2000 m² is verkocht aan een plaatselijke ondernemer. De mogelijkheden tot gronduitgifte aan (industriële) bedrijven op Hondsgemet-Zuid wordt steeds kleiner. De gemeente profiteert van de positieve markt ontwikkelingen. Er zijn inmiddels voorbereidingen gaande om Hondsgemet Noord tot ontwikkeling te brengen. De gemeente heeft daar in het verleden al de nodige gronden aangekocht.

Ten opzichte van de grondexploitatie ultimo 2017 zijn de totale grondopbrengsten gestegen met € 679.000. De voornaamste oorzaak hiervan is de bijstelling van het aantal uitgifbare vierkante meters voor 'Restant 1^e fase' naar aanleiding van een nieuwe meting en inzichten. Dit is van invloed op het resultaat.

Het resultaat op netto contante waarde (NCW) per 1-1-2019 is € 1,43 mln. inclusief tussentijdse winstneming. Exclusief de (verplichte) tussentijdse winstnemingen, conform de bepalingen in het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), bedraagt het resultaat van de geactualiseerde grondexploitatie ultimo 2018 daarmee € 5,16 mln. NCW.

Complex 25 De Plantage

In 2018 zijn in De Plantage 57 projectmatige kavels en 14 vrije kavels uitgegeven. Dat is minder dan de geprognosticeerde 65 kavels voor 2018. Dat is in lijn met de geprognosticeerde 65 kavels voor 2018. Desondanks, gezien de florerende woningmarkt was een hoger aantal mogelijk geweest. Echter, mede doordat in 2018 met ontwikkelaars onderhandelingen hebben plaatsgevonden met betrekking tot fase 2a en 2b, is dit uitgebleven. Te verwachten is dat in 2019 een inhaalslag zal worden gemaakt met betrekking tot gronduitgifte. Particuliere bouw kavels van de gemeente verkopen goed en naar verwachting zal deze trend zich doorzetten in 2019.

Voor 2018 waren er in totaal al 330 kavels verkocht, in verschillende woningtypen, wat resulteert in totaal 401 verkochte kavels. Het totaal programma bedraagt 1.541 woningen, tot op heden is daarmee 26% van het totaal programma in kaveluitgifte gerealiseerd.

Qua verdere planvorming is het bestemmingsplan voor de 2e fase vastgesteld en inmiddels onherroepelijk. In deze 2e fase is ruimer verkaveld dan in de 1e fase. Ook zijn in deze fase andere woningtypen gepland. Er is ruimte voor grotere particuliere kavels tot 1.500 m² en ook is ruimte voor huurwoningen.

Het verwachte resultaat is negatief. Netto-contant per 1 januari 2019 is het verwachte verlies € 17,57 mln. Hiervoor is een verliesvoorziening gevormd. Per 1 januari 2018 was het verwachte resultaat een verlies van €17,71. Daarmee is het verlies met circa € 147.000 afgenomen.

Complex 30 Homburg-Noord

Dit betreft een klein uitgifbaar bedrijfsterrein aan de noordzijde van Beesd tussen de Parkweg en Homburg van in zijn totaliteit circa 0,7 hectare netto uitgifbaar. In 2018 is een kavel ter grootte van 1609 m² verkocht. De resterende gronden (2.477 m²) worden naar verwachting verkocht in 2019 en 2020. Het plan is verliesgevend. Netto-contant per 1 januari 2019 bedraagt dit verlies € 298.000. Ten

opzichte van vorig jaar is dit een negatieve bijstelling. Per 1 januari 2018 was het verwachte resultaat een verlies van € 230.000

Raadsbesluit 25 september 2018: Hondsgemet Noord

Op 25 september 2018 heeft de raad besloten het gebied Hondsgemet Noord in te richten als bedrijfsterrein. De overheveling van het complex van Strategische gronden (voor een boekwaarde van ongeveer € 14 miljoen) naar een grondexploitatieproject wordt verwerkt in de jaarrekening 2018.

Uitzettingen korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Het betreft hier de vorderingen op diverse gemeenten, de provincie Gelderland, de Belastingdienst, Waterschap Rivierenland, gemeenschappelijke regelingen en diverse ministeries.

Vorderingen op openbare lichamen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Ministeries	402.248	148.492
Provincies	5.662	0
Gemeenten	558.290	2.027.705
Waterschappen	15.152	0
Gemeenschappelijke regelingen	679.313	971.018
Belastingdienst	5.138.265	5.988.406
Totaal	6.798.930	9.135.620

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Uitzettingen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Schatkistbankieren	1.291.194	72.132
Totaal	1.291.194	72.132

Schatkistbankieren

Vanaf 15 december 2013 is de gemeente verplicht haar overtollige liquide middelen in de schatkist bij het Ministerie van Financiën te storten. Dit betekent dat de gemeente haar overtollige middelen niet meer mag beleggen of bij andere banken in deposito mag uitzetten. Om de uitvoering van de publieke taak niet teveel te belemmeren is door het Ministerie van Financiën een drempel ingesteld wat de gemeente aan overtollige middelen mag aanhouden. Dit drempelbedrag is gebaseerd op een gemiddelde per kwartaal en is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	486,69			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	175	136	139	54
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	312	351	347	432
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	64.892			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	64.892			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	486,69			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	15.745	12.334	12.830	5.008
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	175	136	139	54

Rekeningen-courant met niet financiële instellingen

Dit betreft de rekening-courant met de Stichting Volkshuisvesting Nederland (Svn) voor de startersleningen. Dit betreft het bedrag dat nog beschikbaar is om startersleningen te verstrekken. De verstrekte startersleningen zijn opgenomen bij het onderdeel Overige langlopende leningen bij de financiële vaste activa. Het verloop van deze post is als volgt:

Rekeningen-courant met niet financiële instellingen	
Saldo per 1-1-2018	283.849
Bij: ontvangen hypotheekrente in 2018	9.846
Bij: in 2018 ontvangen aflossingen op verstrekte leningen	117.048
Bij: door gemeente gestort in rekeningcourant	1.000.000
Af: verstrekte leningen in 2018	-620.208
Af: beheerkosten SVN 2018	-6.798
Saldo per 31-12-2018	783.737

Overige vorderingen

De overige vorderingen zijn te rubriceren naar:

Overige vorderingen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Debiteuren algemeen (incl belastingen)	6.029.336	10.863.263
Debiteuren sociale zaken	437.041	410.334
Totaal debiteuren	6.466.377	11.273.597
AF: Voorzieningen dubieuze vorderingen	-593.950	-379.254
Totaal	5.872.427	10.894.343

Debiteuren

Eind mei 2019 moest van dit bedrag nog circa € 9,5 miljoen worden ontvangen. In verband met mogelijke oninbaarheid van de vorderingen is een voorziening getroffen van ongeveer € 379.000.

Liquide middelen

In de financieringsparagraaf (paragraaf 4 van het Jaarverslag 2018) wordt omschreven hoe er wordt omgegaan met de situatie van overliquiditeit. De creditstand is opgenomen op de balans onder vlottende schulden

Overlopende activa

Overlopende activa

De onderstaande ontvangen bijdragen zijn ontvangen van "overige Nederlandse overheidslichamen".

Het verloop van de nog te ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel is als volgt:

Overlopende activa	Stand per 1-1-2018	Te ontvangen bedragen	Ontvangen bedragen	Stand per 31-12-2018
ISV Lingewaarden	100.694	0	0	100.694
Totaal	100.694	0		100.694

Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Specificatie van de hieronder opgenomen posten:

Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Afrekening sociaal domein / Wmo	213.556	
Transitorische rente lening Vitens	11.600	7.050
Nog op te leggen Precariobelasting	2.123.302	
Nog op te leggen belastingen en leges	100.538	132.982
Vooruitbetaalde bijdrage VNG 2018	38.121	
Vooruitbetaalde bijdrage Laco 2018	56.723	
Dura Vermeer (Stationsomgeving Oost)	78.357	
Huur MFC De Pluk	45.797	
Vluchtelingenwerk (verrekening subsidie 2017)	28.706	
Bijdrage kunstgras		40.268
Schadevergoeding stroomstoring 2017		74.608
Begraafrechten 2018		45.159
Nog te ontvangen Omgevingsdienst Rivierenland, Regio en ASH		89.867
Afrekening JSF Gld (minder deelnemers)		35.600
Inzet PL PHS (ST) aan Nrn		11.200
Planschadevergoeding		19.534
Voorschot 2019 Bedrijfsvoering West Betuwe		300.000
Vooruitbetaalde licentiekosten		10.850
Aandeel kosten raadszaal		14.887
Assurantieprijzen		15.379
Door te berekenen btw Lingewaal en Neerijnen		21.446
Overige posten	55.470	41.684
Totaal	2.752.170	860.515

2.4 Reserves

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende bestanddelen:

Reserves

De reserves worden gevormd conform de door de gemeenteraad genomen besluiten. Onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves worden gedaan conform de daartoe strekkende raadsbesluiten. In het jaar 2018 is aan de twee vrije reserves 2,5% rente toegevoegd.

Algemene reserve (risicobuffer)

De mutaties in de algemene reserve zijn hieronder gespecificeerd weergegeven:

Eigen vermogen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Algemene reserve (risicobuffer)	10.499.939	11.794.449
Algemene reserve Preferente aandelen Vitens	1.592.396	1.592.396
Algemene reserve Grondexploitatie	8.820.223	11.652.008
Algemene reserve Bonusaandelen BNG	65.038	65.038
Totaal algemene reserve	20.977.596	25.103.891
Bestemmingsreserves	28.051.169	30.683.714
Totaal algemene en bestemmingsreserves	49.028.765	55.787.605
Nog te bestemming resultaat	5.381.517	2.720.819
Totaal	54.410.282	58.508.424

Algemene reserve (risicobuffer)	
Saldo per 1-1-2018	10.499.939
Bij: rentetoevoeging 2018	262.498
Bij: tussentijdse resultaatbestemming 2018	2.653.775
Bij: ontvangen bijdrage rijk t.b.v. fusie	727.681
Af: beschikbaarstelling afdelingsplannen	-372.300
Af: beschikbaarstelling afschrijvingslasten parkeerplaatsen De Pluk	-150.000
Af: beschikbaarstelling afschrijvingslasten K Kuikstraat	-210.183
Af: beschikbaarstelling fusiebijdrage GNL	-1.616.961
Saldo per 31-12-2018	11.794.449

Algemene reserve Preferente aandelen Vitens

Algemene reserve Preferente aandelen Vitens	
Saldo per 1-1-2018	1.592.396
Bij:	0
Af:	0
Saldo per 31-12-2018	1.592.396

Met ingang van 2017 wordt er geen rente aan deze reserve meer toegevoegd.

Algemene reserve Grondexploitatie

Algemene reserve Grondexploitatie	
Saldo per 1-1-2018	8.820.223
Bij: resultaatbestemming 2017	2.970.137
Bij: rentetoevoeging 2018	220.506
Af: toevoeging rente aan verliesvoorziening	-358.858
Saldo per 31-12-2018	11.652.008

De algemene reserve Grondexploitatie is gevormd ter voorkoming van fluctuaties in het resultaat als gevolg van de grondexploitatie. Bij de resultaatbestemming 2015 is besloten om een deel van het resultaat toe te voegen aan deze reserve. Met de jaarrekening 2016 is de vrijval van de voorziening grondexploitatie toe te voegen aan deze reserve. Hiermee wordt een solide buffer gecreëerd voor toekomstige risico's.

Algemene reserve Bonusaandelen BNG

Algemene reserve Bonusaandelen BNG	
Saldo per 1-1-2018	65.038
Bij:	0
Af:	0
Saldo per 31-12-2018	65.038

In 2018 is er geen rente aan deze reserve meer toegevoegd.

Nog te bestemmen resultaat

Nog te bestemmen resultaat	
Saldo per 1-1-2018	5.381.517
Af: resultaatbestemming 2017	-5.381.517
Bij: resultaatbestemming 2018	2.233.724
Saldo per 31-12-2018	2.233.724

Het gerealiseerde resultaat van een dienstjaar wordt op de balans afzonderlijk opgenomen als "nog te bestemmen resultaat". Bij de vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad wordt ook aan het gerealiseerde resultaat een bestemming gegeven.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn de voor een specifiek doel afgezonderde bestanddelen van het eigen vermogen opgenomen. De aard en reden van de reserves en de toevoegingen en onttrekkingen worden per programma toegelicht:

	Stand per 1-1-2018	Resultaat 2017	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2018
Algemene reserve					
Programma 1	4.918.235	26.136	1.347.051	2.242.143	4.049.278
Programma 2	2.842.876		576.147	671.182	2.747.841
Programma 3	4.161.023	2.385.245	285.274	1.048.712	5.782.830
Programma 4	7.628.006		1.658.571	1.187.783	8.098.794
Programma 5	8.501.036		2.123.302	619.367	10.004.971
Subtotaal	28.051.176	2.411.380	5.990.345	5.769.187	30.683.714

Programma 1 - Inwoners, veiligheid, bestuur en organisatie

	Stand per 1-1-2018	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2018
Programma 1				
Herindelings budget West Betuwe		675.594		675.594
Eigen risico schadegevallen	87.843	25.000	112.843	0
Bijdrage Huisv. Veiligheidsregio	1.927.491		66.465	1.861.026
Vraaggerichte Dienstverlening	19.938		19.938	0
Raadsbudgetten	6.355		6.355	0
Cartografie	20.228		20.228	0
BGT	126.559		98.550	28.009
Structurele afwezigheid 2018	303.718		303.718	0
Personeel en organisatie (P&O)	30.250		30.250	0
Opleiding, vorming & training OVT	136.850	152.970	289.820	0
Vervangingsinvesteringen ICT	1.581.239	364.991	785.778	1.160.452
Verv. Inv. Facilitaire zaken	222.017	69.346	76.736	214.627
Dekking kap last noodstroomvoorz	70.665		7.067	63.598
PMO Arbo	10.716		10.716	0
Flankerend beleid/businesscases	21.408		21.408	0
Flankerend beleid (muv bus.cas.)	201.483	49.650	251.133	0
Terugdringen ziekteverzuim	10.000		10.000	0
Afkoop stuwmeren	89.475		89.475	0
WKR	34.000		34.000	0
Revolverende fonds MVI en duurz	18.000	35.635	7.663	45.972
Totaal	4.918.235	1.373.186	2.242.143	4.049.278

Bestemmingsreserve eigen risico schadegevallen

De bestemmingsreserve eigen risico schadegevallen is een reserve waaruit voor de gemeentelijke verzekeringen en glasschades (o.a. de verzekering brand- en stormschade, aansprakelijkheidsverzekering, etc.) het eigen risico, dan wel onverzekerde schades betaald kunnen worden. Jaarlijks wordt aan deze reserve € 25.000 toegevoegd. Bij de oogstrapportage is voorgesteld deze reserve in lijn met de andere twee gemeenten op te heffen.

Bestemmingsreserve vraaggerichte dienstverlening

In 2018 zijn er geen vermeerderingen toegevoegd. Bij de oogstrapportage is voorgesteld deze reserve in lijn met de andere twee gemeenten op te heffen.

Bestemmingsreserve bijdrage huisvesting veiligheidsregio

Als gevolg van de verkoop van de brandweerkazernes in Geldermalsen en Beesd wordt het saldo van deze reserve niet meer ingezet voor de (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van de brandweerkazernes, maar is deze reserve voor de gedeeltelijke dekking van de vergoeding van de huisvestingslasten door de gemeente aan de veiligheidsregio. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 1.861.000.

Bestemmingsreserve personeel en organisatie

De bestemmingsreserve is bedoeld om te worden ingezet bij het oplossen van personele problemen (o.a. outplacement), voor ondersteuning bij organisatie ontwikkeling en ontwikkeling van medewerkers. In de Voorjaarsnota 2008 is besloten om vanuit de Algemene Reserve € 500.000 toe te voegen aan deze reserve als financiële buffer voor de mogelijke risico's voortvloeiend uit het organisatie-ontwikkeltraject STROOM. Bij de oogstrapportage is voorgesteld deze reserve in lijn met de andere twee gemeenten op te heffen.

Bestemmingsreserve opleiding, vorming en training

Voor de ontwikkeling en opleiding van het personeel wordt gebruik gemaakt van het systeem van persoonlijke ontwikkelingsplannen, kortweg POP's. Deze plannen zijn een vertaling van de wensen van de organisatie en het individu voor wat betreft de voorgenomen ontwikkeling. Bij de oogstrapportage is voorgesteld deze reserve in lijn met de andere twee gemeenten op te heffen.

Bestemmingsreserves kapitaallasten vervanging ICT en facilitaire zaken

Voor een efficiënte bedrijfsvoering en ten behoeve van de continuïteit van de vervanging van de bedrijfsmiddelen zijn vervangingsreserves in het leven geroepen. Deze reserves worden vanuit de jaarlijkse exploitatie gevoed. De kapitaallasten van duurzame bedrijfsmiddelen komen ten laste van deze vervangingsreserve. In 2018 is

De stand van de reserves bedraagt per ultimo 2018:

a. ICT	€	1.160.000
b. Facilitaire zaken	€	214.000

Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten noodstroomvoorziening

In de raadsvergadering van 26 juni 2012, nummer 6.15, is bij de vaststelling van de jaarstukken 2011 besloten een bedrag van € 106.000 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve dekking kapitaallasten noodstroomvoorzieningen voor de panden Kuipershof 2 en 4. Vanaf 2013 valt er jaarlijks een bedrag van € 7.067 (1/15e gedeelte) vrij ter dekking van de afschrijvingslasten. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 64.000.

Bestemmingsreserve Flankerend beleid bezuinigingen

In de raadsvergadering van 26 oktober 2010 is bij de vaststelling van de Programmabegroting 2011 besloten om in de Jaarrekening 2010 een bestemmingsreserve Flankerend beleid bezuinigingsmaatregelen te vormen van € 1.490.000 ten laste van de algemene reserve. Doel van deze reserve is de dekking van de flankerende (onderzoeks)kosten voor het kunnen realiseren van de bezuinigingen. Bij de oogstrapportage is voorgesteld deze reserve in lijn met de andere twee gemeenten op te heffen.

Bestemmingsreserve Revolverend fonds Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

De gemeente wil de besparingen die voortvloeien uit investeringen in Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) en Duurzaamheid kunnen stoppen in een revolverend fonds. Met het doel om daarmee in de toekomst nieuwe investeringen op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en Duurzaamheid te kunnen betalen. Het saldo van deze reserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 46.000.

Bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten programma 1

In de begroting worden incidentele budgetten beschikbaar gesteld, die in principe binnen dat jaar uitgegeven worden, maar soms aan het eind van het boekjaar nog niet volledig zijn besteed. Om te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) én om deze uitgaven administratief beter te kunnen volgen worden de restant budgetten aan het eind van het jaar gestort in de bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten.

Programma 2 - Wonen, werken en bedrijven.

	Stand per 1-1-2018	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2018
Programma 2				
Bodemsanering	221.676	19.133	140.808	100.001
Herziening/act bestemmingsplan	168.073	50.315	185.388	33.000
Economisch actieplan	60.001	0	30.001	30.000
Dekking kap last Skaeve Huse	87.721	0	0	87.721
Duurzaamheid	34.023	354.160	65.720	322.463
Pilot aanpak oneigenl gebr gem gr	116.910	15.539	116.910	15.539
Gebiedsfonds	1.335.118	67.000	581	1.401.537
Dekking plankosten RO	131.774	0	131.774	0
Dekking kap last Revit BT Homburg	687.580	70.000	0	757.580
Totaal	2.842.876	576.147	671.182	2.747.841

Bestemmingsreserve bodemsanering

Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 € 100.000 en is gelabeld voor een sanering in Tricht. In de Oogstrapportage 2018 is besloten om het restantsaldo vrij te laten vallen en deze reserve op te heffen.

Bestemmingsreserve herziening/actualisatie bestemmingsplannen

Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 33.000 en is gelabeld voor de verbetering van de kwaliteit van de Lingelandjes. In de Oogstrapportage 2018 is besloten om het restantsaldo vrij te laten vallen en deze reserve op te heffen.

Bestemmingsreserve duurzaamheid

In de Bloesemrapportage 2015 is besloten om de bestemmingsreserve duurzaamheid in te stellen. Er was geen geld gereserveerd voor duurzaamheid, terwijl daar wel de behoefte aan is (dekking kosten uitvoeringsprogramma zoals onderzoek zonnepanelen, elektrische laadpalen voor auto's en fietsen, etc.). Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 322.000.

Bestemmingsreserve Gebiedsfonds centrum Geldermalsen

Het Gebiedsfonds Centrum is in 2016 ingesteld om financiële middelen te reserveren waarmee een aantal deelprojecten in het centrum van Geldermalsen kunnen worden uitgevoerd. Door het reserveren van deze middelen is er een financiële basis om de voorbereiding van projecten te kunnen starten. Het gaat daarbij vooral om de deelprojecten Vernieuwing Geldersestraat en Kwaliteitsslag jachthaven en Lingepark. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 1.402.000.

Bestemmingsreserves dekking kapitaallasten investeringen openbare ruimte

Als gevolg van de aanpassingen in de wet en regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten met ingang van 2017 investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd worden. Voor de dekking van de kapitaallasten zijn de volgende bestemmingsreserves gevormd:

- Revitalisering bedrijventerrein Homburg;
- Skaeve Huse.

Bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten programma 2

In de begroting worden incidentele budgetten beschikbaar gesteld, die in principe binnen dat jaar uitgegeven worden, maar soms aan het eind van het boekjaar nog niet volledig zijn besteed. Om te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en om deze uitgaven administratief beter te kunnen volgen worden de restant budgetten aan het eind van het jaar gestort in de bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten.

Programma 3 - Leefbaarheid, welzijn en zorg

	Stand per 1-1-2018	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2018
Programma 3				
Welvarend	28.240	16.600	44.840	0
Speelplekkenbeleid	43.006	24.000	67.006	0
Statushouders	306.012	0	306.012	0
Jeugd- en jongerenbeleid	48.871	0	48.871	0
Vervanging inventaris gymlokalen	144.128	18.540	54.199	108.469
Leefbaarheid	216.216	0	143.923	72.293
Sociaal Domein	1.255.739	0	224.630	1.031.109
Dekking kap last MFC De Pluk	839.903	0	22.103	817.800
Dekking kap last sportterreinen	1.114.000	191.321	30.909	1.274.412
Sport en bewegen	102.792	34.813	44.103	93.502
Sociaal Ondernemen	62.116	0	62.116	0
Duurzaam	0	2.385.245	0	2.385.245
Totaal	4.161.023	2.670.519	1.048.712	5.782.830

Bestemmingsreserve Welvarend, Bestemmingsreserve Speelplekkenbeleid, Bestemmingsreserve Jeugd- en jongerenbeleid, Bestemmingsreserve Statushouders

In de Oogstrapportage 2018 is besloten om deze reserves bij de jaarrekening 2018 op te heffen.

Bestemmingsreserve kapitaallasten vervangingsinvesteringen Gymlokalen

De jaarlijkse budgetten en de aanvragen voor de vervanging en aanpassing van de inventaris van gymnastieklokalen lopen niet altijd parallel. Daarom is destijds besloten om de overschotten in een bestemmingsreserve te storten. De jaarlijkse storting in deze bestemmingsreserve wordt berekend op basis van de normeringen van de Koninklijke Vereniging Leraren Lichamelijke Opvoeding (KVLO). Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 108.000.

Bestemmingsreserve sport en bewegen

Bij het vaststellen van de nota kunstgrasbeleid is besloten om het niet bestede budget voor de totale visie sport en bewegen te storten in deze bestemmingsreserve. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2017 afgerond € 93.000.

Bestemmingsreserve Sociaal Domein

Bij de Oogstrapportage 2014 is besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve Sociaal Domein. In 2018 is 224.630 onttrokken. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 1.031.000.

Bestemmingsreserve Dekking kapitaallasten MFC De Pluk

In de nota Ruimtelijke fondsen is vanuit het complex De Plantage een bijdrage van € 884.109 opgenomen ten behoeve van de (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten MFC De Pluk. Deze reserve valt in 40 jaar vrij ten gunste van de exploitatie. Het saldo van de reserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 818.000.

Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten sportterreinen

Als gevolg van de aanpassingen in de wet en regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten met ingang van 2017 investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd worden. Voor de dekking van de kapitaallasten is deze bestemmingsreserve gevormd.

Bestemmingsreserve Duurzaamheid

Bij de resultaatbestemming 2017 is het bedrag van € 2.385.245 beschikbaar gesteld. De gereserveerd bedragen zijn in de oogstrapportage gelabeld aan duurzaamheid

Bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten programma 3

In de begroting worden incidentele budgetten beschikbaar gesteld, die in principe binnen dat jaar uitgegeven worden, maar soms aan het eind van het boekjaar nog niet volledig zijn besteed. Om te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en om deze uitgaven administratief beter te kunnen volgen, worden de restant budgetten aan het eind van het jaar gestort in de bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten.

Programma 4 – Landschap, verkeer en openbare ruimte

	Stand per 1-1-2018	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2018
Programma 4				
Onderhoud wegmarkeringen	35.069	18.000	53.069	-
Uitwerkingsplan Lingekwartier	69.690	-	69.690	-
Bebording en bebakening wegen	56.802	58.750	115.552	-
Verkeersregelinstallaties	56.883	22.500	79.383	-
Verbetering Merwede Lingelijn	15.557	-	15.557	-
Mobiliteitsplan	187.490	63.520	206.010	45.000
Landschapsontwikkelingsplan	167.556	70.778	23.174	215.160
Monumenten	26.516	30.000	56.516	-
Renovatie groen	66.820	79.005	114.825	31.000
Opstellen beheerplan groen	38.720	4.840	-	43.560
Herinr RSW Meteren/GDM	701.353	-	237.297	464.056
Infrastructurele knelpunten	13.465	-	13.465	-
Herinr OR Centrum Geldermalsen	1.059.904	-	94.283	965.621
Dekking kap last openb verlichting	85.635	87.796	-	173.431
Bijdrage spoorproject GDM-Tricht	3.700.000	-	-	3.700.000
Dekking kap last K+R fietspad Lwn	94.200	729	4.183	90.746
Dekking kap last Dorpspl Beesd	266.886		84	266.802
Vervanging tractie	562.260	97.551	104.695	555.116
Dekking kap last R&R wegen	423.200	748.102	-	1.171.302
Dekking kap last H. Kuijkstr Oost	-	227.000	-	227.000
Dekking kap last p. plaatsen de Pluk	-	150.000	-	150.000
Totaal	7.628.006	1.658.571	1.187.783	8.098.794

Bestemmingsreserve Bijdrage Spoorproject Geldermalsen - Tricht

Voor het project Spoorverbreding Tricht is in de overeenkomst met het ministerie van Infrastructuur en Milieu d.d. 17 februari 2016 een gemeentelijke bijdrage van € 3,5 miljoen afgesproken. In de Bloesemrapportage 2016 is besloten om voor de reservering van de (geïndexeerde) bijdrage van € 3,7 miljoen de bestemmingsreserve Bijdrage Spoorproject Geldermalsen – Tricht te vormen.

Bestemmingsreserve herinrichting Rijksweg Meteren/Geldermalsen

Dit project bestaat uit meerdere deelprojecten. Bij de vaststelling van de Eindejaarsnota 2008 is besloten de gemeentelijke bijdrage in dit project van € 1.500.000 te storten in deze bestemmingsreserve. In 2017 is afgerond € 237.000 onttrokken. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 464.000, waarvan € 55.000 gelabeld is voor het sluipverkeer in Beesd.

Bestemmingsreserve uitwerkingsplan Lingekwartier

In de Oogstrapportage 2018 is besloten om het restantsaldo van deze reserve toe te voegen aan de bestemmingsreserve Landschapsontwikkelingsplan.

Bestemmingsreserve monumenten

In de Oogstrapportage 2018 is besloten om deze reserve bij de jaarrekening 2018 op te heffen.

Bestemmingsreserve Mobiliteitsplan

Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 45.000 en is gelabeld voor het sluipverkeer in Beesd. In de Oogstrapportage 2018 is besloten om het restantsaldo vrij te laten vallen en deze reserve op te heffen.

Bestemmingsreserve infrastructurele knelpunten

In de Oogstrapportage 2018 is besloten om deze reserve bij de jaarrekening 2018 op te heffen.

Bestemmingsreserve herinrichting openbare ruimte centrum Geldermalsen

Voor de herinrichting van openbare gebieden in het centrum zijn in het verleden (deel)budgetten geormerkt. Alle deelbudgetten zijn toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 966.000.

Bestemmingsreserve verbetering Merwede-Lingelijn; verkeersregelinstallaties; bebording en bebakening wegen; onderhoud wegmarkeringen.

In de Oogstrapportage 2018 is besloten om deze reserves bij de jaarrekening 2018 op te heffen.

Bestemmingsreserve Landschapsontwikkelingsplan

In 2008 is de bestemmingsreserve Landschapsontwikkelingsplan (LOP) opgericht. Daarin is geld gereserveerd voor plannen, die het (cultuurhistorisch) landschap versterken en ontsluiten en voor plannen om mensen te mobiliseren, die zich voor dit landschap in willen zetten. De provincie, die bijdraagt aan de meeste projecten, wordt ook betrokken bij het opstellen van de plannen. Uit deze reserve worden de kosten van de jaarlijkse uitvoeringsplannen bekostigd. Het saldo bedraagt ultimo 2018 afgerond € 215.000.

Bestemmingsreserve renovatie groen

Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 31.000 en is gelabeld voor de houtkap in verband met de essentaksterfte. In de Oogstrapportage 2018 is besloten om het restantsaldo vrij te laten vallen en deze reserve op te heffen.

Bestemmingsreserve opstellen/actualisatie beheerplan groen

Met ingang van 2010 wordt jaarlijks een bedrag van € 4.840 toegevoegd aan deze bestemmingsreserve, die is bestemd voor de kosten van het opstellen van het beheerplan groen. De stand van de bestemmingsreserve bedraagt ultimo 2018 afgerond € 44.000.

Bestemmingsreserves dekking kapitaallasten investeringen openbare ruimte

Als gevolg van de aanpassingen in de wet en regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording) moet met ingang van 2017 investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd worden. Voor de dekking van de kapitaallasten zijn de volgende bestemmingsreserves gevormd:

- Openbare verlichting;
- Reconstructies en rehabilitaties wegen;
- Kiss en Ride fietspad Leeuwenstein;
- Herinrichting Dorpsplein Beesd;
- Herinrichting Herman Kuykstraat Oost;
- Aanleg parkeerplaatsen De Pluk

Bestemmingsreserves kapitaallasten vervanging tractie buitendienst.

Voor een efficiënte bedrijfsvoering en ten behoeve van de continuïteit van de vervanging van de bedrijfsmiddelen zijn vervangingsreserves in het leven geroepen. Deze reserves worden vanuit de jaarlijkse exploitatie gevoed. De kapitaallasten van duurzame bedrijfsmiddelen komen ten laste van deze vervangingsreserve. De stand van de reserves bedraagt per ultimo 2018 € 555.000

Bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten programma 4

In de begroting worden incidentele budgetten beschikbaar gesteld, die in principe binnen dat jaar uitgegeven worden, maar soms aan het eind van het boekjaar nog niet volledig zijn besteed. Om te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en om deze uitgaven administratief beter te kunnen volgen, worden de restant budgetten aan het eind van het jaar gestort in de bestemmingsreserve gemeentelijke budgetten.

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

	Stand per 1-1-2018	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2018
Financiering en alg dekkingsmiddelen				
BTW compensatiefonds (BCF)	114.365	-	114.365	-
Dekking toekomstig nadelig saldi	490.101	-	490.101	-
Gemeentelijke eigendommen	14.901	-	14.901	-
Precariobelasting	7.881.669	2.123.302	-	10.004.971
Totaal	8.501.036	2.123.302	619.367	10.004.971

Bestemmingsreserve BTW-compensatiefonds/Vpb

In de Oogstrapportage 2018 is besloten om deze reserve bij de jaarrekening 2018 op te heffen.

Bestemmingsreserve dekking toekomstige nadelige saldi

In de raadsvergadering van 26 oktober 2010 is bij de vaststelling van de Programmabegroting 2011 besloten om in de jaarrekening 2010, ten laste van de algemene reserve opbrengst aandelen Nuon Energy, een bestemmingsreserve dekking toekomstige nadelige saldi te vormen van € 8.853.751. Doel van deze bestemmingsreserve is een (afbouwende) bijdrage vanuit de reserve voor de dekking van de exploitatietekorten in 2011 tot en met 2018. In 2018 is de laatste onttrekking voor een bedrag van € 490.101 onttrokken.

Bestemmingsreserve Precariobelastingen

In 2013 is de bestemmingsreserve Precariobelastingen ingesteld op basis van het raadsbesluit van 24 september 2013. Besloten is de gehele opbrengst voor 2013 te storten in deze (nieuwe) reserve en deze pas aan te wenden als algemeen dekkingsmiddel nadat de belastingen ontvangen zijn en de aanslagen onherroepelijk zijn geworden. Vanaf het belastingjaar 2014 worden alleen de opgelegde aanslagen voor het elektriciteitsnetwerk aan de reserve toegevoegd. Voor 2018 is de aanslag voor elektra van € 2.123.302 opgelegd. Dit bedrag is, conform het raadsbesluit, in de bestemmingsreserve gestort en kan op termijn aangewend worden als algemeen dekkingsmiddel nadat de belastingen ontvangen zijn en de aanslagen onherroepelijk zijn geworden.

Bestemmingsreserve gemeentelijke eigendommen.

In de Oogstrapportage 2018 is besloten om deze reserve bij de jaarrekening 2018 op te heffen.

2.5 Voorzieningen

Voorzieningen

De voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Overzicht voorzieningen	Stand per 1-1-2018	Toevoeging	Vrijval ten gunste van resultaat	Aanwending	Stand per 31-12-2018
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenverplichting ex-wethouders	1.657.796	0	474.536	80.272	1.102.988
Subtotaal	1.657.796	-	474.536	80.272	1.102.988
Voorzieningen ter egalisatie van de kosten					
Wegen	833.362	865.000	0	1.071.172	627.190
Onderhoud civiele kunstwerken	128.110	51.750	0	130.100	49.760

Openbare verlichting	255.936	89.009	0	71.949	272.996
Sportterreinen	0	0		0	0
Beschoeiingen	133.474	44.010	0	97.287	80.197
Baggeren	262.734	146.685	105.000	284.560	19.859
Onderwijsgebouwen	15.876	0	0	0	15.876
Overige gemeentelijke gebouwen	927.088	393.218	0	160.047	1.160.259
Begraafplaatsen	65.476	239.664	0	198.740	106.400
Subtotaal	2.622.056	1.829.336	105.000	2.013.855	2.332.537
Voorzieningen voor middelen van derden, waarvan de bestemming gebonden is					
Riolering	1.574.520	3.638.201	997.291	2.171.617	2.043.813
Afkoop onderh begr plaatsen	1.013.959	234.069	152.034	0	1.095.994
Zwerfafval	110.445	0	0	37.552	72.893
Subtotaal	2.698.924	3.872.270	1.149.325	2.209.169	3.212.700
Totaal voorzieningen	6.978.776	5.701.606	1.728.861	4.303.296	6.648.225

Voorzieningen worden gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- bestaande risico's van te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- verplichtingen tot het maken van kosten die in een volgend boekjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het boekjaar of in een voorgaand boekjaar en de voorziening strekt tot een gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal boekjaren. Bijvoorbeeld voorzieningen voor onderhoud.

Voorzieningen mogen slechts worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen, die op de balansdatum werkelijk bestaan.

Alleen de dotaties aan de voorzieningen worden functioneel verantwoord. De feitelijke uitgaven (realisatie) worden ten laste van de voorziening verantwoord. Indien de hoogte van de gevormde voorziening afwijkt van het benodigde bedrag wordt de vrijval of extra storting eveneens functioneel verantwoord.

De aard en reden van de voorzieningen en de toevoegingen en onttrekkingen worden hieronder nader toegelicht. De vermeerderingen bestaan uit dotaties ten laste van de gewone dienst. De belangrijkste uitgaven zijn gedaan ten laste van de voorzieningen voor de diverse beheerplannen. Deze worden hierna afzonderlijk toegelicht.

Voorziening ouderdoms- en nabestaandenpensioen (ex) wethouders

Gemeenten hebben op grond van de wet APPA (Algemene Pensioenwet voor Politieke Ambtsdragers) de plicht om toekomstige pensioenverplichtingen van wethouders en ex-wethouders financieel verantwoord af te dekken. Deze voorziening is gevormd om de in de toekomst te claimen rechten uit hoofde van ouderdoms- en nabestaandenpensioenen voor ex-wethouders op te kunnen vangen. De verschuldigde pensioenrechten worden rechtstreeks betaald uit deze voorziening. De opbouw van de pensioenrechten van de actieve wethouders, evenals de risico's ten aanzien van de mogelijke rechten betreffende nabestaandenpensioenen, zijn met ingang van 1 augustus 2003 ter uitvoering overgedragen aan verzekeraar Loyalis. De jaarlijkse lasten voor de uitvoering van de APPA-wet door Loyalis worden rechtstreeks in de exploitatie van de algemene dienst meegenomen. In 2018 ten gunste van de exploitatie een bedrag van afgerond € 475.000 uit de voorziening vrijgevallen. In 2018 is er een bedrag van afgerond € 80.000 onttrokken aan deze voorziening wegens pensioenrechten. Het saldo ultimo 2018 bedraagt afgerond € 1.103.000.

Beheerplannen

Voorziening beheerplan wegen

De uitgaven, in 2018 ten laste van de voorziening verantwoord, hebben betrekking op:

Uitgevoerde projecten 2018	Bedrag
Groot onderhoud Asfalt 2018	448.000
Groot onderhoud Elementen 2018	242.000
Groot onderhoud Asfalt 2017	86.000
Onverharde wegen	73.000
Overige projecten/algemene kosten	222.000
Totaal	1.071.00

De toevoeging aan de voorziening in 2018 bedraagt € 865.000. Ultimo 2018 bedraagt het saldo afgerond € 627.000.

Voorziening beheerplan civiele kunstwerken

Met ingang van 2011 is een beheerplan voor het onderhoud van civiele kunstwerken (bruggen e.d.) vastgesteld. De dotatie bedraagt € 52.000. Voor een bedrag van € 130.000 is er onderhoud uitgevoerd aan de civiele kunstwerken. Ultimo 2018 bedraagt het saldo afgerond € 50.000.

Voorziening beheerplan openbare verlichting

In 2017 is het nieuwe beheerplan voor het onderhoud van de openbare verlichting ingegaan. De dotatie bedraagt € 89.009. Voor een bedrag van € 72.000 is er onderhoud uitgevoerd aan de openbare verlichting. Ultimo 2018 bedraagt het saldo afgerond € 273.000.

Voorziening beheerplan beschoeiingen

Met ingang van 2011 is een beheerplan voor het onderhoud van de beschoeiingen vastgesteld. De jaarlijkse dotatie bedraagt € 44.010. Voor een bedrag van € 97.000 is er onderhoud uitgevoerd aan de beschoeiingen. Ultimo 2018 bedraagt het saldo afgerond € 80.000.

Voorziening beheerplan onderwijsgebouwen

Vanaf 2015 zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor het groot onderhoud van de scholen waardoor aan deze voorziening niet meer wordt toegevoegd. Het saldo van de voorziening beheerplan onderwijsgebouwen bedraagt ultimo 2018 afgerond € 16.000.

Voorziening beheerplan overige gemeentelijke gebouwen

Hierin zijn naast de gemeentelijke panden (gemeentehuis en werkplaats) onder meer de welzijns-panden, de gemeentelijke monumenten en de 3 gymzalen ondergebracht. Voor een bedrag van € 160.000 is er onderhoud uitgevoerd aan de gemeentelijke gebouwen. Het saldo van de voorziening beheerplan overige gebouwen bedraagt ultimo 2018 afgerond € 1.160.000.

Voorziening beheerplan begraafplaatsen

In het beheerplan begraafplaatsen, door de raad vastgesteld op 31 mei 2016, zijn het reguliere beheer en diverse uitvoeringsmaatregelen voor verbetering van de 10 algemene begraafplaatsen opgenomen. Het saldo van de voorziening beheerplan begraafplaatsen bedraagt ultimo 2018 afgerond € 106.000.

Voorziening beheerplan baggeren

De jaarlijkse dotatie aan het beheerplan baggeren 2015-2019 bedraagt afgerond € 147.000. De kosten van het baggerprogramma bedroegen in 2018 € 285.000. Er is een bedrag vrijgevallen ten gunste van de rekening van € 105.000. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2018 afgerond € 20.000.

Van derden beklemde middelen

Voorziening beheerplan GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan)

Het beheerplan GRP geeft de invulling weer van de gemeentelijke watertaken. De voeding bestaat uit de opbrengst rioolheffing (minus kwijtscheldingen). Conform de notitie Riolering van de commissie BBV is de voorziening met ingang van 2014 gesplitst in een algemeen deel (art 44.2) en een deel voor de spaarcomponent (art 44.1d). Ultimo 2018 bedraagt het saldo afgerond € 2.044.000.

Voorziening afkoop onderhoudsrechten begraafplaatsen

Vanaf 2011 kunnen de jaarlijkse onderhoudsrechten van de begraafplaatsen op verzoek worden afgekocht. In de legestarieven voor de eerste grafuitgifte en de verlengingen zijn deze onderhoudsrechten vanaf 2011 inbegrepen. De afgekochte onderhoudsrechten van beide categorieën worden jaarlijks ten gunste van de voorziening gebracht en jaarlijks valt een evenredig bedrag ten gunste van de exploitatie vrij, ter dekking van de jaarlijkse kosten. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2018 afgerond € 1.096.000.

Voorziening zwerfafval

Het bedrijfsleven draagt jaarlijks 20 miljoen euro bij aan de extra aanpak van zwerfafval in Nederland (nieuwe Raamovereenkomst). Elke gemeente heeft recht op deze vergoedingen, mits zij daarvoor plannen indient. Deze vergoeding wordt elk jaar bepaald aan de hand van het aantal inwoners. Op basis van de gemaakte kosten wordt er jaarlijks een eindverantwoording ingediend. Het saldo ultimo 2018 bedraagt afgerond € 73.000.

2.6 Vaste schulden

Van deze post wordt de volgende specificatie gegeven:

Onderhandse leningen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Onderhandse leningen binnenlandse banken	56.300.000	55.000.000
Totaal	56.300.000	55.000.000

Op de onderhandse leningen is in 2018 een bedrag van € 1.300.000 afgelost.

Eind 2018 bedraagt de stand van de aangetrokken leningen € 55.000.000, waarop € 21.000.000 in 2019 afgelost dient te worden. De rentelast van de vaste schulden over 2018 bedraagt € 403.220

2.7 Vlottende passiva

2.7.1 Netto vlottende schulden korter dan één jaar

Netto vlottende schulden met een looptijd < 1 jaar:

Netto vlottende schulden	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Kasgeldleningen	8.000.000	0
Banksaldi, rekening courant	246.276	3.301
Overige schulden	2.521.218	4.878.281
Totaal	10.767.494	4.881.582

Eind mei 2018 was het onder overige schulden opgenomen bedrag grotendeels voldaan.

2.7.2 Overlopende passiva

Deze post zal gedeeltelijk in 2018 worden afgewikkeld.

Specificatie van de hieronder opgenomen posten:

Voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel:

Overlopende passiva	Stand per 1-1-2018	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Stand per 31-12-2018
Onderwijsachterstandenbeleid	22.031	169.145	191.176	0
Subsidie gem monumenten	13.663	21.000	10.672	23.991
Fietsvoorziening Dr A Kuyperweg	0	81.346	0	81.346
Landschapsversterking	62.043	0	62.043	0
ISV-3 Geluidssanering	14.899	0	0	14.899
BSV subsidie VBT RSW GDM	190	1.050	1.240	0
Depotstorting planschade	33.500	0	5.500	28.000
Impulssubsidie Lingezicht Deil	36.000	0	36.000	0
Steengoed benutten Koningsweg	400.000	0	0	400.000
ISV Centrumplan	84.276	0	0	84.276
Totaal	666.602	272.541	306.631	632.512

Nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen:

Nog te betalen en vooruitontvangen bedragen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018
Nog te betalen uitkeringen sociale zaken	537.269	867.273
Ontvangen waarborgsommen	27.124	14.110
Transitorische rente leningen	245.904	234.983
Nog te verrekenen Algemene uitkering (hogere WOZ uitname 2016/17/18)	204.000	78.955
Belastingen	0	15.945
BSR	7.000	24.003
Sociale verzekeringsbank	48.661	13.000
WMO/Jeugdzorg	704.542	747.895
Accountant (afrekening controle jaarrekening)	31.620	0
Belastingdienst: aangifte WKR/BTW	173.724	869.240
Voetbalvereniging GVV	0	131.932
Ministerie Soza	0	169.107
Afval	0	43.101
Aandeel vervanging gs Lingewaal	0	100.000
Bedrijfsvoeringsorganisatie West Betuwe (raming afrekening 2017)	100.000	0
Gemeente Tiel: DVO SVH	40.587	0
Exploitatiebijdragen	147.458	0
Vooruitontvangen Bank	0	5.911.882
Nog te besteden fusiegelden van Neerijnen/Lingewaal	133.762	0
Nog te maken kosten Stationsomgeving Oost	314.706	279.354
Geleverde diensten/leveringen 2017/2018	2.948.820	558.782
Overige nog te betalen posten / vooruitontvangen bedragen	386.517	189.355
Totaal	6.051.694	10.248.917

Borgstellingen en garantstellingen

De specificatie van de borgstellingen (waarborgen voor een bepaald bedrag) luidt:

Gegarandeerde geldleningen	Stand per 1-1-2018	Stand per 31-12-2018
Particuliere woningbouw	46.883	42.527
Woningbouwcorporaties	31.785	31.437
Gemeente als achtervang	78.668	73.964
Nutsbedrijven	142	124
Leningen personeel	643	643
Gemeente als directe risicodragers	785	767
Totaal gegarandeerde geldleningen	79.453	74.731

Er zijn ultimo 2018 geen garantstellingen (waarborgen zonder maximum bedrag) gedaan. In het boekjaar zijn geen uitbetalingen gedaan in het kader van garantstellingen en borgstellingen.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Compensabele verliezen vennootschapsbelasting

We zijn nog met de belastingdienst in onderhandeling, er is weer extra uitstel verleend.

Veel gemeenten die de aangifte laten doen door een belastingkantoor hebben collectief uitstel gekregen omdat er met name binnen het grondbedrijf nog veel onduidelijk is. In den lande is nu een pilot project gaande voor al die gemeenten (en dat zijn er veel) die niet binnen die bandbreedte vallen. Als daar definitief uitsluitsel over is, kunnen we de positie voor Geldermalsen gaan bepalen.

Regionale solidariteit Jeugdzorg

Met de andere gemeenten in de regio Rivierenland is afgesproken om voor bepaalde vormen van zorg solidariteit toe te passen, hetgeen inhoudt dat bovenmatige betalingen onderling verrekenend kunnen worden. De afrekening voor de regionale solidariteit was bij het opstellen van de jaarrekening 2017 niet beschikbaar, waardoor deze niet meer in de balans en exploitatierekening kon worden verwerkt. De mogelijke financiële gevolgen van deze afrekening zullen wij daarom verwerken in het boekjaar 2018. Mocht dit leiden tot een nadelig resultaat, dan zullen wij het voorstel doen om het bedrag te onttrekken aan de bestemmingsreserve Sociaal domein. Deze reserve bedraagt ultimo 2017 ruim € 1.255.000.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermelding hiervan vereisen.

3. Sisa bijlage

		SfG-bijlage verantwoording informatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering Afva - d.d. 10 januari 2019					
OCW	G1	Onderwijs (aankopen en beleid 2011-2016) (OAG)	Beleidslijn (jaar T) aan voorschieten voor voorlichting en educatie die voortvloeit uit de werkveldinformatie (conform artikel 146, eerste lid WPO)	Beleidslijn (jaar T) aan voorschieten voor voorlichting en educatie die voortvloeit uit de werkveldinformatie (conform artikel 146 WPO)	Beleidslijn (jaar T) aan voorschieten voor voorlichting en educatie die voortvloeit uit de werkveldinformatie (conform artikel 146 WPO)	Beleidslijn (jaar T) aan voorschieten voor voorlichting en educatie die voortvloeit uit de werkveldinformatie (conform artikel 146 WPO)	Beleidslijn (jaar T) aan voorschieten voor voorlichting en educatie die voortvloeit uit de werkveldinformatie (conform artikel 146 WPO)
			Indicatornummer: G1 / 01	Indicatornummer: G1 / 02	Indicatornummer: G1 / 03	Indicatornummer: G1 / 04	Indicatornummer: G1 / 05
OCW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 66 Participatiewet gemeentebedrijf 2016	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)
			Indicatornummer: G2 / 01	Indicatornummer: G2 / 02	Indicatornummer: G2 / 03	Indicatornummer: G2 / 04	Indicatornummer: G2 / 05
OCW	G3	Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentebedrijf (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) gemeentelijk of alle gemeenten heeft uitbestaard aan een Openbaar Lichaam opgericht op grond van de Wv.	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)
			Indicatornummer: G3 / 01	Indicatornummer: G3 / 02	Indicatornummer: G3 / 03	Indicatornummer: G3 / 04	Indicatornummer: G3 / 05
OCW	G4	Gebundelde uitkering op grond van artikel 66 Participatiewet sociaal 2017	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)
			Indicatornummer: G4 / 01	Indicatornummer: G4 / 02	Indicatornummer: G4 / 03	Indicatornummer: G4 / 04	Indicatornummer: G4 / 05
OCW	G5	Gemeenten die uitkering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbestaard aan een Openbaar Lichaam op g.v. Wv verantwoordelijk hier het totaal (jaar T-1)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)
			Indicatornummer: G5 / 01	Indicatornummer: G5 / 02	Indicatornummer: G5 / 03	Indicatornummer: G5 / 04	Indicatornummer: G5 / 05
OCW	G6	Gemeenten die uitkering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbestaard aan een Openbaar Lichaam uit SfG (jaar T) regeling G20 = deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G20	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)
			Indicatornummer: G6 / 01	Indicatornummer: G6 / 02	Indicatornummer: G6 / 03	Indicatornummer: G6 / 04	Indicatornummer: G6 / 05
OCW	G7	Gemeenten die uitkering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbestaard aan een Openbaar Lichaam uit SfG (jaar T) regeling G20 = deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G20	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)
			Indicatornummer: G7 / 01	Indicatornummer: G7 / 02	Indicatornummer: G7 / 03	Indicatornummer: G7 / 04	Indicatornummer: G7 / 05
OCW	G8	Gemeenten die uitkering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbestaard aan een Openbaar Lichaam uit SfG (jaar T) regeling G20 = deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G20	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)
			Indicatornummer: G8 / 01	Indicatornummer: G8 / 02	Indicatornummer: G8 / 03	Indicatornummer: G8 / 04	Indicatornummer: G8 / 05
OCW	G9	Gemeenten die uitkering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbestaard aan een Openbaar Lichaam uit SfG (jaar T) regeling G20 = deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G20	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)
			Indicatornummer: G9 / 01	Indicatornummer: G9 / 02	Indicatornummer: G9 / 03	Indicatornummer: G9 / 04	Indicatornummer: G9 / 05
OCW	G10	Gemeenten die uitkering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbestaard aan een Openbaar Lichaam uit SfG (jaar T) regeling G20 = deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G20	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Beleidslijn (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)
			Indicatornummer: G10 / 01	Indicatornummer: G10 / 02	Indicatornummer: G10 / 03	Indicatornummer: G10 / 04	Indicatornummer: G10 / 05

4. Overzicht Taakvelden

Taakveld Bedragen x 1.000	Begroting voor wijziging 2018			Begroting na wijziging 2018			Rekening 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	0	1.401	-1.401	3.555	6.447	-2.892	3.772	5.795	-2.023
0.2 Burgerzaken	502	589	-87	494	816	-322	526	813	-286
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	158	630	-472	578	782	-204	597	688	-91
0.4 Overhead	4	6.679	-6.675	55	8.394	-8.338	68	7.724	-7.657
0.5 Treasury	890	-411	1.301	862	-225	1.087	865	-191	1.056
0.61 OZB woningen	4.204	293	3.911	4.267	313	3.954	4.218	300	3.918
0.62 OZB niet-woningen	3.343	0	3.343	3.357	0	3.357	3.351	0	3.351
0.63 Parkeerbelasting	326	0	326	226	0	226	250	0	250
0.64 Belastingen overig	3.257	26	3.231	3.261	121	3.140	3.264	83	3.181
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	31.137	0	31.137	32.358	0	32.358	32.377	11	32.366
0.8 Overige baten en lasten	222	602	-380	246	176	71	305	179	126
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0	14	-14
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	1.839	-1.839	75	1.869	-1.795	75	1.868	-1.793
1.2 Openbare orde en veiligheid	18	496	-478	18	598	-581	18	580	-562
2.1 Verkeer en vervoer	112	3.127	-3.015	541	5.196	-4.655	177	3.215	-3.037
2.2 Parkeren	20	54	-34	20	54	-34	20	44	-24
2.3 Recreatieve havens	0	21	-21	0	22	-22	0	22	-22
2.5 Openbaar vervoer	0	265	-265	98	353	-256	143	185	-43
3.1 Economische ontwikkeling	0	158	-158	20	234	-214	9	222	-213
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.937	675	3.263	1.991	1.970	20	7.601	6.467	1.134
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	55	79	-24	79	108	-29	77	116	-39
3.4 Economische promotie	126	28	98	124	25	99	131	27	104
4.2 Onderwijshuisvesting	50	1.752	-1.702	61	1.783	-1.722	621	2.313	-1.693
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	218	1.474	-1.256	222	1.498	-1.277	249	1.523	-1.274
5.1 Sportbeleid en activering	0	103	-103	0	173	-173	0	176	-176
5.2 Sportaccommodaties	4	455	-451	4	414	-411	4	393	-389
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie cultuurparticipatie	0	121	-121	0	112	-112	0	115	-115
5.4 Musea	0	7	-7	0	8	-8	0	8	-8
5.5 Cultureel erfgoed	1	194	-193	1	193	-192	17	151	-134
5.6 Media	48	707	-658	48	720	-672	47	676	-629
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	61	1.956	-1.894	144	2.734	-2.590	204	2.641	-2.438

6.1	Samenkracht burgerparticipatie	en	789	2.997	-2.208	649	3.696	-3.046	673	3.573	-2.899
6.2	Wijkteams		0	796	-796	0	857	-857	0	849	-849
6.3	Inkomensregelingen		3.687	5.658	-1.970	3.951	5.616	-1.665	4.422	5.546	-1.124
6.4	Begeleide participatie		0	2.215	-2.215	0	2.297	-2.297	0	2.024	-2.024
6.5	Arbeidsparticipatie		0	243	-243	0	313	-313	0	279	-279
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		0	839	-839	0	1.007	-1.007	0	1.180	-1.180
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		335	3.366	-3.031	335	3.280	-2.945	247	3.371	-3.124
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		0	3.149	-3.149	0	3.206	-3.206	23	4.603	-4.580
6.81	Geëscaleerde zorg 18+		0	56	-56	0	58	-58	0	52	-52
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		0	1.454	-1.454	0	1.457	-1.457	0	1.222	-1.222
7.1	Volksgezondheid		0	1.124	-1.124	0	1.269	-1.269	0	1.243	-1.243
7.2	Riolering		4.615	3.504	1.111	4.686	3.555	1.130	4.763	3.633	1.129
7.3	Afval		0	8	-8	0	9	-9	0	7	-7
7.4	Milieubeheer		4	735	-731	30	946	-916	66	766	-699
7.5	Begraafplaatsen crematoria	en	674	728	-54	680	687	-7	674	691	-17
8.1	Ruimtelijke Ordening		133	586	-453	133	926	-793	101	756	-656
8.2	Grondexploitatie bedrijven terreinen)	(niet-	3.003	3.554	-552	3.959	3.993	-34	7.320	7.334	-14
8.3	Wonen en bouwen		622	1.426	-804	898	1.535	-638	1.090	1.469	-379
Saldo taakvelden			62.555	55.758	6.797	68.025	69.596	-1.571	78.362	74.751	3.611

Mutaties reserves	Begroting voor wijziging 2018			Begroting na wijziging 2018			Rekening 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000									
0.10 Mutaties reserves	2.328	8.121	-5.793	16.157	14.586	1.571	13.859	15.236	-1.377
Mutaties reserves	2.328	8.121	-5.793	16.157	14.586	1.571	13.859	15.236	-1.377

Geraamd resultaat	Begroting voor wijziging 2018			Begroting na wijziging 2018			Rekening 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bedragen x 1.000									
Geraamd resultaat	64.883	63.879	1.004	84.182	84.182	0	92.221	89.988	2.234

De samenstellende delen tellen niet altijd op tot de totalen. Dit wordt veroorzaakt door afrondingsverschillen.

Controleverklaring over de Jaarrekening 2018

Wordt separaat verstuurd.